

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 500 lir

Leto XXXIX. Št. 24 (11.440)

TRST, nedelja, 30. januarja 1983

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriži nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojškim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

20 let dežele

Določba o regionalizaciji Italije, ki jo vsebuje ustava, predstavlja pomembno pot k demokratizaciji upravljanja države. Centralistične in konservativne sile, ki so tej zamislili nasprotovanje, so bile dovolj močne, da so preprečevale hitro uresničevanje te zamisli. Prisiljene so bile popustiti ustanovitvi prvih štirih dežel s posebnim statutom (Sicilija, Sardinija, Dolina Aosta in Trident - Južna Tirolska), zato, da bi paralizirale centrifugalne sile v prvih dveh in izpolnile mednarodne obveznosti glede drugih dveh. Ustanovitve pete dežele s posebnim statutom, Furlanije - Julijske krajine, se je zavlekla v pričakovanju, ki je bilo v Italiji posebno živo, da pride do določitve dokončne meje z Jugoslavijo. Treba je bilo čakati 8 let po podpisu londonske Spomenice o soglasju, ki je za realistične politike predstavljala dokončno razmejitev, da je bila ustanovljena naša dežela. Te dni se torej izteka 20 let od njene ustanovitve.

Slovenci v Italiji smo v času, ko je tekla parlamentarna razprava o statutu, pričakovali in skupaj z nam naklonjenimi silami italijanske države zahtevali, da mora biti deželi s posebnim statutom zaupana skrb za našo manjšino, predvsem zato, ker vsebuje ostali dve deželi točne določbe glede pravic Francozov in Nemcev. Slovenske organizacije in stranke, ki vključujejo Slovence, so zahtevale, da se v statut vnesejo določila, ki bi učinkovito lahko zaščitila našo skupnost v vseh treh pokrajinah: glede pravic slovenskega jezika, zagotovitve primerne predstavitve v izvoljenih telesih dežele, glede gospodarskih in kulturnih pravic, slovenske toponomastike, deželni prispevek za kulturne in druge dejavnosti.

To zahtevo so našle na hud odpor v parlamentu. Kot zadnji argument, ki naj bi Slovence naklonjene stranke odvrnil, da bi zgoraj zahteve še nadalje podpirale, je bila grožnja, da se v nasprotju primeru dežela Furlanije - Julijske krajine ne ustanovi. Tako je prišlo do umika in pristanka na splošni člen 3, po katerem dežela priznava enakost pravic in ravnanja vsem državljanom ne glede na jezikovno skupino, h kateri pripadajo, z zaščito njihovih etničnih in kulturnih značilnosti. Slovenci smo torej morali plačati visok račun za ustanovitve dežele Furlanije - Julijske krajine. Če ocenjujemo takratno dogajanje iz 20-letne časovne razdalje, nam postaja še bolj jasno, da se je takrat in še prej v uradni državni politiki izločevalo sklep, da se s slovensko manjšino ravna drugače kot z nemško in francosko. To potrjuje nevdružno stališče, da ta dežela nima posebnega statuta zaradi prisotnosti Slovencev, temveč da so tako odločitve narekovale ne vemo kakšni razlogi. Če pa upoštevamo dejstvo, da je od takrat preteklo 20 let in da ni država skoro nikdar ukinila, da bi slovensko manjšino zaščitila in ji priznala narodnostne pravice, potem moramo priti do zaključka, da smo na zelo nizki stopnji v primerjavi z Nemci in Francozi v Italiji. Čutimo se zato ponizani. Res je, da imamo zakonjene slovenske šole, toda to tudi res, da so obstajale že pod prejšnjimi upravami in da je bila njihova zakonitost izvršena z nekaletno zamudo.

Navedeni člen deželne statuta ni stimuliral deželnih dejavnikov, da bi v prvih letih kaj storili za korist Slovencev in kaj postali oprežnejši po znani razsodi ustavnega sodišča, po kateri naj bi zaščitila

manjšin spadala v pristojnost osrednjih organov. V zakonskih besedilih ni bila takrat zaradi tega slovenska manjšina imenovana s pravi imenom, temveč kot skupnost s posebnimi interesi. Sprito vedno bolj prodirajočega prepričanja, da regionalizacija ne načena celovitosti države — kar je potrdilo tudi delovanje dežel z navadnim statutom, ki so bile medtem ustanovljene — je začela zaprtost osrednjih organov pod pritiskom začela z leti popuščati. Dovoljena je bila uporaba pravega naziva za našo skupnost, prav tako so bila v deželno zakonodajo pogostje vključena določila v korist Slovencev.

Ob 20-letnem jubileju dežele se zastavlja vprašanje, kakšna je naša sodba o delovanju te ustanove. Nedvomno je, da je splošna sodba pozitivna. Kar je storila dežela na raznih področjih, predvsem v gospodarstvu, kulturi in drugod, ne bi mogla storiti država. Predvsem ne bi mogla storiti v sorazmerno kratkem času bodisi zaradi tega, ker ne more upoštevati specifičnosti posameznih območij, bodisi da je zakonodajno delo parlamenta skrajno počasno. Uvedeno je bilo gospodarsko programiranje, izdelan je bil urbanistični plan za vso deželo, skratka zakonodajno delo deželne sveta je obilno. To seveda ne pomeni, da so bile odločitve vedno zadovoljive. Mnogo je očitkov, da dežela preveč posema osrednjo državno strukturo, da je sama pretrpano centralistična, da se njene strukture zbiratičarile in da je v prejšnjih meri povezana z družbeno osnovo. So bili sicer v zadnjem času v tem oziroma storjeni določeni koraki in tej smeri, toda preplahi in zata premla o učinkovitosti.

Kar se tiče nas Slovencev, imamo glede delovanja dežele mnogo pripomb. Predvsem je bila v strankah večina dolgo časa zadržana zavest, da je dežela enonarna in so bili njeni ukrepi in zakoni dolgo let temu primerni. Žal moramo ugotoviti, da tak odnos do Slovencev ni še povsem izravnal. Deželni odbori imajo v zadnjem obdobju v svojem programu obvezo, da bodo pristali na osrednje organe, predvsem na vlado in na parlament, naj sprejmejo globalni zakon. Poleg tega so objavili, da bodo na raznih področjih spoštovali interese naše skupnosti. Glede zakona ni bilo učinka in tudi interese naše skupnosti so bili v okviru deželnih pristojnosti premalo upoštevani. Lahko bi našli več primerov, toda najgovornejši so prisotni v gospodarskem programiranju, kjer niso bile prisotne specifične potrebe ozemlja, kjer so Slovenci v večini, niso prisotni v gospodarskih ukrepih, ker obstaja še vedno miselnost, da to področje zadeva v enaki meri vse prebivalstvo ne glede na narodnost, ni prisotno v urbanističnih načrtih, kjer je gledanje podobno kot v gospodarstvu, ni tudi prisotno v kulturi, kar je najbolj nerazumljivo.

Priznavamo dobro voljo in naklonjenost deželnih organov, ki s svojimi garancijskimi izjavami zagotavljajo redno delovanje Slovenskega stalnega gledališča, moramo pa izreči kritiko nad odnosom do drugih dejavnosti v kulturi. Naša kulturna dejavnost je mnogostranska, množična, toda je hkrati izstarevala. To bogastvo, ki ga ustvarjajo naši ljudje prostovoljno, s poštovanjem in žrtvami, lahko propade prav zaradi nerazumevanja oblasti. S tem ne bi izgubila samo slovenska manjšina temveč celotna skupnost.

Iz Trsta in Furlanije prihajajo predlogi in zahteve, naj bi deželo Furlanijo - Julijsko krajino korenito ali manj korenito razdelili, češ da so si posamezna območja po svoji gospodarski, kulturni in etnični strukturi tako različna, da tako sestavljena dežela ne more zadovoljiti nasprotujočih si interesov. Različne resnične obstajajo, a zaradi tega ni po našem mnenju potreben odločen poseg. Mnogo let je že v razpravi nadaljnja decentralizacija in v potreba po širši pristojnosti občin in uveljavi nekakega vmesnega člena med občno in deželo z drugimi pooblastili od teh, ki jih imajo zdaj pokrajine. Ustrezna rešitev tega vprašanja bi verjetno bila avtonomistična težnja. Naj k temu dodamo, da Slovenci ne želimo biti ločeni v dveh administrativnih enotah z zakonodajno oblastjo.

Čestitke torej deželi ob njenem jubileju z željo, da bi v bodočnosti v največji meri služila interesom večine prebivalstva.

BORIS RACE

DE MICHELIS JE POTRDLIL KANDIDATURO RATTIJA ZA PREDSEDNIKA

ŠE VEDNO POLEMIKE O «AFERI ENI» MEDTEM KO SE FANFANI OBOTAVLJA

Izjave voditeljev strank in protest najuglednejših italijanskih znanstvenikov predsedniku Pertiniju

RIM — Vprašanje novega vodstva energetskega podjetja ENI, oziroma odstavitev njegovega predsednika Umberta Colomba, ostaja tudi čez konec tedna glavni predmet politične razprave in živahnih polemik. Predsednik vlade Fanfani, ki je po zakonu edini pristojen za imenovanje, je včeraj prejel od socialističnega ministra za državne zadeve De Michelisa, ki po zakonu predlaga kandidature, uradno potrdilo znanih imen. V ločenih pogovorih se je tudi posvetoval s tajniki vladnih strank (KD, PSI, PSDI, PLI), brzokone je našel tudi priložnost, da izmenja o tem kočljivem vprašanju kakšno besedo s predsednikom republike Pertinijem, ko je šel sinoči na Kvirinal poslušati violinski koncert.

Naj mu bo še tako neprijetno, bo moral Fanfani sprejeti odločitev v začetku prihodnjega tedna, najbrž prav v torek, ko se bo začela parlamentarna razprava o interpelacijah, ki so jih v zvezi s to nelepno afero vložile skoraj vse politične sile. Medtem je bila tudi včeraj zvečena ENI-Colombo Di Donna glavni predmet političnih nastopov voditeljev strank, pa tudi še nadaljnjih protestnih reakcij.

Taj temi je navsezadnje posvetil tudi najživejši del svojega govora tajnik PSI Craxi na socialistični manifestaciji pod glasilniškim šotorom v Rimu, ki je bila sicer namenjena poveljevanju nedavnega sporazuma med sindikati in delodajalci ob posredovanju vlade. Craxi je poveljal sporazumu kot »uspeh referenstične linije«, v svojem govoru pa je obravnaval tudi vprašanje evrozastrelkov in odnosov med strankami in sindikati. Glede »afere ENI« je pa dejal, da je bilo treba odpraviti »epreoste osebe«, res med Colombom in Di Donn. Pri tem je slednje hvalil kot enega najboljših menedžerjev, Colombu pa je očital, da ni dokazal obožbo praviemu. Zato je moral prevladati politična pristojnost vlade, je dejal Craxi, ki je zelo ostro napadel sredstva javnega obveščanja, češ da so sprožili kampanjo proti socialistom.

Minister De Michelis je s svoje strani izjavil, da bo Fanfaniju

potrdil kandidaturu Rattija in pri tem poudaril, da ministri predsednik ne more zavrniti njegovega predloga. Prav nasprotno mnenja je načelnik poslancev KPI Napolitano, ki trdi, da bi bil moral dati Fanfani navodila De Michelisu za dopolnitev izvršnega odbora ENI, ne pa sodelovati z njim pri odstavitvi Colomba in podarjanju odgovornosti KD in PSI.

Liberalni tajnik Zanone je poudaril, da ima pri zadevi PLI čiste roke in da zahteva od vlade poštenih izbir. Republikanci pa naglašajo, da je vlada že storila dve napaki (odstavitev Colomba in odložitev imenovanja naslednika) in jo pozivajo, naj se izogne vsaj tretji (priglasitev Rattija v strankarske razprave).

Direktor glasila KD Galloni očita vladi, da ni povedala, zakaj je odstavila Colomba po komaj dveh mesecih in zakaj premešča Rattija, ki ga je komaj novembra postavila na vrh povsem drugačne ustanove. Galloni sicer zatrjuje, da KD ne postavlja vetov, a terja doslednost. Velik odmev je imela v javnosti pobuda najuglednejših italijanskih znanstvenikov, ki so včeraj na rimski univerzi označili Colombovo odstavitev za »dejanje oblaštene nadutosti, znamenje »propadanja omikanih navad« in celo »mafijско dejanje na vladni ravni« in poslali Pertiniju protestno pismo.

RIM — Dan po barbarski usmrtitvi pazine rimskega zapore Rebibbia Germane Stefanini so vse politične in družbene sile obtožile novo teroristično zločin. Hladnokrvna eksekucija paznice s strelom v senca, potem ko so ji v njenem stanovanju sodili, jo slikali pred običajnim rednim poročam z blodnimi gesli povečevanja »oboroženega proletariata«, je kot hladna prha opozorila, da terorizem ni še strd, da kot ranje na zver še vedno kolje okoli sebe.

Preiskovalci nimajo dvomov, da se za siglo »Jedro oblasti oboroženega proletariata« (Nucleo potere proletario armato) skriva skupnica brezupnežev, preživelih pripadnikov »Prime linee« in »Gverilske stranke« rdečih brigad, ki so se po aretaciji v Neaplju, Piemontu in Lombardiji zatekli v

prestolnico. V tem svojem brezupju pa je skupnica skrajno nevarna. Decembra lani so na podoben način poskusili usmrtiti zdravnico zapore Rebibbia, so pa jo le težko ranili.

Stefaninijo so po vsem sodeč prestreli pred njenim stanovanjem in jo prisilili, da jim je odklenila blindirana vrata svojega stanovanja. Preiskovalci niso namreč zasledili na vratih nobene znake viroma, poznavačji nezapljuvost Stefaninijevo do neznanec pa je skoraj gotovo, da jim ni prostovoljno odprla vrat. Iz pričevanj njene kolegice, ki stanuje le nadstropje višje, pa je Stefaninija ob 18. poklicala, naj pride v njeno stanovanje. Zenska pa je ostala doma zaradi svojega bolnega otroka in se je tako izognila neizbežni usodi. Sledil je običajen teroristični ritual. Stefaninijo so slikali pred rednim poročam, jo pa »procesus« obsojili na smrt, smrtno obsodbo pa kasneje izvedli v priljubljeni ukrajenega »fiata 131«.

Teroristi so se prvič oglašili, potem ko je bila paznica še mrtna, ob 22.18, ko so centralni-stu zapore Rebibbia sporočili, da so jo ugrabili.

V Rimu ubili kamorističnega kolovodjo

RIM — Glavni kolovodja in namestnik kamorističnega bossa Cutola Vincenzo Casillo je bil včeraj ob življenju v eksploziji pekarskega stroja, ki je v rimski mestni četrti Primavalle raznesla njegov avtomobil. V eksploziji je bil teže ranjen tudi njegov kamoristični pajdaš Mario Cuomo, ki se sedaj bori s smrtno v bolnišnici Gemelli.

Vincenzo Casillo je bil skoraj dve leti na begu zaradi vrste zločinov. Njegovo ime pa je postalo znano širši javnosti, ko so ga pred časom omenili kot glavnega posredovalca pri pogajanjih s

Kaj določa državni zakon 828 in kaj predlaga deželna vlada

V zadnjih tednih poteka vneto razprava o zakonu št. 828 ali bolje o uporabi in razdelitvi finančnih sredstev, ki jih ta zakon določuje deželi Furlanije - Julijske krajine. Poročila govori o velikem številu milijard, o različnih stališčih za razdelitev, o različnih razvojnih projektih in o edinstveni priložnosti, ki jo omenjeni zakon ponuja deželni gospodarstvu. Zato se zdi primerno, da vsaj v osnovnih obrisi nakažemo celotno vprašanje.

Zakon št. 828 je italijanski parlament sprejel 11. novembra lani in nosi naslov »Dodatni ukrepi za dopolnitev dejavnosti obnove in razvoja območij dežele Furlanije - Julijske krajine, ki jih je prizadel potres leta 1976 in potresnih območij dežele Marche«.

Določila, ki govori o naši deželi, predvidevajo ogromna finančna sredstva v višini približno 3.000 milijard lir. Od tega gre pretežno del sredstev za ožjo popotresno obnovo, del sredstev za infrastruk-

turne potrebe in del sredstev za gospodarske cilje. Medtem ko sta lje o uporabi in razdelitvi finančnih sredstev, ki jih ta zakon določuje deželi Furlanije - Julijske krajine. Poročila govori o velikem številu milijard, o različnih stališčih za razdelitev, o različnih razvojnih projektih in o edinstveni priložnosti, ki jo omenjeni zakon ponuja deželni gospodarstvu. Zato se zdi primerno, da vsaj v osnovnih obrisi nakažemo celotno vprašanje.

Kvotna porazdelitev nekaj manj kot 3.000 milijard lir je sledeča: za ožje potresno območje 1.750 milijard, za hidrogeološko uređitev 100 milijard, za obnovo državnih zgradb in verskih posredovateljev 60 milijard, za državno cestno mrežo 80 milijard, za modernizacijo in razširitev železniške mreže 300 milijard, za potrebe povezane z izgradnjo postajališča pri Červinjanu 10 milijard, za razvoj goratih območij, ki jih je prizadel potres 200 milijard, za uradite proizvodnih osnov in zaposlitvene stopnje na Tržaškem, Gorškem in zunaj potresnega območja v videnski ter pordenonski pokrajini 300 milijard lir, za vidensko univerzo 35 milijard lir. Vsa ta sredstva so v velikem obsegu koncentrirana v obdobju do leta 1985.

Iz tega kvote je potrebno ločiti približno 900 milijard, ki so namenjene gospodarski obnovi in za katere je dežela zadolžena, da pripravi konkretne kriterije uporabe. Od teh sredstev je 690 milijard za uporabo v triletnem obdobju, 210 milijard pa predstavljajo večletni prispevki za obdobje 20 let.

In končno še besedo o strukturi 690 »gospodarskih« milijard. Za ožje potresno območje je namenjenih 240 milijard, za hribovita in gorata območja 200, za Tržaško, Gorško ter izvenpotresne predele videnske in pordenonske pokrajine 250 milijard lir.

Zanimivo je pripomniti, da je vrednost 690 milijard del dejanskega, če upoštevamo inflacijo. Ker bo velik del sredstev uporabljen v letih 1984 in 1985, ko se bo zaradi inflacijske stopnje vrednost lire znižala, lahko ocenimo, da je današnja realna vrednost 690 milijard le kakih 580 milijard.

Kot rečeno je dobila deželna vlada nalogo, da izdela kriterije za porazdelitev teh zadnjih sredstev. V tej zvezi je predsednik deželnega odbora 17. januarja predstavil okvirni deželni predlog, o katerem se morajo do 31. januarja izreči pokrajine ter družbene in gospodarske sile. Dokončen predlog mora deželni odbor pripraviti do 28. februarja.

SINOČI ZAKLJUČEK NOVOGORIŠKEGA GLEDALIŠKEGA SREČANJA

«Golobnjača» najboljša predstava malih odrov

NOVA GORICA — S sinočno gledališko »predstavitvijo« Kočkovce poezije (izvajali so člani Slovenskega narodnega gledališča Dramo iz Ljubljane) in s polotvijo tradicionalnih priznanj nastih vrtnic najbližji uspešnim predstavam in posameznikom, so se zaključila letošnja goriška srečanja malih odrov.

Strokovna žirija 12. goriških srečanj malih odrov, ki so jo sestavljali Jernej Novak (predsednik), Dane Zajc, Sveta Jovanovič, Miroslav Avram in Dimo Radojevič, je soglasno sklenila, da nagradi naslednje dosegke:

— s priznanjem za najboljšo predstavo v celoti prejme nagrado »Golobnjača« Jovana Radulovića in režiserja Dejana Mijača v iz-

vedbi Delovne skupine »Golobnjača« iz Beograda, za izpovedno močno, vseskozi gledališko dejanje, ki, vodeno s suverenim in hkrati občutljivo režiserjevo mislijo, uprizarja krčevit stisk bde in ka-že breme nasilja, da bi izpovedalo presunotost nad zlom ter se nad tragično žrtvijo odprlo v človeški pretresljivi kriki;

— priznanje za režijo prejme Janez Pipan, režiser predstave »Ujetniki svobode« avtorja Emila Filipovića, uprizorjeno v izvedbi ansambla Slovenskega gledališča iz Ljubljane, za domišljivo bogato, inventivno režijo, s katero je oblikoval izjemno vitalno predstavo, nabitno z impulzi čiste gledališke energije;

— s priznanjem za igro je žirija nagradila: igralski delež Aleša Valiča v predstavi »Ujetniki svobode«. »Valič je ustvaril režiserjskemu konceptu ustrezen in s suverenim igralškim znanjem obvladan lok, ki njegovo interpretacijo Morica vodi od revolucionarnega fanatizma preko nostalgije zamaknjenosti v tragično izpraznjenost. Žirija je nagradila tudi Janeza Starina za interpretacijo Vladimirja Martelanca v igri Dimitrija Rupla »Pošljite za naslovnikom« v izvedbi Primorskega dramskega gledališča. Pod vodstvom režiserja Zvoneta Sedlbauerja je Janez Starina oblikoval igralsko zrelo, s skrajno racionalno igro zgrajeno, neeksponirano, a vseskozi privlačivo tragično usodo rodoljuba in revolucionarja.

Petlarska žirija je nazadnje izrekla priznanje »Teatarski rabotnici« filozofske fakultete v Skopju za kolektivno igro in ustvarjalno mišljenje gledališča, ki mu ta gledališka skupina daje izjemno senzibilnost, iskreno zavzetost in sugestivno prednost angažirani odrski izpovedi.

JOŽE PIJREVEC

MARIJ ČUK

Lagodno pogrezanje v jezikovno greznico

Igor me je presenetil s Prešernovo »Zdravljico«. V solskem zboru je pridno vadil, ker se pripravljajo na nastop prihodnjega št. jebranja. Nekoliko mi je tesno, kako bo šlo; na koncu prve kitice se namreč melodija zaplete zaradi tistih »ne skrbis«, ki jih najprej zapojejo deklice, potem pa morajo takoj pozvati fantke. Pri večerji sva večkrat poskušala, a brez večjega uspeha.

V teh tednih sem se pogosto spraševal, zaradi osebnih nepravil, pa tudi zaradi razprav o obrambi naše narodnostne identitete, ki se razvijajo v Ljubljani, kaj mi pomeni biti Slovenec. Če naredim obračun svojega dela, ugotovim, da s slovensko stvarnostjo, kakor se razvija v matini srenji in pri nas, skoraj nimam stikov. Svoje poglavitve stvari pišem in objavim v italijanskih in nemških, večina mojega čtiva je v angleščini. Dobrišen del mojega življenja se razvija v okolju, kateremu je moja slovenska identiteta nezanimiva, če ne celo odvratna.

Včeraj pri vadenju »Zdravljice« sem dobil odgovor na vprašanje o vsebini svoje sloven-

skje biti. Gre brez dooma za besedo, kakor so jo skozi stoletja oblikovali naši predniki in z lahkotnostjo svojega genija oplemenitili v jezikovno greznico, ki ne dovoljuje mišli, da bi se izbičarila in izobilikovala. Vzroke je iskati marsikje, verjetno še najbolj v soli, ki pač odseva svo tisto zmedenost in nemoč, ki je že desetletja značilna za italijanski izobraževalni sistem. Nemoč doživeti učiteljev, med katere sam spadam, in ki so prve žrtve razmer, v katerih moramo živeti in delati. Rad pa bi vendarle opozoril na vedno bolj očitno dejstvo, ki lahko postane usodno za našo skupnost. Prepričan sem, da smo Slovenci po drugi svetovni vojni pokazali izredno življenjsko in s svojimi skromnimi sredstvi dosegli zavidljive uspehe. Nevarno pa je, da bo črta razvoja, ki je doslej šla navzgor, začela upadati in da bomo morali še večkrat slišati sodo, s katero je pred kratkim neki znani tržaški znanstvenik na univerzi opozoril klavirni diplomski izpit slovenskega študenta: »Treba je razumeti, izhaja iz ozkega kulturnega kroga.«

Pred kratkim sem imel priliko, da sem se peljal z avtomobilom na izlet s skupino mladih ljudi, po večini srednješolcev. Bolelo me je in žalilo, ko sem poslušal čudno spakodranščino, o kateri so se spoprazumovali, in je bila mešanica barbarske italijanščine in barbarske slovenščine, stvar brez vsakega do stojanstva in cene. Upad intelektualne moči, ki ga že precej časa opažam med slovenskimi študenti, s katerimi imam stik pri svojem delu, bo pripisati prav temu zaskrbljujo-

jemu pojavu, ki se je uveljavil med našo mladino. Mislim na lahkotno zapravljane domače besede in na lagodno pogrezanje v jezikovno greznico, ki ne dovoljuje mišli, da bi se izbičarila in izobilikovala. Vzroke je iskati marsikje, verjetno še najbolj v soli, ki pač odseva svo tisto zmedenost in nemoč, ki je že desetletja značilna za italijanski izobraževalni sistem. Nemoč doživeti učiteljev, med katere sam spadam, in ki so prve žrtve razmer, v katerih moramo živeti in delati. Rad pa bi vendarle opozoril na vedno bolj očitno dejstvo, ki lahko postane usodno za našo skupnost. Prepričan sem, da smo Slovenci po drugi svetovni vojni pokazali izredno življenjsko in s svojimi skromnimi sredstvi dosegli zavidljive uspehe. Nevarno pa je, da bo črta razvoja, ki je doslej šla navzgor, začela upadati in da bomo morali še večkrat slišati sodo, s katero je pred kratkim neki znani tržaški znanstvenik na univerzi opozoril klavirni diplomski izpit slovenskega študenta: »Treba je razumeti, izhaja iz ozkega kulturnega kroga.«

jočemu pojavu, ki se je uveljavil med našo mladino. Mislim na lahkotno zapravljane domače besede in na lagodno pogrezanje v jezikovno greznico, ki ne dovoljuje mišli, da bi se izbičarila in izobilikovala. Vzroke je iskati marsikje, verjetno še najbolj v soli, ki pač odseva svo tisto zmedenost in nemoč, ki je že desetletja značilna za italijanski izobraževalni sistem. Nemoč doživeti učiteljev, med katere sam spadam, in ki so prve žrtve razmer, v katerih moramo živeti in delati. Rad pa bi vendarle opozoril na vedno bolj očitno dejstvo, ki lahko postane usodno za našo skupnost. Prepričan sem, da smo Slovenci po drugi svetovni vojni pokazali izredno življenjsko in s svojimi skromnimi sredstvi dosegli zavidljive uspehe. Nevarno pa je, da bo črta razvoja, ki je doslej šla navzgor, začela upadati in da bomo morali še večkrat slišati sodo, s katero je pred kratkim neki znani tržaški znanstvenik na univerzi opozoril klavirni diplomski izpit slovenskega študenta: »Treba je razumeti, izhaja iz ozkega kulturnega kroga.«

SPORED JUTRIŠNJE SLOVESNOSTI

Slovesnost ob 20. obletnici ustanovitve dežele Furlanije - Julijske krajine bo jutri dopoldne, z začetkom ob 10. uri, v dvorani deželne sveta na Trgu Oberdan v Trstu. Udeležila se je bosta tudi minister za deželna vprašanja sen. Fabio Fabbri in predsednik mešane parlamentarne komisije za deželna vprašanja sen. Enzo Modica. Slovesnostni govornik bo ustavni sodnik prof. Livio Paladini. Slovesnost bodo neposredno prenašali po tretjem televizijskem omrežju. Ob tej priložnosti je dežela izdala posebno številko revije »Regione cronache« z ocenami predstavnikov vseh političnih sil o dvajsetih letih deželne uprave.

Indija pripravljena na srečanje nevrščenih

NEW DELHI — Indijci so zadovoljni z dosedanjimi pripravi na sedmo srečanje nevrščenih, posebno še s posvetovanji s posameznimi državami — članicami gibanja, ki so preprečena, da morajo v sedanjem resnem gospodarskem in političnem trenutku utrditi svoje vrste. Indija je tudi že dokončno oblikovala načrte za ključnih dokumentov, o katerih se je pred tem dolgo in skrbno posvetovala.

DANES V TRŽAŠKEM KULTURNEM DOMU

Druga revija zamejskih godb na pihala na kateri bo nastopilo šest naših skupin

Danes bo v tržaškem Kulturnem domu druga revija zamejskih godb na pihala, ki jo prireja Zveza slovenskih kulturnih društev. Na prireditvi bodo nastopile godbe iz Križan, Nabrezine, Proseka, Trebe, Ricmanj in iz Doline.

Ignacija Oto, ki je pri ZSKD založen za glasbeno dejavnost in torej tudi za stik z godbami na pihala, smo zaprosili, da nam nekaj pove o pobudi:

«Pred leti, ko je bilo na dlan, da se je tovrstna dejavnost na Tržaškem razmahnila in postala pomemben dejavnik v kulturnem in umetniškem udejstvovanju naših ljudi, smo začeli načrtovati vključitev godb na pihala v našo Zvezo. Po drugi strani pa se je pričela tudi naša organizacija intenzivneje zanimati za delovanje godb, ki so dotlej bile nekako ob strani in delovale kot samostojne skupine, brez širše povezanosti in celovitega organiziranja. Ko so se godbe včlanile v ZSKD, se je to poznalo tudi znotraj ansamblom samih; nekateri so se pričeli obnavljati, druge godbe pa so ustanovile lastno godbeno šolo in v razmeroma kratkem času je bilo že občutiti večji porast kakovosti.»

Kako se pa odvijajo stiki med ZSKD in godbami?

«Večkrat na leto imamo sestanke s predstavniki godb in na enem teh sestankov smo tudi sprejeli sklep, da vsaki dve leti organiziramo v Kulturnem domu v Trstu revijo. S tem želimo v koncertni obliki prikazati širokemu občinstvu delovanje in napredek naših godb, kajti večina ljudi jih pozna (ali jih je poznala) le po nastopih na vaskih sagrah ali prireditvah manjšega obsega.»

Kakšna je bila kvaliteta raven preveč?

«Na prvi reviji so nastopile le stiri godbe, ki pa so pokazale lepo stopnjo pripravljenosti. Kvaliteto godbe je močno dvignila godba na pihala iz Ljube, ki je ena najbolj v Sloveniji. Kot gost je nastopila tudi godba od Sv. Barbare.»

Menite, da bo potrebno revijo v prihodnje prirediti bolj pogostoma?

«Dolžni smo, da bo revija v Kulturnem domu v Trstu vsaki dve leti, zato da bi se naši ansamblom lahko temeljito pripravili nanjo ter z vajami in delom dvigovali svojo izvajalsko raven. Ob glavni reviji pa naj bi bila še kakšna podobna manifestacija, prav tako vsako drugo leto, ki na odprtem in ob vstopu kaksne pomembnejše obsega. Takšna prireditev je bila lanske leto v Križan. Toda le poletne prireditve organizirajo godbe same, medtem ko mosti breme za glavno revijo seveda Zveza sama.»

Kakšen je učinek, ki ga je, dolgoročno gledano sprožila prva revija?

«Predvsem se je povečala vitalnost naših godb, spreminja pa se tudi mišljenje. Ob nastopih na odprtem in v okviru vaskih praznikov, začnemo zdaj naše godbe prirediti tudi koncerte po dvorah, kar zahteva nekoliko drugačen prijem in ostrejši kriterij, predvsem kar se tiče sporeda, ki mora biti tudi primerno dolg. Naj še povem, da smo že letos mislili razširiti revijo tudi na Gorisko, da bi priredili en koncert v Gorici, vendar nam to zanjkrat ni uspelo.»

Zimovanje v Ravasclettu

Pred dvema tednoma smo poročali o enotenskem zimovanju osnovnošolskih otrok v Ravasclettu. Tokrat vam predstavljamo celotno poročilo o omenjenem zimovanju. Odpovali smo v ponedeljek, 17. t.m., v zgodnjih jutranjih urah. Po dvolitni vožnji smo prispeli v Karnio in sicer v Ravascletto, kraj namenjen našemu zimovanju. Z velikim presenečenjem smo zagledali lepe snežne planine, kajti do zadnjega nismo vedeli ali nam bo vreme nagajalo ali nam bo naklonjeno. Po namestitvi v hotel Fantinel v središču vasi in v gorski koči Stella alpina smo se z žičnico popeljali na bele smučne Zocolana.

Tu so nas že čakali naši smučarski učitelji, ki so nas po preizkušnjih v smuki razvrstili v tri smučarske skupine. Po dobri uri smučanja smo se nekoliko utrujeni vrnili v hotel. Tako se je prvi dan zaključil z o. kuisno večerjo. Vsi ostali dnevi na šole v naravi so bili zelo polni, pestri in zabavni. V ostalih dveh smo imeli na vrsti 4-urno smučanje v popoldanskih urah pa redno pouk. V dvakrat smo imeli na vrsti zemljepis z gledanjem zanimivih diapozitivov iz ZDA in Kube, enkrat pa smo si ogledali film o Karniji, ki nam ga je posredoval smučarski učitelj Himmler in bivši ravnatelj smučarske šole Sergio D'Infanti. Družba je bila zelo vesela tako, da nismo vedeli, kaj pomeni brezdnele in dolgčas.

Improvizirali smo tudi pevski zbor, ki je zapel večkrat zelo lepo in občuteno vrsto slovenskih pesni. Kmalu, prekmalu je prišla sobota, zadnji dan našega bivanja v Ravasclettu, vsi udeleženci smo se zbrali na Zocolanu, kjer je bila na vrsti tekma. Vreme je bilo kot sicer vse dni sončno in toplo. Ob 11. uri smo nestrpno čakali na startu, nekoliko živčni in koncentrirani. Drug za drugim smo hoteli priti cilju in nestrpno čakali na uvrstitve.

Priznanja o opravljenem tečaju smo prejeli vsi, tako začetniki kot tudi bolj izkušeni smučarji. Za uspehe se moramo zahvaliti našim smučarskim učiteljem Sergiu, Romeu, Luci, Eniu, Pavlu in Mirku. Biseri je čas slovesa, kot pravi znana pesem, in res smo se poslovili od

Sklepno misel pogovora prepustimo vam...

«Zelo spodbudno in hlahevredno je, da so začele godbe delovati na takšen bolj organiziran in brez dvoma tudi obsestojno način. Tisti, ki tovrstno glasbo poslušajo, in teh je veliko, pa se začnajo zavedati, da je to delovanje vendarle pomemben del tiste kulture, ki se vsak dan z žrtvijo in naporom, pa tudi z ljubeznijo, ustvarja in jo podpira v njim sledijo, starši pa naj svoje otroke le pošiljajo v godbene šole, kajti glasbena izobrazba postaja danes vse bolj nepogrešljiv element človekove osebnosti kulture.»

(ris)

Spremembe na avtobusnih progah št. 45 in 46

Zgodišča občinska uprava obvešča krajevno prebivalstvo, da bo s 1. februarjem v dogovoru s poštinskim konzorcijem za prevo-

ze ACT stopil v veljavo nekoliko spremenjen urnik javno-prevozne službe na progi št. 46. Bistvena sprememba je ta, da bo vsaka vožnja le enkrat šla skozi Bajto, v Samatorci ne bo več avtobus nekaj minut ustavljen na postaji, iz Samatorce pa bo vozil po cesti »Pri kostanjih« v Salež. Tako bo ob delavnih odhod avtobusov na Prosek anticipiran za par minut. Povsem reorganizirana pa je bila nedeljska vožnja avtobusa.

Do sprememb je prišlo tudi na progi št. 45, ki povezuje repenbrsko občino, Girandole in Briškice.

B. S.

Obvestilo Kmečke zveze

Dne, 31. januarja zapade rok za plačevanje vladne koncesije (concessione governativa) za prevoz lastnega blaga z lastnimi prevoznimi sredstvi (tj. ki imajo rdečo črto). Letošnji znesek je za 20 odstotkov višji od lanskega in ga je treba plačati na 1000 lir. To se pravi, da je letošnji znesek 15.000 lir, katerega lahko plačate na pošti, številka tekočega računa je 8003.

OB OBČNEM ZBORU, KI JE BIL V SREDO NA OPĆINAH

KD Tabor prispeva k bogatitvi slovenskega kulturnega prostora

Gotovo nam ne bo nihče zameril če napišemo, da je opensko kulturno društvo Tabor eno najbolj aktivnih društev v našem zamejstvu, ki s svojim delovanjem krepko presega lokalno merilo in nudi svoj originalni prispevek širšemu slovenskemu kulturnemu prostoru. To razveljavilo dejstvo in ta usmerjenost prizadevanj slovenskih kulturnih delavcev sta prišla jasno do izraza tudi na nedavnem rednem občnem zboru SKD Tabor, ki se je odvijal v sredo zvečer v Prostnem domu in ki je, kot so nas opencji že navadili, potekal v pravem delovnem vzdušju. Glede splošne dejavnosti društva naj navede-

mo le podatek, da je v to organizacijo včlanjenih trenutno približno 550 ljudi, od lanskega občnega zbora pa je društvo pridrlo kar 63 raznovrstnih predstav in nobud.

Dosedanja predsednica Stanka Hrovatin, ki je prepustila podoben opis dejavnosti društva v pretekli delovni dobi referentom posameznih panojev se je v svojem sklepnem poročilu dotaknila nekaterih splošnih, a obenem življenjskih problemov naše narodnostne skupnosti. Omenila je in obhvalila vse zavečnike okrog zakona za globalno zaščito, kot jasen pokazatelj takega odnosa do Slovencev na krajevni ravni pa je navedla dejstvo,

kako tukajšnje krajevne urave gledajo na našo skupnost. Tabor, kot na žalost skoraj vsa naša društva, ni bilo niti lani deležno denarnih prispevkov iz javnih skladov.

Pred tem poročilom so o društvenem življenju in dejavnosti poročali tajnik Viktor Sosič in referenti posameznih panojev. Slišali smo tako poročilo dramskega odseka, ki ga je v odsotnosti referenta Dragica Gorup prebrala Olga Lupinc, folklorne odseka, ki ga je podala načelnica Lucija Hrovatin in koncertne dejavnosti, ki ga je posredovala mlada Nives Košuta. O nastopih in dejavnosti moškega in ženskega zbora sta spregovorila Zoran Sosič in Kostanca Filipovič, medtem ko je Stanka Hrovatin podala obračun razstavne dejavnosti in poslovanja knjižnice »Punko To knjižnica in tovaršili«. Prav razstave, knjižnice in zelo dobro izpeljani »Opeški glasbeni večeri« predstavljajo za društvo posebno razveseljivo novost, hkrati pa tudi osvežitve in pomemben prispevek našemu kulturnemu utripu. Poročila sta dopolnila blaginjak Vinko Kalin in predsednik nadzornega odbora Vladimir Turina, ki je tudi postal razredničnik staremu odboru.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

Občni zbor so nato pozdravili član predsedstva ZSKD Volmir Tavcar, Zvonko Malalan (Zveza partizanov in aktivistov), Andrej Križnič (SD Pole), Svetko Grčić (Glasbena matica), Ivo Jerić (taborniki RMV) in pa predstavnika pevskega zbora »Vesela pomlad«, ki je prinesla tudi pozdrave openske osnovne šole »France Bevk«. Pozdravom je sledila kratka, a jedrnat razprava, v kateri so člani posredovali nekaj koristnih pripomb in sugestij za bodoče delo. V ospredje je zlasti prišla potreba, da bi se mlajša generacija še večje zavestnosti vključila v društveno življenje in po možnosti dala pobudo tudi za ustanovitve samostojnega mladinskega odseka. Ob koncu so se izvolili odbor, ki bo vodil društveno delovanje v novi delovni dobi. Za novo predsednico SKD Tabor je bila izvoljena Nori Jerić.

V KRIŽU

Visok jubilej Marije Košuta

V torek je v krogu svojih najdražjih v rojstnem Križu praznovala 90 let domačinka Marija Černe vd. Košuta. Slavjenka, ki je v življenju prestala marsikatero tegobno, se je rodila v Černetovi družini, še zelo mlada pa se je omožila z domaćinom Stefanom Košuto, po domače Kuharjevim. V zakonu se ji ma je rodilo šest otrok, od katerih je danes pet živih. Najstarejši sin Albert je namreč umrl v Jugoslaviji, kjer se je zatekel zaradi fašističnih preganjanj. Marija Košuta je vse življenje posvetila družini, se danes pa rada pripoveduje vnukom in pravnukom, ki jo vedno radi obiščejo, kako je nekoč prodajala ribe v Trstu.

Kljub visoki starosti je Marija še vedno dobrega zdravja in vednega značaja, zato ji tudi mi, kot vsi njeni dragi, iz srca ključemo še na mnogo let.

Razna obvestila

Mladinski odsek in KD Vesna prireja v četrtek, 3.2. ob 20.30 v domu A. Sirka v Križu javno srečanje na temo »Kaj ti pomeni NOB?«. Razpravo bosta uvedla Neva Lukeš in Pavel Stranj. Vljudo vabljeni.

Sekcija zveze borcev - ANPI Bojunec priredi 5. februarja v Lipici v hotelu Maestoso družabni večer posvečen 40. obletnici prisilnega izgnanstva slovenskih mladincev v posebni bataljon. Vpisovanje na vaskih sekcijah in na sedežu ANPI v Trstu, v Boljuncu pa v baru Pri Mariji in v meklarni Laura. Zabalvali vas bodo Veseli godci.

Dom Jakoba Ukmarja priredi danes, 30. t.m., ob 16.30 predavanje (z diapozitivi) dr. Adriana Sancia na temo »Car Salare v pet tisoč letih zgodovine«.

Amaterski oder Jaka Štoka priredi na Kontovelju v nedeljo, 6. februarja, ob 17. uri premiero »Čuk v nebesih«, katere original naslova igre je »Večna lovišča« Mire Štefanec.

V gostilni Pavleč v Borštu vas bodo v sredo, 2. februarja, od 18.30 dalje zabavali Veseli godci.

Glasbena matica obvešča, da je abonmasti koncert »Zagrebskih madrigalstov« preneša na ponedeljek, 28. februarja.

Čestitke

Mali DAŠI lep pozdrav. Srečnima staršema Magdi in Bogdanu pa vse najbolje želi Vilma z družino.

Jutri bo naš DORJAN ugasnil 7 svečk. Da bi bil vedno tako priden v soli in doma, mu želijo in pošiljajo koš poljubov teti Silvana in Adrijana, strica Boris in Gioacchino ter nona Marica.

Danes praznuje rojstni dan MERI ROMANO iz Ricmanj. Obilo sreče in zdravja ji želijo vsi, ki jo imajo radi.

stiri leta so že minila, odkar se je SAMOA rodila, pogumno bo užgane svečke ugasnila ter mamico in očeta razveselila. Bodi vedno pridna in vesela, da te bosta očka in mamica vedno rada imela. To ti želi Daria in Tanja, pridružujejo se Vida, Zorko, nona Ika in družina Meneghetti.

Danes praznuje svoj rojstni dan draga nona IKA. Mnogo zdravja in veselja ti želi Daria.

Danes praznuje MERI ROMANO 50. rojstni dan. Ob tem lepem jubileju ji želijo obilo zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva sestra Savina z družino.

Jutri praznuje svoj 50. rojstni dan GIULIANA MALALAN. Ob tem lepem jubileju ji želijo obilo sreče, veselja in zdravja moji Lucian, mami Victoria, oče Bruno, hči Elizabeta in sin Mauro z Miro.

Našemu bivšemu profesorju KARLU BAJCU, ki je postal doktor znanosti, iskreno čestitamo dijakinja IV. razreda učiteljica.

Jutri bo praznovala rojstni dan MARILJA SCURK. Da bi bila še dolgo let zdrava in vesela, v krogu svojih dragih, ji iz vsega srca želi Miro mož Franc, sin Vinko z ženo Olga ter vso izro.

Vse najbolje, MERI! za tvoje srečanje z Abrahamom, želi Majda.

Novopečenemu doktorju IGORJU GUSTINU iskreno čestitamo

Dragica, Pepka, Jožica in Bojana

Na medicinski fakulteti v Ljubljani je uspešno diplomiral IGOR GUSTIN

Iskreno mu čestitajo Nadia, Grozdana in Viktor Cesar

Družino Magde in Bogdana Stančiča je osrečilo rojstvo prvorojenke

DAŠE Srečnima staršema iz srca čestitajo otroci, starši in osebje otroškega vrtca iz Skednja

Našemu delovnemu tovarišu Robertu Segi je žena Lilijana povila prvorojenka

SEBASTIJANA Iskreno jima čestitajo službenici občine Dolina

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SI UZBA Nočna služba od 2 do 8 ure tel. 732-627, predpriznčna od 1 do 21 ure in praznično, oo 8. do 20.

LEKARNE V OKOLICI Bojunec: tel. 238 124. Bazovica: tel. 236 165. Opčine: tel. 211 001. Prosek: tel. 225 141. Bože polje: tel. 225 596. Nabrezina: tel. 900 121. Sestlan: tel. 209 197.

LOTERIJA

ENALOTTO

S SEJE RAJONSKEGA SVETA ZA PEVMO, OSLAVJE IN ŠTMAVER

V NEDELJO V KULTURNEM DOMU

ODPRO JO V SOBOTO 5. FEBRUARJA

Podpora pobudi zadruge «Ivan Cankar» za gradnjo združnih stanovanj v Pevmi

Čez nekaj tednov vselitev otrok in učiteljev v domače prenovljeno šolsko poslopje - Zakaj na občini zavlačujejo z ureditvijo športnega igrišča?

O prenovljenem šolskem poslo-
pju, začasnem sedežu njihove skup-
ščine, združnih stanovanj, ob-
cestnih tablah, športnem igrišču so
govorili na petkovi seji rajonskega
sveta za Pevmo Oslavje in Štma-
ver. Sestali so se tokrat v gostilni
Pri Tildi na Oslavju, v priča-
kovanju prostorov, ki jih bodo dobili
začasno v uporabo v šolskem po-
slopiu. To je prenovljeno, učenci
se bodo vanj vselili že čez nekaj
tednov. V tem poslopiju pa bo tu-
daj manjši prostor v katerem bo pisar-
nica rajonskega sveta sestanke pa
bodo imeli v eni izmed učilnic, se
veda upoštevajo vse predvide,
predvsem zdravstvene, ki dovolijo
vse uporabo šolskih prostorov tudi
v druge namene.

Na tej seji rajonskega sveta je
bilo tudi precej govora o šolskem
poslopiju. Občinska uprava ta je
dela popravlila, v ta namen po-
pravila so se otroci s šolskim av-
tobusom vozili v Gorico, v šolo na
Ljavo. V svoje poslopje se bodo
vrnili najbrž že sredi februarja.
Člani rajonskega sveta so izrazili
mnenje, da ne bi bilo sedaj veli-
kih slovesnosti. Te naj bi prenesli
na dan ko bodo počastili pomeno-
vanje te šole. Prav tako ne bodo
počastili svojega začasnega sede-
ža. Občinska uprava bi morala v
bodoče poskrbeti za dober sedež
rajonskega sveta.

Sejo jo vodil predsednik Joško
Kosič, v razpravo pa so večkrat
seglj drugi člani, med temi Aleš
Figelj, David Sossou, Marjan So-
šol, Silvan Primožič, Silvan Bensa.
Precej je bilo govora o prostoro-
u, ki je v Pevmi namenjen za
ljudske stanovanske gradnje. Ma-
rijan Sošol, ki predseduje komisiji
sveta za urbanistična vprašanja,
je poročal o sestanku, ki so ga
imeli nekaj dni prej z zastopniki
rajonske stanovanske zadruge
«Ivan Cankar» arh. Savino Grav-
nerjevo in dr. Jožetom Čejem. Ta
sta obrazložila namene nove za-
druge, ki ima namen skrbeti za
gradnjo stanovanj za slovenske
člane ne le v goriških, marveč tudi
v drugih občinah. Zadruga je za
prosila občinsko upravo za dodeli-
te zemljišča v Pevmi. Tu je po-
stora za 24 združnih stanovanj v
vrstnih hišah. Med člani so tako
prebivalci Pevme in Oslavja vsi
tudi iz drugih krajev občine. Vsi
so Slovenci. Zadruga ima tudi že
obljubljeno podporo pristojnih ura-
dov pod ugodnimi kreditnimi po-
goji. Tako v urbanistični komisiji

kot v rajonskem svetu so dali pod-
poro tej pobudi in sklenili v tem
smislu tudi opozoriti občinski od-
bor.

V razpravo je prišlo tudi vpra-
šanje rekreacijsko-sportnega igri-
šča v Pevmi. Na zemljišču, kjer je
v urbanističnem načrtu predvidena
ureditev športnih naprav, namera-
vajo urediti pašnik za govejo živi-
no. To je v nasprotju s pravili. To
zemljišče bi morali dati domači
skupnosti. Na občini pa se trenut-
no s tem odločajo, ker se nočejo za-
meriti deželni upravi, ki je lastnik
tega zemljišča. Rajonski svet bo
zahteval, da da občinska uprava to
zemljišče na razpolago. Pevma je
namreč edini kraj v občini kjer ni-
majo igrišča za športno rekreacijo
otrok.

Na petkovi manifestaciji v Go-
rici, se podgorski tekstilci priprav-
ljajo na podobno sindikalno mani-
festacijo v Trstu. Predvidoma jo
bodo izvedli že v tem tednu, vse

vak raznih občinskih služb, upo-
števajoč navodila iz Rima. Podob-
ne sklepe so že sprejeli v skoro
vseh drugih občinah.

Delavske skupščine

V tržiških tovarnah bodo začeli
jutri prirejati skupščine delavcev
na katerih bodo sindikalisti obraz-
ložili najnovejši sporazum z vlado
in delodajalci o ceni dela. Se-
stanke bodo sklenili v petek ju-
tra, ko bo v menzi ladjedelnic
govoril tajnik FLM Pio Galli.

Metanovodsko omrežje v Trzinu

Tržiška občina skuša najti po-
sojilo dveh milijard lir s katerimi
finansirati tretjo tranšo del me-
tanovodskega omrežja v rajonih A-
ris in Panzano. Eno milijardo lir
so že našli pri bančnem podjetju
IML. Za drugo milijardo se zima-
majo pa pri Evropski investicijski
banki. Če jim bo to uspelo, bodo
v kratkem nadaljevali z deli na
tem omrežju, da v približno dveh
letih bi lahko vsem prebivalcem
Tržica dobavljali metan v gospo-
dinjske namene.

GLEDE PODGORSKE TOVARNE

V petek srečanje De Carli - sindikati

Po petkovi manifestaciji v Go-
rici, se podgorski tekstilci priprav-
ljajo na podobno sindikalno mani-
festacijo v Trstu. Predvidoma jo
bodo izvedli že v tem tednu, vse

Spet podzaitve

V Gorici bo jutri zvečer že dru-
ga seja občinskega sveta. Tokrat
bodo sprejeli sklepe o podzait-
vah.

Ne bo ocenjevalnih sej na slovenskih šolah

Vsa od 15. februarja, če vlada
ne preklicuje svojih predlogov, ne
bodo dijaki in učenci dobili zaključ-
nih ocen prvega semestra letošnje
šolskega leta. To so sklenili
sindikati šolnikov v vsedržavnem
merilu, tej obliki protesta se pri-
družuje tudi Sindikat slovenske
šole - tajništvo Gorica.

Odbor tega sindikata je na iz-
redni seji, ki je bila v petek po-
novno razpravljala o ministrski o-
krožnici št. 425 z dne 28. decembra
1982 in o zakonskem dekretu z dne
10. januarja 1983.

Po izčrpnem pretrusu vseh norm,
ki jih prinašata omenjena odloka,
je odbor ugotovil, da zelo omeju-
je ekonomski in pravni položaj
šolnikov. Gre namreč za tole:

a) omejen finančni proračun za
šolstvo; b) prepoved ustanavljanja
novih šol in razredov; c) zmanjša-
nje posebne doklade pri plači za
neustalne profesorje; d) od ravnate-
ljev imenovani učitelji, ki plača-
ni niso na osnovi učinkovitega opravlje-
nih ur; to določilo hudo prizadene
zlasti slovenske profesorje.

Zaradi teh strogih omejitev je
Sindikat slovenske šole - tajništvo
Gorica sklenil, da proglasi blokado

V NEDELJO DOSPE V GORICO NOVI NADŠKOF A. V. BOMMARCO

Novi goriški nadškof Antonio Vi-
tale Bommarco je došel v Gorico
v nedeljo, 6. februarja. Ob 14.30
bo prišel v Ogled, kjer ga bodo
pričakali cerkveni dostojanstveni
ki goriške nadškofije (Ogled in ves-
čerinjanski okoliš) so še vedno v
goriški nadškofiji) ter tamkajšnji
predstavniki civilnih oblasti Cer-
kveni obred bo v ogledski baziliki,
kjer bo novi nadškof tudi počastil
tam pokopane ostanke ogledskih na-
triarhov.

Iz Ogleda bo novi nadškof odpo-
taval v sprevedu avtomobilov v
smjer Gorice, kamor bo došel ob

16. uri. Iz vozila bo izstopil pred
stolnico, kjer ga bo sprejela gori-
ška duhovščina. V stolnici bodo za-
tem prebrali papeški odlok o ime-
novanju novega goriškega nadško-
fa. Cerkevni obred bo trajal pribli-
žno do 18. ure. Zatem se bo na-
dškof srečal s predstavniki tu-
kašnih oblasti v stavbi semenišča
v Ul. Seminariu.

V Gorici dokončujejo v teh dneh
tudi popravila dela na stavbi
nadškofijske dvorca. Prenešali so
zunanjo fasado stavbe. Nekaj
popravljalnih del so opravili tudi
znotraj stavbe.

PRIKAZ KULTURNO-UMETNIŠKE USTVARJALNOSTI V BENEČIJI

Nastop. pevskega zbora, folklorne skupine in gledališča s Cankarjevim Hlapcem Jernejem - Odprije slikarske razstave in razstave beneškega tiska in publikacij o Benečiji

Osnrednja prireditve ob letošnjem
slovenskem kulturnem prazniku na
Goriškem bo v nedeljo, 6. februarja
popoldne, v Kulturnem domu v Go-
rici. Pripravlja je Zveza slovenskih
kulturnih društev v sodelovanju z
društvom Rečan, Beneške folklorne
skupine, Beneško folklorno skupi-
no z namenom nuditi goriškim Slo-
vincem bogat in kar se da popoln
prikaz kulturno-umetniške ustvarjal-
nosti rojakov v videmski pokrajini.
Tako bodo v nedeljo popoldne v
predverju Kulturnega doma odprli
slikarsko razstavo članov Društva
beneških likovnikov in razstavo be-
neškega tiska, oziroma publikacij
o Beneški Sloveniji. Razstavo pri-
pravlja knjižničar Marjan Breclj.

Pred kratkim so se goriški fila-
telisti zbrali na občnem zboru in
izvolili novi odbor, ki ga sestav-
ljajo predsednik odv. Franco Obiz-
zi, Lovodico Mischo, Silvano Pich,
Sergio Chersovani, Ruggero Clede,
Selvino Ceschia, Savo Sfiligoi, Pau-
lo Komel in Bruno Iucchi. V nad-
zornem odboru sta Antonio Sill in
Mario Bressan.

Filatelisti obnovili odbor

Pred kratkim so se goriški fila-
telisti zbrali na občnem zboru in
izvolili novi odbor, ki ga sestav-
ljajo predsednik odv. Franco Obiz-
zi, Lovodico Mischo, Silvano Pich,
Sergio Chersovani, Ruggero Clede,
Selvino Ceschia, Savo Sfiligoi, Pau-
lo Komel in Bruno Iucchi. V nad-
zornem odboru sta Antonio Sill in
Mario Bressan.

Nižje odškodnine za razlastitve kmetijskih površin v tekočem letu

Večja vrednost samo za intenzivno obdelana zemljišča, ki spadajo v kategorijo vrtov - Nižja vrednost gozdov in pašnikov

Pokrajinska komisija, ki je pri-
stojna za določanje vrednosti kme-
tjskih zemljišč oziroma višine od-
škodnine ob razlastitvi kmetijskih
površin, predstavlja pokrajinski
odbornik za javna dela Edoardo
Bressan, je te dni objavila lestvico
novih vrednosti za leto 1983. Cene,
oziroma vrednosti so v bistvu ostale
enake lanskim, oziroma so se celo,
za nekatere vrste zemljišč, rahlo
znižale. Izjemo predstavljajo le vr-
tovi, katerih vrednost se je povečala
za okrog 8 odstotkov, v primerjavi
z letom 1982.

Pokrajinska komisija za ugotov-
ljanje in določanje vrednosti kme-
tjskih površin se v glavnem ukvarja
z reševanjem sporov, ki nastajajo
med zasebniki in javnimi ustanova-
mi ob razlastitvenih postopkih. Seve-
da, glede določevanja višine odško-
dine. Lani je komisija obravnavala
stirinajst pritožb, to so bile se iz
prejšnjega leta. Znatno obsejnejše
je bilo delo v letu 1981.

Komisijo sestavljajo poleg pokra-
jinskega odbornika se predstavnik
dnevnega tehničnega urada in držav-
ne tehnične službe, predstavnik za-
voda za ljudske hiše, predstavnik
deželnega in pokrajinskega odbor-

Vrsta kulture	prvo kmet. območje	drugo kmet. območje	tretje kmet. območje
orana zemljišča	20.000.000	19.000.000	21.000.000
travniki	15.000.000	14.000.000	14.000.000
vrtovi	50.000.000	50.000.000	50.000.000
vinogradi	34.000.000	34.000.000	30.000.000
pašniki	4.500.000	4.500.000	4.500.000
gozdnate površine	9.000.000	9.000.000	9.000.000

ništvu za javna dela ter predstav-
niki kmetijskih strokovnih združenj
in finančne uprave.

Nobenih novosti ni v primerjavi
z lanskim letom glede razvrstitve
kmetijskih površin po posameznih
področjih, oziroma razredih, glede
na vrsto kulture. Goriška pokrajina
je razdeljena na tri geografska
področja: v prvo spadajo občine
Gorica, Števerjan in Sovodnje, v
drugo občine Koprinovo, Krmin, Do-
herdov, Dolenje, Fara, Gradišče,
Mariano, Meda, Moraro, Moš, Ro-
mans, Zagraj, Šlovene in Vilek, v
tretje območje pa preostale občine
na tržiskem območju, skupaj z Gra-
dečem. Kmetijske površine so raz-
vrščene v šest razredov z ozirom
na vrsto kulture: orana zemljišča,
travniki, vrtovi, vinogradi, pašniki,
gozdnate površine. Poprečna v raz-
predelici navedena vrednost se
nanaša na hektar površine.

V primerjavi s cennitvijo zemljišč
v drugih pokrajinah, so vrednosti,
ki veljajo ob razlastitvah v goriški
pokrajini, precej višje. Tako smo te
dni dobili na razpolago podatke o
cennitvi kmetijskih zemljišč v po-
krajini Pordenon. Največja je raz-
lika v vrednosti vinogradov. Med-
tem ko je uradna vrednost hektar-
ske površine vinograda na Goriškem
34 milijonov lir, je na območju
Pordenona, tudi na področjih, kjer
se proizvajajo vina z geografskim
prekrom, najvišja vrednost dolo-
čena na 29 milijonov lir.

MAHA SODNA KRONIKA

Največkrat je kriv alkohol pa tudi prirojena prepirljivost

Čeprav je pretura pristojna le za
manjše prekrške, so večkrat tudi
obravnavane pred pretorjem zanimi-
ve, saj nam povedo marsikaj o
manjšem prestopništvu, s katerim
so, v odsotnosti hujših zločinov, za-
posleni policijski organi.

Tako se lahko zgodi, da orožni-
ki ustavijo mladenčca, ker je z mo-
torjem preveč drvel po Grojini. To
da motorist se ne strinja z njihovo
oceno, skuša jim dopovedati, da se
motijo, vendar zaman. Ko mu kon-
čno dopovedo, da mora plačati glo-
bo, pride na dan z grenko ugotov-
itvijo: «Govoriti z vami je kot da
bi govoril zidu. Izjavljam vam, da
ne bom več govoril, ker vi ni-
ste ljudje.» Rečeno, storjeno. Fant
je živčen, na zapisnik se podpisuje
«Nihče», toda zaradi nerazume se mu
zlozi pero v roki. Pa ni še vse.
Ko mu izročijo kopijo zapisnika,
je raztrže na drobne kosčke pred
nosom mož postavke. Ker pa slednji
med izvajanjem svojih dolžnosti ni-
majo posebnega smisla za humor,
je vsa zadeva romala na preturo,
kjer so glavna lunka, 22-letnega
ga Tržačana Gianluca Fonda obso-
dili na 4 mesece in 5 dni pripora
nožojno in brez vpisa v kazenski
list.

Največkrat pa povod za prepri-
ni globo, pač pa alkohol. Sredi de-
cembra so pred Verdievo kavarno v
Gorici aretirali 22-letnega Alber-
ta Bottaza, ker se je prepiral nič
manj kot, z eno od oglednih desk
na pročelju stavbe. Diskusija je
morala biti precej vzneta, saj je
mladenič prešel od besed k de-
janjem in razbil šipo ogledne deske.
Pretor ga je obsodil na 40 tisoč
lir globo zaradi pijanosti in 20 ti-
soč lir zaradi namerne povzročit-
ve škode ter seveda na povračilo
škoda. Pravica je tako opravila
svoje, fant pa se je po strežniku
verjetno že pobotal z oglednimi
deskami.

Spet vino in steklo. Tokrat v go-
stilni «Vecia Gorizia», kjer je ne-
kega novembra večera lani 33-
letni Bruno Simonato z Majnice
vprašal lastnika še za en kozar-
ček. Ker je bil dotični že dobro na-
ložen, mu gostinčar ni hotel iz-
polniti želje, pač pa mu svetoval
naj se čimprej odpravi domov. Ra-
zočarani Simonato se, je res na-
menil proti vhodnim vratom, toda
ni jih odprl kot vsak normalni člo-
vek; zgled se mu je bolj špansko
iti na cesto skozi zaprta vrata.
Poskus se mu seveda ni posrečil,
saj se je med podvigom sesula ste-
klena šipa, on pa je pod ruševini-
namis počakal na prihod policije.

V Podgori pokopali Marijo Šiligoj - Marijoto

V Podgori se v petek pripravi-
li Marijo Šiligoj vd. Kožlin. Marijoto
po domače, Čeprav se je pokojnica
priselila v Podgoro, v letih po
prvi svetovni vojni iz Biljane v
Goriških Brdih, so jo Podgorci vze-
li za svojo. Kako tudi ne bi, saj
je v tem kraju preživela več kakor
šestdeset let. Tu so zrasti njeni
otroci, dve hčeri in trije sinovi.
Tu, na domačiji blizu pokovališča
sta, z možem pridno obdelovala
zemljo. Marijute pa niso poznali in
ceniili samo v Podgori. Pravza
prav so jo poznali vsi, ki so redno
ali občasno zahajali na goriško po-
krito trdnico. Tu je dobrih šest de-
setletij prodajala rože, zelenjavo,
pred božičem drevesca, ob vahtih
krizanteme. Med prodajalkami na
tržnici je prav gotovo dosegla da-
leč najdaljši staž. V prejšnjih ča-
sih je zelenjavo z domačega vrta
vozila na trg z borelo, potem, ko
so palagoma pričela težiti leta, na
je na trg prihajala z avtobusom,
največkrat pa so jo z avtom pri-
peljali domači.

Iz njenega dolgega življenja bi
lahko zapisali, da je bila delavna
in skrbna kot mraylva, da je vol-
jko pretrpela, tako v prvi, če bi
pa v drugi vojni v skrbi za otroke.
Sin Gušto je bil v partizanih, dru-
kega sina in hčerko pa so Nemci
odpeljali v taborišče. Na srečo so
se vsi vrtnili domov živi.

Kljub trdemu delu in obilici skrbi
pa je zmeraj našla še tudi čas za
branje, za pogovor o tem in onem.
Bila je tudi do zadnjega naračena
na naš dnevnik.

V Špacapanovi galeriji v Gradišču razstava grafikov 20. stoletja

Med 45 avtorji iz Veneta in naše dežele tudi Slovenci Pilon, Černigoj, Musić, Spacal in Kravos

V Gorici imamo v tem času kar
celo vrsto najrazličnejših kulturnih
prireditev, za katere so dala pobudo
tako slovenska kot italijanska kul-
turna društva ter tudi številne u-
stanove javnega značaja. Poročali
smo že o zares lepi razstavi bene-
ške grafike iz 18. stoletja, ki je
že teden dni odprta v palači Attens
in ki si jo bo moč ogledati do dru-
ge polovice marca. Istočasno je na
pobudo Bance cattolice del Veneto

eni sobi iste palače Attens od-
prta razstava slik Pietra Longhi-
ja, ki nam kaže življenje v Beneč-
kah v preteklosti. Ta razstava bo
odprta še teden dni.

Pokrajinska uprava, ki je bila
pobudnik in organizator razstave
beneških mojstrov grafike 18. sto-
letja, je dala pobudo za še eno
razstavo, ki bo skoro istočasna in
nekako dopolnilna razstavi v Attem-
sovi palači. Tokrat se je pokrajins-
ka uprava povezala z galerijo
Luisa Spacapanu v Gradišču ob
Soci. Ravnatelj galerije profes-
sorici Mariji Masau - Din gre za-
hvala, da je pripravila razstavo naj-
bolj značilnih grafikov Veneta in
naše dežele iz tega stoletja. Na-
slov razstave je «Icnisori del No-
vecento nelle Venezia tra avanza-
guardia e tradizione». Razstavo bo
do odprti v soboto, 5. februarja,
ob 18. uri v galeriji v Gradišču ob
Soci, tam bo odprta do 5. aprila.
Potem jo bodo prenesli v muzej v
Verono, kjer bo na ogled nekaj me-
secev. Tudi za to priložnost so izdali
obsežen katalog velikega formata
(imel bo 156 strani, s katerim bo
brošura 12.000 lir), v katerem bodo
podrobno analizirali umetniki, ka-
terih dela so sprejeli na to razstavo,
45 je avtorjev z nekaj manj kot
200 razstavljenimi grafikami. Za
vsako razstavljeno delo bomo v
katalogu našli reprodukcijo in po-
doben opis. Katalog izda beneška
založba Albrizzi, podobno bo tiste-
mu bolj obsežnemu, ki so ga izdali
ob razstavi v Attensovi palači.

Odbornik za kulturne dobrine Ma-
rino De Grassi nam je povedal, da
se je pokrajinska uprava pred le-
tom dni povezala z galerijo v Gra-
dišču in da je to prvi rezultat tega
sodelovanja, ki se bo še nadalje-
valo. Pohvalil je delo pri pripravi
razstave, za kar gre zahvala že
prej imenovani ravnateljici gale-
rije prof. Mariji Masau - Din.

Ravnateljica Spacapanove gale-
rije nam je povedala kako bo ure-
nje razstava. Gre za prvi zgodovin-
ski prikaz graficne umetnosti v
dveh sosednjih deželah, od začetkov
našega stoletja do današnjih dni.
Jasno je videti, da so bili umetniki
v naših krajih v začetku stoletja
pod vplivom srednjeveške kulture,
saj so imeli tesne stike z umet-
niškimi centri na Dunaju, v Pragi,
v Münchnu, medtem ko so bili
umetniki Veneta in Furlanije takrat
povezani z Benetkami, Rimom in
Parizom.

Na razstavi bodo prikazana tu-
tudi dela slovenskih umetnikov, ki
so ustvarjali v preteklosti ter tisti-
h, ki ustvarjajo danes in ki imajo tu-
di tesne stike z ljubljanskimi grafiki-
mi. Lani je zelo cenjena. Razstav-
ljena bodo torej dela Vena Pilona,
Augusta Černigoja, Zorana Musića,
Lojzeta Spacala pa do mlajše-
ga Marjana Kravosa. Kot Goričani
lahko povemo, da bodo tu razstav-
ljena tudi dela Edoarda Del Ne-
rija, Malinija, Duga, Valvassorija.

Posebno mesto na razstavi bosta
imeli posebni osebni razstavi Ar-
tura Martinija iz Trevisa, ki je sicer
bolj znan kot kipar, ter Fabia Mau-
ronera iz Vidma. Veliko umetnikov
se ukvarjalo tudi z drugačnim
slikarstvom. Nekateri so v grafični
umetnosti šli enako pot kot v dru-
gačnem slikarstvu, drugi pa so na
raznih področjih imeli različne
umetniške nagibe.

Kdor bo prišel na Gorisko v tem
času bo imel priložnost videti dve
razstavi: prvo v Gorici, drugo pa
v Gradišču. Lahko bi dodali še mo-
žnost ogleda razstave Pilonovih in
Černigojev del, ki bodo na ogled v
našem Kulturnem domu, predno se
vrnejo nazaj v Jugoslavijo iz Por-
denona, kjer so ta dela razstavljali
na še do srede februarja. (mu)

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Rismondo, Ul. Toti, tel. 72.701.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega draga očeta, nonota in brata

NINOTA LUTMANA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

Posebno zahvalo izrekamo pevcem, društvom in organiza-
cijam, darovalcem cvetja in vsem, ki so draga pokojnika
pospremili na zadnji poti.

Janko in Stana z družinama
in sestra Karla

Štandrež, 30. januarja 1983

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage tete

MARIJE RUJAN

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način poča-
stili njen spomin, g. župniku, darovalcem cvetja in vsem, ki
so jo pospremili na zadnji poti.

SVOJCI

Rupa, 30. januarja 1983

Minilo je pet let, odkar nas je za vedno zapustil

dr. LAMBERT MERMOLJA

Z ljubeznijo se ga spominjajo

žena, hčeri Tanja in Marija, sin
Niko ter vnuki

Gorica, 30. januarja 1983

Ali ste kdaj pomislili, kaj vam lahko nudi vaša banka?

Ugodno menjavo in dobro investicijo

S telefonskim pozivom se lahko takoj seznaniš s tečaji raznih valut.

Obenem vam nudimo tudi vse informacije o valutarnih predpisih.

Posredujemo vam tudi vse informacije o vrednostnih papirjih (BOT, BTP, CCT, ECU itd.) in njihovo realno vrednost.

Te lahko hranite v varnostnih skrinjicah, s katerimi razpolagamo.

Skrbimo tudi za vnovčenje kuponov.

Banca Agricola Gorizia

Kmečka banka Gorica

Gorica - Korzo Verdi 51, tel. 84206/07

vam ne nudi samo denarja

Kot nalašč za videmsko tisočletnico je italijanska pošta upravnica dala v promet v začetku tega leta vrsto novih poštarnic, na katerih so upodobljeni spomeniki glavnih mest pokrajin. Istočasno so filatel-

isti uradi v teh poštah pričeli uporabljati nove žige s sliko istega spomenika, ki ga najdemo na razglednici. Kar se tiče Vidma je parisan Loža sv. Ivana s stolpom, zgrajena v letu 1527.

NEKDAJ MNOŽIČNO IZSELJEVANJE JE PRENEHALO

Preporod Furlanov in gospodarski razvoj: pomembni postavki ob tisočletnici Vidma

Zlasti po potresu se Furlanija gospodarsko ugodno razvija - Prizadevanja za upoštevanje furlanščine

Ob glavni cesti med Gorico in Vidmom so podjetni Furlani zgradili celo vrsto majhnih tovarn, ki so v industrijska podjetja prešli iz obrtniških. Ne samo ob glavni cesti, marveč tudi v vaseh, ki so daleč od ceste, ki jih oko povprečnega človeka namenjenega v Vidmu ne opazi, je cela vrsta majhnih tovarn in delavnic. Bivši kmetje so v delavnice marsikje spremenili staro kmečko lopo. Nad desetstotno ljudi v trikotniku San Giovanni al Natisone - Buttrio - Manzano izdeluje stolice. Bivši kmetje pa niso opustili svojih posestev. Namesto krompirja, povrtnin in sadja imajo sedaj velike planote koruze, ki zahtevajo najmanj dela in daje tudi precej zaslužka.

Podoben pogled imamo če pride-mo v Videm s trbiško-karnijske strani, iz Čedadse, iz Spodnje Furlanije ali pa iz smeri Pordenona. Povsod majhne tovarne, v katerih je zaposlenih največ po sto ali dvesto delavcev. V večjih tovarnah prihaja še zlasti v zadnjem času do krize in tudi odpustov, v manjših se to obično na lažji način.

V zadnjih desetletjih so Furlani svojo tradicionalno pridnost in prizadevanje uporabili doma. Celo stoletje so morali v izseljenstvo ker zanje doma ni bilo kruha. Niso šli v tujino iskati dela samo prebivalci revne Karnije in revne Slovenske Benečije. V tujino so šli tudi prebivalci nižinskih predelov. Izseljevanje se je pričelo že v drugi polovici

prejšnjega stoletja in pojav je bil občuten v vsej državi, da je že takrat parlament komaj združenje italijanske države sestavil anketo o stanju kmetijstva. Milijoni Italijanov iz vseh dežel so takrat šli čez velika luža, v Argentino in v Združene države Amerike, v Urugvaj, v Brazilijo. Tja so odhajali tudi Furlani iz nižinskih predelov. Karnijski in Benečani pa so raje romali v sosedne evropske dežele, v Avstro-Ogrsko, v Nemčijo, v Rusijo, v Belgijo in

Francijo. V Avstro-Ogrski so delali v prostiranih gozdovih Romunije, na poljih Slavonije in Madžarske, kot gradbeni delavci vseh povsod. V Rusiji so bili med tistimi, ki so v nemogočih vremenskih razmerah gradili Sibirsko železnico ter razne dvorce in palače v Petrogradu in Moskvi. V Nemčiji, Belgiji in Franciji so se zaposlili v rudnikih. Ti evropski izseljenci so se vsaj na stara leta vračali domov, tisti, ki so odšli čez Atlantik, pa so ostali v novi domo-

vi. Ze dobrih dvajset let pa se je izseljevanje v glavnem ustavilo. Bil ga je še nekaj iz najbolj revnih goratih predelov Furlanije ter Benečije. Po potresu pa je prišlo v deželo precej denarja in potrebne so bile pridne roke, da bi obnovili deželo. Izseljevanje se je docela ustavilo, ljudje so se vračali domov. Svojo prizadevanost, zaradi katere so se uveljavili v širšem svetu, so to-krat uporabili v korist vse furlanske skupnosti.

Videm je najbolj eklatanten primer take furlanske prizadevanosti. Ko prideš v to mesto čutiš na vsakem koraku, da mesto živi, da se razvija, da je mesto bodočnosti. Ni tiste apatije, ki jo marsikdaj opazimo pri nas, v Gorici ali v Trstu, kjer živimo preveč od nekdajne slave in gospodarske moči, ki smo jo dobili ko smo bili na zelo pomembni točki v avstro-ogrskem cesarstvu. Videm ni v taki periferiji kot smo mi. Njegova industrija je sedaj sodo-bno opremljena, lahko z uspehom konkurira na evropskih in svetovnih tržnicah. Milijoni stolic izdelanih v prej omenjenem trikotniku gredo v svet, tovarna Daniela v Buttrio opremlja cele tovarne celo na daljnem Kitajskem, mnogi izdelavci so znani zelo uspešno reklamirajo in seveda prodajo svoje izdelke. Odkar je nogometna ekipa Udinese v prvi italijanski nogometni ligi so Videmčani in z njimi vsi Furlani zelo ponosni in komaj pred nekaj dnevi je predsednik nogometnega kluba, glavni upravitelj pordenonske tovarne Zanussi, Libero Mazza, dejal častnikarju, da bo Udinese že kmalu prevzela mesto dosti bolj znanega Juventusa v italijanskem nogometnem svetu. Domiselni in praktični so bili tudi videmski upravitelji že pred leti, ko so zgradili nova šolska poslopja, urebili v njih tudi večje dvorane, ki služijo danes tudi širši videmski javnosti za razne kulturne in druge prireditve.

Videmčani in z njimi vsi Furlani so torej danes v središču precej živahnega razvoja. Tisočletnica njih glavnega mesta bo le nekaj okvir za vsestransko živahno dejavnost v tem kraju.

Ves ta ugodni gospodarski razvoj, obnova po potresu, cela vrsta uspehov na raznih področjih pa so jih vzpodbudili, da so se pričeli bolj kot kdajkoli zanimati za svoje korenine. Odtod tudi vedno večja zahteva po uveljavljanju furlanskega jezika, furlanskega naved, furlanske identitete. Vedno več je književnih del v furlanščini. Niso to le knjige z etnografsko in folklorno vsebino, v italijanskem in tudi tujem književnem svetu znani pisatelji Carlo Scorgion je prav v tem dneh predstavljal svoj roman pisan v furlanščini z naslovom «Il Dolfin». Pravi da je to komaj drug roman pisal v tem jeziku.

MARKO WALTRITSCH

V naravoslovnem muzeju v Vidmu razstava o karnijskem paleozoiku

PALEOZOICO CARNICO

V palači Giacomelli v Ulici Graz-zano v Vidmu so ob začetku letošnjega leta odprli naravoslovni muzej, prvega izmed štirih popolnoma novih muzejev, ki jih bodo odprli v letu 1983. Videm je s tem pridobil veliko, še posebej če vemo, da so se prizadevanja za odprtje takega muzeja pričela že v prejšnjem stoletju. Vendar ni bilo nikdar do volj denarja, da bi se stvar izpeljala do konca. Videmska občina je za popravilo stavbe porabila 700 milijonov lir.

Prva razstava v muzeju, ki je odprta vsak dan, zjutraj in popoldne, vstop pa je brezplačen, je poljska karnijsko paleozoika. Gre za predele, ki jih na severu omejuje Ziljska dolina, na jugu pa Karnalska, med Trbiškimi vrati tja do severozahodnega predela Karnije. Razstava je zelo logična in didaktično pripravljena, da se s tem obdobjem daljne preteklosti lahko seznanijo tudi laiki. V mezozoiku je bilo morje nad večjim delom današnje furlanske nižine. V iz morja. Strokovnjaki trdijo, da so karnijske kamnine med najstarejšimi na italijanskem ozemlju. Pri Ukvaš so leta 1879 našli najstarejše fosile Kar-nijskih Alpi. Tudi predeli ob prelazu Mokrine kažejo, da je to nekdo bil morje, saj so v kamninah sklopi in tudi ostanki kačje, da smo to imeli subkvartarno vegetacijo.

Vse to je na razstavi zelo jasno prikazano z zemljevidi, fotografijami, eksponati. Na voljo obiskovalcem je tudi posebna soba, kjer se z diapozitivi orisuje to kar najdemo v razstavnih vitrinah, seveda z zelo jasno oblikovanostjo.

Za Karnijske Alpe so kazali zelo veliko zanimanje že v prejšnjem stoletju tako italijanski kot avstrijski in nemški ter še drugi raziskovalci. Omenimo le nekatere med njimi: Suess, Stache, Geyer, Frech, Pirova, Taramelli, De Angelis D'Ossato. V začetku tega stoletja se je z vsvo vneto ločilo raziskovalnega de-

la Michele Gortani. Istočasno so se za stvar zanimali Italijan Vinassa de Regny ter Avstrijca Gaertner in Heritsch.

Kot smo omenili je obisk muzeja zelo priporočljiv tudi dijakom. Morda bo tudi kak naš profesor pomislil, da je koristen šolski izlet iz Gorice ali Trsta v Videm za to pri-liko. Dijake bo seznanil z nastankom predela naše dežele.

Gisella Pagano nagrajena v Beogradu

Na mednarodnem festivalu znanstvenega filma v Beogradu je za njen dokumentarni film «Fotoval-tanico: energia del sole» Gisella Pa-gano dobila drugo nagrado. Visoko priznanje je dobila v precej ostri mednarodni konkurenci. Gisella Pa-gano, znana italijanska gledališka igralka, je postala zelo znana v naših krajih ker je pripravila se-rijo oddaj za koprsko radio in tele-vizijo. Vodila je na koprskem ekranu tudi zanimive okrogle mize na katerih so sodelovali precej znane osebnosti iz italijanskega življenja.

Avtorica nagrajenega filma živi v Furlaniji. Zaradi tega ji je Fo-golar furlan v Rimu podelil prejem ob dobljeni nagradi v Beogradu. Na tem rimskem večeru so predvajali njen dokumentarec. Akademik in znanstvenik Gherardo Stoppi je rimski publiko orisal vsebino tega filma in tudi povedal kakšni so pogledi za izkoriščanje sončne energije, v času ko se ves svet zanima za nove doslej neizkoriš-čene vire energije. Na rimskem srečanju so bili prisotni tudi jugo-slovanski diplomatski predstavniki ter zastopniki koprskih televizije in tržaške agencije Alpe Adria.

CANDOLINI: «VIDEM MORA BITI ZA PREBIVALCE FURLANJE POVEZOVALEC GOSPODARSKEGA IN KULTURNEGA ŽIVLJENJA»

V okviru proslav tisočletnice bodo odprli štiri nove muzeje, pričeli bodo s pomembnimi javnimi deli - Tesni stiki s furlanskimi izseljenci - Pobratili se bodo tudi z Mariborom

Videmskega župana Angela Candolinia poznamo že iz tistih let, ko je prihajal nekajkrat tedensko na kosi-vo v gostino Pri konjčku. V Go-rico je prihajal in se prihaja ker ima v tem mestu tovarno žganih pišic in likerjev. Tovarno ima tudi v Čenti. Njegov oče, ki je bil po osvojitvi tudi prefekt v Vidmu, je takoj izkoristil ugodnosti zakona in lastniški tovarni likerjev, ki so kosili za isto mizo, pa se z inžen-rijem Francovichem, ki je bil župan v Cervinjanu ter z ravnateljem go-roske družine zavoda Inadel Ca-satelljem. Govorili so o furlanski po-litiki, in ker so pripadali različnim strankam, je bila debata mestoma zelo živahna. Vedno v merah pošte-ne konfrontacije.

Ko sem odvetnika Candolinia vprašal za pogovor za Primorski dnevnik se je rade volje odzval. Ko sem mu povedal, da imam v mislih napisati nekaj o Vidmu ob tisočlet-nici mesta in napisati nekaj tudi o tistih Slovincih, ki so živeli in ustvarjali v glavnem mestu Furla-nije, me je Candolini takoj opozoril na profesorja Josipa Nemca, kasnej-šega ravnatelja slovenskega klasič-nega liceja v Gorici, ki je bil sva-čas njegov profesor nemščine na li-ceju v Vidmu.

Pred sedmimi leti so Angela Can-dolinia izvolili za župana. Takrat je sam pravil, da bo na tem mestu ostal le malo časa. Sedaj pa je trdno na tem mestu. Ko prebravamo vi-demske časopise ugotovimo, da je zelo aktiven, najbrž ga ne zmoti nič-otra in huda ter tudi žolčna politika, ki jo vodi proti njemu osebno lastnik in urednik neke »idemske za-berne televizijske postaje, ki baje namerava na prihodnjih občinskih volitvah čez dve leti nastopiti s sa-mostojno listo.

Palačo, v kateri je danes videmsko županstvo je v dvajsetih letih tega stoletja zgradil arhitekt Gianfranco d'Arco in jo sretno pridružil sta-ri palači, lepem spomeniku, ki do-minira danes na Trgu Libertà, tik pod grajskim stolpom. Notranjost stavbe je seveda svečano okrašena, kot se spodobi palači županstva.

Župan Candolini me je sprejel v svoji pisarni. Na delovni mizi, na mizicah, na knjižnih policah, je bi-lo vse polno papirja, s kopico papirjev s katerimi se mora soočiti župan me-sta s stotisoč prebivalci. Običajno mu poslovanje se pridružuje sedaj še skrb in seveda tudi vrsta novih dokumentov in publikacij o tisočlet-nici mesta, ki se praznuje v tem letu 1983.

Se predno sva se pričela pogova-rjati o tej tisočletnici mi je pove-dal, da je letos prvič bil v Idriji in na Trnovski planoti. Tja je šel v spremstvu prejšnjega jugoslovans-kega generalnega konzula v Trstu Stefana Cigroja. Ker je tistega dne bilo kot iz skafu nista šla v bolnico Franjo. Obiskal pa je šolo v Cer-knem in tam mu je profesor v ita-lijanščini obrazložil jugoslovanski šolski sistem. V idrijskem muzeju pa mu je ravnatelj Bavdaz pokazal kose pohištva, ki so ga bili svojčas izdelali videmski obrtniki.

Videmčani so pobrateni s števil-nimi mesti in zastopnike teh bodo letos povabili v njih mesto. V mi-

sljih pa imajo še nekaj takih pobrat-enj. V postev bi prišel slovenski Maribor, ki ima z Vidmom podobne karakteristike. O tem so že potekali pogovori z raznimi jugoslovanskimi diplomati v Rimu in v Trstu, v zad-njem času tudi z novim jugoslovans-kim generalnim konzulom Dragom Mirošičem.

V Vidmu bodo letos razna medna-rodna srečanja. «Argostas» bo sre-čanje mest iz dežel Alp in Jadrana. To bo delavnega značaja. Priredili bodo mednarodni klavirski natečaj, na katerega so že obljubili sode-lovanje pianisti iz Italije, Jugoslavije in Avstrije. V Vidmu bo tudi sreča-nje zgodovinarjev na temo zgodovine Furlanije v 13. stoletju. Govor bo predvsem o oglejskem patriarhatu, v katerem so živeli ljudje treh ve-likih evropskih narodov, latinskega, slovenskega in nemškega.

«Tisočletnica Vidma ne sme biti samo praznik tega mesta, marveč mora to biti praznik vse Furlanije», je dejal Candolini. Videm se mora še bolj kot kdajkoli, po njegovem mnenju, predstaviti vsem Furlanom kot nekakšni servisi center na vseh področjih: kulturnem, športnem, tr-govskem, industrijskem. To je vloga tega tisočletnega mesta. Zaradi tega je prav to praznovanje, do katerega prihaja prav v času obnove Fur-lanije po potresu, nudilo priliko, da se vloga Vidma še bolj ovrednoti, fidi z gradnjo novega sodišča za

katerega bodo porabili 21 milijard lir, nove vojašnice za gasilce, novega gledališča. V Furlaniji dela 40.000 podjetij raznih strok in velikosti. Smo že v času informatike in prav zaradi tega mora Videm vsem tem podjetjem nuditi tak servis, ki jim bo omogočil boljše vključevanje v državno in mednarodno trgovsko zamenjavo. «Precej servisov trgo-vskega, kulturnega, športnega zna-čaja smo že dali ne samo Videmčanom marveč vseh dežel. Dokaz za to je nogometni stadion in tekme našega moštva z najboljšimi ekipami iz dr-žave dokazujejo pravilnost te naše izbire», je še dejal župan.

«Tisočletnica ne sme biti prikaz zunanega blebsa. Poudariti mora tudi vlogo kulturnega povezoval-ca Furlanije. V tem letu bomo od-prli štiri nove muzeje. Za prvega smo že poskrbeli v začetku letošnje-ga leta. Muzej na gradu bomo po-novno odprli 11. junija; tu bodo spet arheološka, numizmatična in starinska zbirka. Se prej, 19. mar-ca, bomo v Palamostre odprli stal-no galerijo sodobne umetnosti. Od-prli bomo tudi muzej risorgimenta in odprnjskega gibanja z razstavo o Garibaldiju, v stari stavbi pa bo-mo odprli mestni muzej.» Gre torej za pomembne doprinos k videmski in furlanski kulturi. Candolini je še dodal: «S tem da razmišljamo o na-ši preteklosti želimo dobiti navdih za hojo v bodočnost.»

Seveda se ne bo vse končalo le z odpiranjem teh muzejev. V programa so številne druge kulturne pri-reditve, številne razstave in pred-savanja. Že januar je bogato zastop-an v tem programu. Poleg tega pa so še razne ustanove, od bank do uni-verze, od občine do pokrajinske uni-verze, poskrbele za izdajo knjig o tem ali drugem aspektu videmske preteklosti.

«Posebno pozornost bomo posve-tili našim izseljencem, pravzaprav izsel-jencem iz vse Furlanije», pove žu-pan. «Je pripravljamo zabavo, v ka-tere bomo dali vse publikacije, me, gramofonske plošče, slike, ki

jih bomo poslali po zaključku pro-slave vsem družinam furlanskih iz-seljencev, ki živijo na vseh petih celinah. V ta zaboj bomo poleg knjig dali tudi film Marcelle de Stefan-a o Vidmu, gramofonsko ploščo s Cen-tazovimi pesmi, ter še druge fur-lanske pesmi. Hočemo da vsi izsel-jenci, tako tisti, ki so zapustili na-še kraje, kot njih potomci, izvedo kako živi in utripa danes Videm.»

V tem letu bodo prišli v Videm zastopniki pobratenih mest: Esslin-gena v ZRN, Viennu iz Francije in Neatha iz Škotske, ter mest s kate-rimi imamo prav zaradi prisotnosti izseljencev, prijateljske stike. To sta mesti Resistenze v Argentini in Win-

ston v Kanadi.

Preveč dolgo bi bilo naštevati vse prireditve, ki bodo v Vidmu v tem letu. Zato sva se z županom Can-dolinijem dogovorila, da se bova v teku tega leta še kdaj pa kdaj srečala.

Tisočletnica Vidma je seveda veli-ka stvar. Ne samo zaradi dobljenega kulturnega manifestacija, ozir-na odprta muzejev ali napovedanih novih javnih del. Kar se zdi potrebn-o podpreti je prav dejstvo, da so Videmčani zavedajo njih vlogo sre-dstavlja Furlanije, tiste Furlanije, ki danes utripa bolj kot kdajkoli, v čer-mu igra veliko vlogo popotrna obnova.

MARKO WALTRITSCH

KAJ STA POVEDALA BRATA ZUANELLA, ZAVEDNA BENEŠKA ROJAKA

Visoko pod Matajurjem nastajajo ikone

V gorskem svetu sta našla mir in plodno ustvarjanje: Pas-quale izdeluje ikone, Božo, župnik, pa se je posvetil pisanju

«Ponavadi se ljudje s hribov se-lijo v dolino. Z nami pa je bilo ravno obratno: rodili smo se na dolani in postali gorjani», je pove-dal Pasquale Zuanella, slikar, ki se je ves predal tej umetnosti. Bil je di-a-ma, v Matajurju, skupno z bra-om Božom, župnikom v Tarčumnu, Trinokovi rojstni vasi. Sedeli smo v topli zakurjeni sobi in kramljali. Znanj je bil jasen zmisli dan in sonce se je polagoma spuščalo v furlansko nižino. Pasquale se je za trenutek umaknil. Šel je pokrit dr-va, ki so bila zložena na prostem.

«Je res, da je jasno — je de-jala mati — toda pri nas se nikoli ne ve, kdaj zapade sneg. Zuečer je lahko popolnoma jasno, zjutraj pa ga imamo 20 centimetrov», je še povedala, potem pa pojasnila, da je zadnja leta snega vedno manj in da ga kakšno zimo sploh ni bilo. Tudi letos je nekaj podobnega, vsaj doslej.

Iz želje, da spoznam ustvarjalnost slikarja Pasquale, je nastal tale pogovor o troje. Zaobjel je najraz-ličnejše teme, s katerimi se sre-čuje brata Zuanella. Ne bi več vedel za verok, zakaj smo se naj-prej zaustavili pri tržaškem sloven-skem radiu.

«Vsako jutro me zbode, ko slišim za njihov oddajnik na Priešenskem hribu. Ničve v Benečiji ne ve zanj. To je preveč iz italijanske. Oddaj-nik je namenjen na hrib nad kra-jem Purgessimo pri Cedadu, ki se po slovensko imenuje Prieknje. Za nas Slovence pa se hrib nad tem krajem imenuje Karkoš. Pod tem imenom ga pozna naš Benčanec, je pojasnil Božo, dober poznavalec izvora imen krajev v Benečiji, av-tor številnih razprav o toponimih in sodelavec znanstvenih zavodov v Sloveniji. Karkoš je mikropotomizem za hrib, ki ga poznajo pri Štoblanku. Karkoš je namreč žival, neke na sredi med kokošjo in med petelinom. Hrib ima obliko grebena, ki ga Kar-koš nosi na glavi. Zaradi podobnosti poznajo pri Arbecu hrib z ime-nom Kapun.»

Po takšnem uvodu je prišel tele-vizijski smetalec iz Cedada. S Pa-squalom smo odšli v sobo v zgornje

nadstropje, kjer ima urejen atelje. Po stenah visijo že izgotovljene iko-ne, na tleh takšne, ki so šele v začetni fazi. Med snemanjem ene-ga v drugega kadra, osvetljevanj in sigranjenj za potrebe te-levizijskega prispevka, je Pasquale povedal, zaradi katerih notranjih vzgibov se je odločil za slikanje ikon.

«Bil sem v ruskem zavodu v Ri-mu, kjer sem postal diakon vzhod-nega obreda. Preden sem mu povedal, da se vrnil v domači kraj, me je želja po poznavanju ikonografije prijelala do ljudi, ki so obvladali tehniko. Veste, v ruskem zavodu je bilo po stenah veliko zelo starih

ikon, ki so me zelo navduševale». Je povedal. Na vprašanje, če je v njem kaj slikarja, Pasquale sprva ni odgovoril, potem pa je le priznal, da je morda malo žilice. Včasih je portretiral, je še povedal, ko sem se bolj siliti vanj.

Od nekega Ukrajince, ki je poznal tehniko izdelovanja ikon, ni mogel nič zvedeti, pač pa mu je pomagala redovnica v ženskem oddelku ruske-ga zavoda. Po njenih priporočev-njih in ob znanju, ki mu je govedo-val izdelovalec ikon v gr-skem zavodu, se je ob povratku v Matajur z veliko mero samozavesti spopadel z vsemi težavami, ki jih lahko prinaša pristop k takšnemu

delu. Začel je tako rekoč z nič. Naj-prej si je pripravil les, pravzaprav prejazno ploščo, na katero je nanesel po pet ali več plasti mavca, med eno in drugo pa je z različnim limom pritril zaključivo. Tako je dobil uokvirjeno gladko, trdno ploščo. Kakor je povedal, so podlago včasih izdelovali tako, da so plošč dobili in je pri tem nastal nekoliko izbo-čen okvir. Na takšno podlago naj-prej zariše svetniški sij okoli glave. Zarise ga celo na okvir. S tem hoče filozofija povedati, da spetosti ni mogoče ustenjati. Se najbolj ne-rjetno pa je takšno risanje potreb-no zaradi estetskih razlogov. Če bi svetniški (aureola) zarisali pod ok-ovir, bi bila glava preizkušena. Ob njej bi bilo veliko praznega prostora in bi estetsko takšno razporeditev fi-gure slabo učinkovala.

«Ikonomis ne dovoljuje dosti fan-tazije, je rekel. Filozofija je izde-lala pravila, ki jih ni mogoče spre-minjati. Tudi barvam je dala točno opredeljen pomen. Zlata pomeni li-ko — božanstvo, modra človeštvo, itd.»

Visoko pod Matajurjem kot popoln samouk ni imel nobenega vzornika. Tudi literatura, ki jo ima na voljo, je kaj borna. V petih letih, kolikor časa že traja Pasqualeova slikarska kariera, si je s tihim in vztrajnim delom pridobil potrebno znanje in osvojitve tehniko risanja.

«Na licu tega obraza je mogoče lepo razločiti ponazarjanje gube s postopnim prelivanjem barve iz tem-nejšega na svetlejšo. Bolj ko je ta prehod nežen, boljše je slika. To velja za ruske ikone. Grške imajo temnejše barve in ostreje prehode», je še povedal.

Slikanje je postalo njegov poklic, delo, s katerim se je sklenil pre-življati. Ko se je čutil dovolj v sed-lu, se je spustil v nižino in se začel udeleževati slikarskih razstav. Najprej obrtniške razstave v Vidmu, pred kratkim pa slikarske razstave v Cedadu, kjer je imel 17 slik in jih je kritika lepo ocenila. Njegovo sliko so objavili na naslovi strani zadnje številke revije gorske skup-nosti Nadškijh dolin. Ker je revija izšla ob božiču, se je slika o Kri-

stusovem rojstvu lepo skladala s časom izida.

Kakor je sam povedal, nima za slikanje potrebne teoretičnega znanja, ampak samo prakso. Pač pa pozna vzhodno bogoslužje, se pravi, da pozna filozofijo, ki jo to slikarstvo ponazarja, kar zagotavlja strokovnost in kakovost.

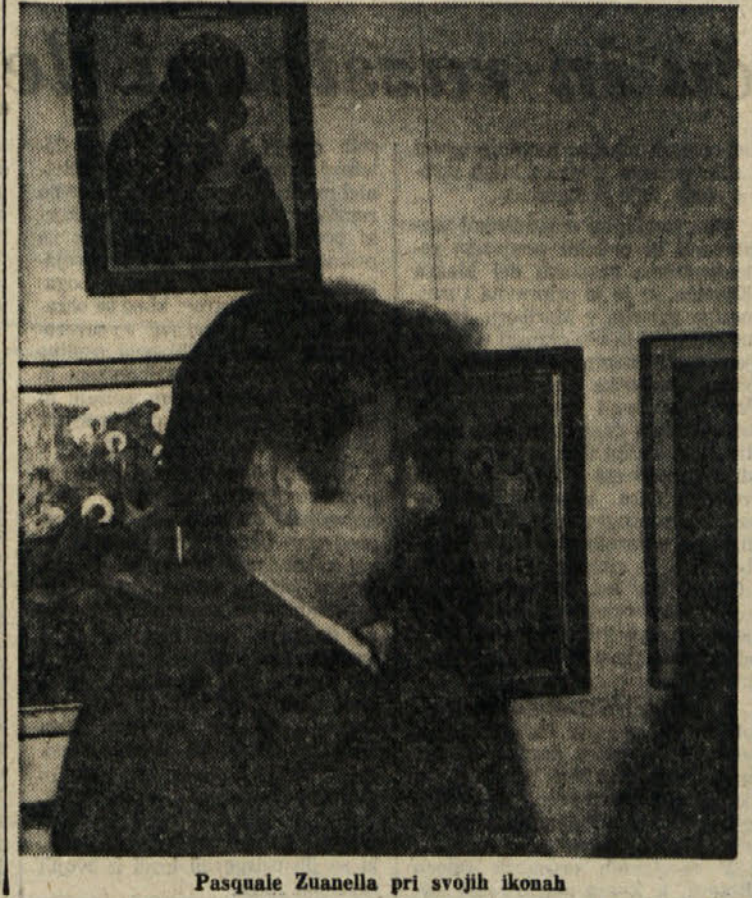
«Laj pristop k slikanju je obrtni-skega značaja. Umetnost bo prišla kasneje, če bo prišla, je skromno dodal. Pogovor je potekal sprošče-no, pod žametom snemalca in ob ogledovanju in razlagi po stenah razobešenih ikon. Nekateri med njimi so bile že izgotovljene in jih je bilo potrebno samo še polakrati. Nekaj jih je izdelal po naročilu in so torej imeli že lastnika. Med temi je tudi slika za zbiralo umetni-ških slik Dina Del Medina.

V nadaljevanju pogovora v troje smo se z visokega hriba »ozirli« okoli sebe. In kaj smo najprej videli. Najprej smo »videli« — naj mu dovoljen tale preskok — izvirna športna uspeha slovenskih smučar-jev, plavalcev in alpinistov. Božo namreč smuča in ga zanima sloven-ski šport. Pozna ga iz prebiranja slovenskih časopisov, pozna ga po-drobno, z imeni in rezultati. Sedaj, ko je slovenski smučarski šport v samem svetovnem vrhu, se to razlog-več za zanimanje zanj in tudi za narodni ponos.

Seveda se nismo mogli izogniti problematiki Beneske Slovenije. Bo-žo jo pozna kot malokdo. Zaveda se, da je v Benečiji dragocen vsako-dok, ki lahko kaj da. Zato je poleg vseh dobrih pobud. Zlasti veliko pa-piše. Raziskal je izvor imena veli-kega števil krajev. Zanima ga tu-či vsakodnevna politika, predvsem tista, ki je povezana z obsegom na-šega človeka in njegovega jezika. V prvi osebi se je angažiral za pravično odškodnino za zemljo, ki jo bodo na Matajurju uporabili za gradnjo turističnih objektov.

Kot vsi slovenski duhovniki se tu-di Božo zaveda, da kot narod z jezikom stojimo, brez njega pa da-mo,

GORAZD VESEL

Pasquale Zuanella pri svojih ikonah

OD 4. DO 6. FEBRUARJA

Prešernova proslava letos nekoliko drugače

Glavatyjeva razstava - Kantavtorji - Plesi in
pesmi s skupino »Stu ledi« - Scenski recital
Grudnovi lirike - V Gorici beneški večer

Prešernov dan - praznik slovenske kulture. Praznuje ga slovenski narod v domovini in v zamejstvu, z različnimi prijemli, toda z enakim spoštovanjem do kulture. Za nas v zamejstvu se posebej velja, da naj bo Prešernov dan odraz naše tvornosti, takšne, kakršna je, brez bojazni, da bi morala pokazati premalo, kajti kulturna tvornost ni sama od sebe, pač pa je odraz stvarnosti v kateri živis kot posameznik in kot skupnost. In če ta stvarnost ni vedno naklonjena do kulture, tega nismo krivi mi ali sama mi. Toda po drugi strani je treba stvarnosti prilagajati tudi merila in kdo more trditi, da ob enakih merilih ni naše kulturno ustvarjanje vredno drugačnega vrednotenja, višjih ocen, kajti ocenjevanje je treba tudi tisto, kar naše ustvarjanje spodbuja, to pa je intima, iz katere se rojstva moč, ki se z upornostjo in žiljenjanskostjo prebija skozi težave, se pri tem utrjuje in brusi, kot se brusi diamant in pridobiva na dragocnosti.

Kako torej proslavljati praznik slovenske kulture, če ne s tem, kar znamo in kar premoremo? Zveza slovenskih kulturnih društev, ki tudi letos prireja osrednjo proslavo v tržaškem in goriskem kulturnem domu, se tega načela drži in prav je tako. Zaznava je program, ki črpa iz naše kulturne dediščine in iz današnjosti in ki obenem povezuje naše zamejstvo in zamejstvo z matico. Ni se odločila za kdo ve kakšno akademsko raven, navsezadnje bi tudi ta bila mogoča in bi lahko bila celo briljantna. Odločila se je za program ljudskosti, za tisto, kar nas opaja iz preteklosti kot izročilo, in za tisto, kar je danes kot spontan odraz težen in interese mladih. Seveda vsega ni mogoče dati na oder, treba se je pač bilo odločiti za selektivni program s težnjo, da bo prihodnje leto spet nekaj drugega na vrsti, kot je bilo nekaj drugega lani in predlanskim letu.

Letošnja osrednja Prešernova proslava bo trajala tri zaporedne dni, od petka, 4. do nedelje, 6. februarja.

V petek, 4. februarja, ob 19.30 bo v Kulturnem domu v Trstu odprta Glavatyjeva razstava, tiste, ki je zdaj v Prostnem domu na Opčinah in ki je nastala na pobudo SKD Tabor z Opčin in Društva zamejskih likovnikov. Kaj bi posebej govorili o Glavatyju! Na stotine in stotine slovenskih domov krasijo njegovi akvareli, ki so žit, neumrlijo spomin nanj, kot so žive in iskrene njegove avtorikature, s katerih se nam dobrohotno posmehuje z bogastvom svojo humorja, ki ga niti prihanje smrti ni moglo zadušiti. Če le malo zasamjše, se ti zazdi, da bo zdaj zdaj kakšno povedal in da slišiš njegov glas. Pa ni samo zaradi tega, Glavaty je bil dolga leta dojen naše kulturne organiziranosti v mestu in zato je dobral pravilno odločitev, da se mu zveza slovenskih kulturnih društev pokloni ob letu njegovega odhoda.

Toda petkov spored s tem še ne bo izčrpan. Uro kasneje bo v Kulturnem domu Večer primorskih in koroških kantavtorjev. Prav nič lepo ne zveni ta beseda sposojenica iz se skovanka obema, a je že udomaćena kot toliko drugih modernističnih besed. Lahko bi rekli tudi: večer ustvarjalcev in pevcev pa bi najbrž to ne pomenilo prav natančno tega, kar pove beseda »kantavtor«. Ostanimo zato pri njej. Iz Primorske se bodo predstavili trije Re-

zijani, Rino in Giovanni Chinese ter Giovanni Di Lenardo, s Tržaškega pa Sergij Štoka s Proseka in Ivo Tul iz Milja. Skupina iz Koroške bo številičnejša. Predstavile se bodo Marinka Lugarič iz Celovca, Danica in Pepca Černov iz Pliberka, Magda Koren iz Sentja koba v Rožu, Silva in Eda Velik iz Sel.

Zanimiva bo primerjava. Za koroške kantavtorice vemo, da predstavlja vsebinsko in glasbeno angažirane stvari, borbeno in socialno vsebino iz Messnerjevih, Kajuhovih in Koričevih besedil. Za naše Primorce vemo, da so bolj mediteranostno čustvovali, rezljansko ožotni in z drugačnim bočino obremenjeni. Vsakdo pač poje iz svojega grla, a poje in kadar poje, čustuje, čustvanje pa ne more biti drugačno kot iskreno, nenarejeno, zato pristno. Nastopajoče bosta predstavljala in napovedovala Miran Košuta in Boris Devetak. Isti spored bo kasneje izveden še v Celovcu in v Ljubljani v sodelovanju z Društvom zamejskih študentov.

V soboto se bomo preselili iz modernizma v starostnost z jubilejnim nastopom Tržaške folklorne skupine »Stu ledi«, ki praznuje letos 10-letnico svojega obstoja in delovanja. Za jubilej se seveda spodobi nov program in tako tudi bo. Vsi ali skoraj vsi plesi, iz njih bomo videli, so na novo koreografsko postavljani, na novo glasbeno opremljeni, kolikor niso sploh na novo nastudirani. Tako bomo videli ples iz Slovenske lre z novo glasbeno spremljavo, gorenske plesne ples iz Slavonije in novi koreografiji, videli bomo izpoužene furlanske plesne, ples iz Sumadije v novi postavitvi. Prvič bomo lahko videli splet kot muslimanski deklet ob spremljavi karakteristične brenkala »čargije«. V novi koreografiji bodo tudi tržaški plesi v obliki kraške občeti ob spremljavi krške godbe na pihala v sestavi devetih godcev brez dirigenta. V priredbi Aleksandra Vodopitca. Skupina »Stu ledi« nam bo predstavila tudi beneške pustne »blumarje« iz Ornege rina. Ženska pevška skupina bo zapela nekaj novih ljudskih pesmi, bišji plesalci skupine pa bodo postavili na oder »tržaške šogroše«. Skratka, okrog 90 plesalcev in pevcev od otrok do »bišij«, se bo zvrstilo na oder v ertliku, ki nas bo iz današnjosti zavrtel v stare čase.

Zaključke tržaške proslave Prešernovega dne - praznika slovenske kulture, bo v nedeljo popoldne ob 17. uri z »lubezensko liriko lga Grudna«, »zasanjenega« Brežinca, po scenariju in v režiji Sergeja Verca in s sodelovanjem cele vrste slovenskih gledaliških umetnikov. Imena kot so Štefica Drolceva, Polde Bibič, Mira Sardoč, Dare Valič, potem Giuliana in Marko Sosič, pevec Boris Koral, kitarist Igor Starc, pianistka Vihra Kodrič pa seveda mešani pevski zbor »lga Grudna« iz Na-brežine so jamstvo, da bomo lahko prislunili enakoverno v besedi in glasu, kar je s poezijo izpovedala Grudnova muz.

Tako bo v Trstu. V Gorici bo celotna proslava praznika slovenske kulture »benečanska«. Iz Cedada se bo preselila v goriski Kulturni dom razstava beneških likovnikov, Beneško gledališče in v narečju uprizorilo Cankarjevega Hlapca Jerneja, Beneška folklorna skupina bo izvajala beneške ljudske plesne. Odločitev, ki ima svoje mesto v okviru konceptualne zasnove proslav, ki naj bodo vsakokrat vsebinsko zaključene.

PRAVI SLOVENSKI ORGELSKI FENOMEN

Koncertna bera Huberta Berganta: 85 orgelskih nastopov v letu 1982

2. novembra je igral v Cankarjevem domu na največjih orglah v Jugoslaviji, ki so bile grajene po njegovi zamisli

V znamenju novih umetniških dosežkov, številnih gostovanj po domačih in tujih krajih in izjemno intenzivne koncertne dejavnosti sploh, se je Hubert Bergant, znamenju slovenskemu organistu, izteklo leto 1982. Razgibanost celotnega dogajanja v lanskem letu postavlja še posebej v ospredje veličasten recital na novih orglah v Cankarjevem domu v Ljubljani, koncertno turnejo v Sovjetski zvezi, izvolitev za rednega profesorja na Akademiji za glasbo v Ljubljani in nagrado Franceta Bevka. Rdečo nit pa daje vsemu dogajanju kontinuirana, bogata koncertna žetev, ki jo je Bergant uresničil na 85 koncertnih nastopih (pet koncertov v januarju, štiri v februarju, šest v marcu, štiri v aprilu, pet v maju, dvajset v juniju, šest v juliju, sedem v avgustu, enajst v septembru, devet v oktobru, štiri v novembru in dvajset v decembru). Vsebinska teža zapisa je namenjena podrobnejši predstavitvi glavnih značilnosti v pestrosti minulega leta.

BERGANTOV PRAZNIK V CANKARJEVEM DOMU

Kongresni in kulturni center - Cankarjev dom v Ljubljani, je lani naposled dobil tudi močnejše orgle, največje v Jugoslaviji, izdelane v Berlinu po dispoziciji Huberta Berganta. Umetnik sam je na novih orglah prvič nastopil v torko, 2. novembra, ko je s svojim bleščečim recitalom ustvaril pravi praznik slovenske orgelske glasbe. Že predkoncertno pričakovanje, najoprijemljivejše izraženo v že tedni dni pred koncertom razporedanih vslopnih (izredno zanimanje je za koncert vladalo tudi na Goriskem, od koder so v Ljubljano k Bergantovemu recitalu popeljali kar trije avtobusi), je ustvarjalo vznemirje, značilno za največje glasbene dogodke v kulturnih prestolnicah. Ko pa je na koncertu večer umetnik stopil pred zbrano poslušalsko množico, je to edinstveno pričakovanje doseglo vrhunec in se zilo z nepovrnjivo slovesnostjo naslednjega prazničnega vrnica: domači mojster je začel svoj prvi recital na instrumentu, grajenem po njegovi zamisli, da mu da tudi neposreden glasbeni izraz, seveda v najzlahtnejši obliki. Program najzlahtnejše izraznosti stopnje (Bach, Liszt, Reger, Messiaen...) je umetnik podvrnil v bogastvu registracije, s sijajno prstno igro in fantastičnim pedalom (z vrhuncem v Bachovi in Lisztovi skladbi). Kot celota pa je recital pomenil ne le izjemno intelektualno mojstrovino, ampak tudi izreden fizičen napor.

Vrednost Bergantovega koncerta veje tudi iz odmevov kritike. Leon Engelman je v članku z naslovom »Virtuoznost ob širokem izboru orgelskih del v Ljubljanskem Delu med drugim zapisal: »Vse znane kvalitete našega orgelskega virtuozu so lahko prišle do prave veljave. Odlična gibčnost prstne igre je zazvenela v vsej preciznosti, virtuoznost pedala dopolnjevala popolnoma igro, raznovrstna in registracija pogojevala značaj skladb...« V superlativih piše nam o izvedbi posameznih skladb, med katerimi je največje označil »kot eno od mnogih kompozicijskih građen vrhunskega dosežek orgelske literature«.

Kritik Ljubljanskega Dnevnika Franc Kriznar pa članek z naslovom »Mojstrski orgelski večer« zaključuje takole: »Kontrastno registriranje je Bergantu odlično obneslo. Lahko celo zapisemo, da je prav v tem delu orgelske reputacije Bergant dosegel največje, da po dodam še mnogo pedalne in hkratne (pedala in manuali) igre tega zvenenja vsemirja, potem lahko več kot pohvalim odlično igro prvega slovenskega orglarja Huberta Berganta.«

DRUGI KONCERTI DOMA

Tako kot se nikdar prej je Hubert Bergant v koncertiranju lani prepoznal Slovenijo podolgim in pocer. Nastopal je seveda največ na orglah, pa tudi na klavirju in čembalu. Pri tem je sodeloval z različnimi sokoncrtanti.

Orgelske recitale je v lanskem letu izvajal v Ljubljani (uršulinske cerkev in dvakrat stolnica), Mariboru, Postolji, Novi Gorici (Kapelja), Radmirju, Vrtojbi, na Bledu in Sv. gori: klavirski recital je odigral v Sempetru, na čembalu pa v viteški dvorani ljubljanskih Krizank. Izredno veliko je bilo koncertov s Slovenskim oktetom, s katerim je Bergant obiskal: Tolmin, Kranj, Škofjo Loko, Ilirsko Bistrico, Kanal, Novo mesto, Maribor, Piran, Celje, Slovenski Gradec, Ziri, Senovo, Log pri Vipavi, Ljubljano, Zelenik, Ljutomer, Trebnje, Mozirje, Kropo, Idrijo, Murško Soboto, Grad v Prekmurju, Beltince, Velenje (dva koncerta), Brežice.

Z violonistom Marcosigom je nastopil v Novi Gorici (Kapelja in dvakrat kulturni dom), Budanju, Vipavi, Renčah, Ljubljani-Kodeljevo, Sempetru, Ptuj, Celju in Zagorju.

V Šturjah, Piranu in Cerknici je koncertiral s trobentarnima Grčarjem in Arnoldom, v Vipavi z violonistom Tomažem Lorenzom, v Sempetru z Goriskim komornim ansamblom, v Celju s Celjskim komornim orkestrom, v Ajdovščini s tenoristom Rajkom Koritnikom in igralcem Bertom Soljarem in v Ljubljani s flavtistom Ruplom in baritonistom Vremšakom.

Med turistično sezono je v juliju nastopil v Splitu z Bachovim recitalom.

KONCERTNE TURNEJE V TUJINI

Med lankoletnimi gostovanji v tujini je treba na prvo mesto uvrstiti štirinajstodnevno turnejo v Sovjetski zvezi, ki je tudi v svetovni orgelske glasbe veličastila. To deset dni prihaja do izraza v izredno bogatemu koncertnem življenju, ki ga spremlja veliko zanimanje občanstva. Poseben umetniški užitek pa pomeni organizatorjem tudi igranje na odličnih instrumentih. Na Bergant je bil to pot v SZ že šestič. V sovjetskih mestih je izvedel pet samostojnih koncertov, vse v drugi polovici septembra. Zdel je koncert v Vilni (Vilnius) na Litvanskem, nadaljeval z recitalom v Minsku in dvema koncertoma v Pjicmdu ob Črnem morju. Turnejo je zaključil z nastopom v Erevanu v Armeniji.

Izredno številni so bili tudi lani nastopi v Italiji. Samostojne koncerte je umetnik imel v Firencah, Castelnuovu, Arquati Sciviji, Ponzoni, Serravalli Sciviji in v Gorici (Sv. Rok). V Polcentu, Spilimbergu, Cecchinju, Padoli in Campolungu je koncertiral z violonistom Marcosigom, v Gorici (Sv. Rok) in Ločniku z dvema zboroma, v Trstu pa z mladinskim zborom Glasbene matice.

Po dvakrat je Bergant lani nastopil v Avstriji. Madžarski in ZRN. Na Dunaju je imel recital na starih orglah našega primorskega rojaka Franca Ksaverija Krizmana iz Branika, ki je instrument izdelal leta 1788. V Osjajah je del koncerta izvedel Bergant sam, ostali del pa Slovenski oktet. Na Madžarskem je koncertiral v Budimpešti in Tihanju, v ZRN pa v Lippstadtu in Altenruthenu. Omeniti velja, da je slovenski organist v Lippstadtu že stari znanec, saj je njegov koncert leta 1980 pomenil »briljanten uvod v ciklus orgelskih dnevo« v tem mestu, kot je takrat v naslovu zapisal list Lippstädter Tagblatt. Na zgoraj omenjenem zadnjem gostovanju v ZRN, v lanskem oktobru, pa je z njim obkral koncertiral tudi violonist Marcosig. Lanskoletna gostovanja v tujini je Bergant sklenil z de-

cembrskim recitalom v Serriresu v Franciji.

Pomembno je, da je naš orgelski mojster v široko orgelsko literaturo, katero je izvajal v tujini, uvrstil tudi dela slovenskih skladateljev Sivica, Kreka in Vremšaka. Značilnost s teh gostovanj so tudi glasbeni ali pa posebej orgelski ciklusi oziroma festivali, katere organizirajo v mnogih koncertnih središčih. Tudi marsikateri od Bergantovih nastopov je bil festivalski, tako v Castelnuovu, Firencah, Lippstadtu, Pjicmdu in Serriresu. Redno pa slovenskega umetnika spremlja laskava ocena kritike, kjer koli o njegovih koncertih pišejo. Italijanski list Piccolo di Alessandria je npr. o Bergantovem koncertiranju zapisal med drugim, da je čresnično preselljivo poslušati, kako je nek tuj organist do potankosti asimiliral duh stare italijanske šole in nadalje še, da je naš organist edemonstriral izredno kompetenco in prefinjenost v fraziranju in registraciji, čistost igre in vreden zanos, posebno v

delih 18. stol. Lepe pohvale Bergantovih koncertov je prinesla tudi nemška in francoska kritika, medtem ko v SZ glasbenih kritik ne pišejo.

PRIZNANJE IN IZVOLITEV

Izredno delovno uspešnost leta 1982 zaokrožata še dve uradni potrditvi umetniške poti Huberta Berganta. Občina Nova Gorica mu je ob občinskem prazniku podelila nagrado Franceta Bevka kot najvišje občinsko priznanje za kulturo. Na Akademiji za glasbo univerze v Ljubljani pa so Berganta ob koncu leta izvolili za rednega profesorja. Potem ko je leta 1965 začel s pedagoškim delom na Akademiji kot honorarni predavatelj, bil nato leta 1972 izvoljen za docenta in leta 1977 za izrednega profesorja, je s to zadnjo izvolitvijo za rednega profesorja dosegel še najvišjo stopnjo in naziv visokošolskih učiteljev.

P. B.

Priznani slovenski orgelski mojster Hubert Bergant

OB IZIDU IZBRANEGA DELA ZGODOVINARJA FRANCA KOSA

Tri desetletja je v Gorici ustvarjal svoja najpomembnejša zgodovinska dela

Med njimi gotovo najzlahtnejše Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku

Knjiga izbranega dela zgodovinarja dr. Franca Kosa - v okviru svoje redne zbirke za leto 1982 je izšla izdava Slovenska matica v Ljubljani - je med slovenskimi knjižnimi izdajami posebnost. Med pisnimi Slovenci na področju humanističnih in zgodovinskih del so prav zgodovinarji zelo porekoma dočakali poplate svojih del, saj mostojno objavljene izbore in podobno: Franc Kos pa je sploh prvi zgodovinar, ki ima v knjigi objavljen izbor svojega znanstvenega dela. Sicer je Kosov sodelavec pri sestavljanju nove podobne slovenske zgodovinskega Simona Rutarja, za življenja mogoče v knjižni obliki zagledati izbor svojih član- kov in razprav - Zgodovinske kritice iz poknežene gorice gradisrke (Gorica 1898), a vendar takih in podobnih knjig vse do izbora Janka Pleterškega »Studije o slovenski zgodovini in narodnem vprašanju« (Maribor 1981) ni. Drugače je seveda na področju literarne zgodovine, ko so bila na primer dela J. Kidriča, J. Grate- nauerja, pa I. Prijatelja ponatis- njena pa tudi izdana v samostoj- nih izdajah.

V slovenskem zgodovinskopisju je Franc Kos najuglednejši med tisti- mi zgodovinarji, ki so na prelomu sedemdesetih in osemdesetih let prelamljali med dotlej uveljavljenim diletantizmom in znanostjo. Rojen je bil leta 1853 v Selcih pri Škofji Loki, promoviral je na du- najski univerzi leta 1881 in še isto leto prišel službovati v Gorici. Tu je učil najprej na gimnaziji in potem na učiteljski vse do leta 1912, ko je stopil v pokoj; vmes je med leti 1888 in 1890 učil v Kopru. Zgodovinar Kos si je v Gorici ustvaril tudi družino (poročen z Goricko Mario Smelez) in dom (na tedanjem Verdejevem korzu), ki ga je za vedno zapu- stil ob začetku vojne v Posočju. Na Gorisko se po vojni ni več vrnil (med vojno so mu Italijani odpeljali iz Gorice knjižnico, ven- dar mu jo je kasneje uspelo reši- ti), umrl je v Ljubljani leta 1924. Franc Kos je potekaltem živel v Gorici tri desetletja in prav tu ustvaril svoja najboljša zgodovini- ska dela, med katerimi je gotovo najpomembnejše »Gradivo za zgo- dovino Slovencev v srednjem veku« (Lj., Ljubljana 1902/1928).

Urednik izbranega dela Franca Kosa akademik prof. Bogo Grate- nauer je iz številnih objav, ki pa so v največji meri posvečene slo- venski srednjeveški zgodovini (v knjigi izbranega dela objavljena bibliografija naštevaja 113 enot), se- stavljal tri poglavja. V prvo je vklju- čil razprave o splošni srednjeveški zgodovini Slovencev do leta 900, v drugo nekaj razprav o nekaterih problemih zgodovine posameznih slovenskih dežel in obdelal, tretji del pa objavlja tri značilne Kosove ocene. Delež urednika v knjigi pa obsega še študijo o Francu Kosu, bibliografijo in opombe, ki kot nuj- no spremljajo kritično objavo.

Franc Kos je bil prvi slovenski zgodovinar, ki je pripravil sin- tetični pregled slovenske zgodovine srednjega veka; izdajatelj (Slo- venska matica) njegovega dela ni sprejel, češ da je preveč znanstve- no, zato je Kos svoje ugotovitve objavil razdeljeno, predvsem pa kot uvodne študije k posamez- nim knjižnim »Gradivam«. Iz besed urednika razberemo, da se z iz- dajo knjige, zlasti pa njenega pr- vega dela (naslov: Poglavja iz »Zgodovine Slovencev« do leta 900) želi založba oddolžiti zgodovinarju

Kosu za nesporazum izpred več kot osemdesetih let. Za Kosu je povsem upravičeno mnenje, da je vselje zagovarjal zgodovino sloven- skega naroda kot celoto to se pravi, da ni zagovarjal pokrajni- skega koncepta in vendar se v njegovem delu posebej izražata dve slovenski pokrajini: Selska do- lina, od tod je bil doma, in Gori- ska, kjer je živel dober del svojega življenja in tu napisal svoja najbolj zrela dela. Kosove oprede- litve urednik ni posebej poudarjal. Goriska je v izdaji zbranega dela zastopana z razpravo »K zgodovini Gorice v srednjem veku«, a oceno Rutarjeve »Zgodovine Tolmnske- ga« in oceno Leichteove žemljotv- ske pogodbe iz Tolmnske - je 13. stoletja.

Izdaja izbranega dela zgodovinar- ja je poseben dogodek, zlasti zato, ker nam v tem primeru ni mo- goča primerjava s podobno edicijo, s katero pa se bralec seznanja z izsekom ali s kompletnim življenjs- kim delovanjem pisatelja, pesnika ali pa esejista. Zgodovinar ima poseben položaj, njegovo ustvarjan- je je v primerjavi z navedenimi bolj minljivo. Podoba nekega zgo- dovinskega dogodka se z novimi raziskavami menja. Mnoge veljav- ne zgodovinske razprave tonejo v pozabo ali pa obranjajo za da- našnji čas manjšo vrednost, od

tod tudi moramo razumeti očiten izpad zgodovinarjev iz založniških projektov zbranih in izbranih del. To neupravičeno neskladje je pri- čela s svojim založniškim progra- mom uresničevati Slovenska matic- a. Pred letom je izdala Linhartov »Poskus zgodovine Kranjske« in verjetno bo v programe prihodnjih let prišel s svojim izborom se ka- teri od pomembnejših slovenskih zgodovinarjev. Tudi knjiga izbranih spisov zgodovinarja Franca Kosa potrjuje vrednost založniške- ga delovanja Slovenske matice, ki je poleg Mohorjeve družbe v Ce- lju najstarejša in še vedno edina slovenska založba.

B. MARUŠIČ

Trije koncerti v novogoriškem Kulturnem domu

V Kulturnem domu v Novi Go- rici smo zabeležili tri koncertne večere: koncert za plesalca in tolkalca, koncert Komornega zbo- ra RTV Ljubljana in koncert go- dalnega orkestra La piccola sym- phonia di Venezia.

Na prvem večeru so nastopili Studio za tolkala in plesalca Ma- rusa ter Vojko Vidmar, sodelo- vali pa so še violonist Tomaž Lo- renz, klarinetist Marko Lenik ter kontrabasist Budislav Vidrih. Na sporedu so bila dela samih slo- venskih avtorjev: Studio za tol- kala Uroša Rajka, Suita iz baleta »Loki« Pie in Pina Makarja, Naracija za violino in plesalca Albina Weingerla, Capriccio za kontrabas, sopran-saksofon in tol- kala ter farsa za solo plesalca, glasbenike, magnetofonski trak in dva stola »Dragi Miha« po zami- slih in koreografiji Milka Sparem- bleka ter po glasu Janja Goloba. Studio za tolkala iz Ljubljane predstavlja izvrstno skupino tol- kalcev. Ti so tudi tokrat potrdili svojo izjemno uigranost, ki se odraža v preciznosti sodelovanja, po skladnosti v ritmičnih zaplet- nostih, v dinamičnem in baroem- tanjanju. Pri obeh skladbah J. Goloba moramo dodati še delež nazorno učnega sodelovanja. Na Madžarskem v B. Vidriha, Weingerlovo skladbo za solo vio- lino je izvrstno izvedel ter smis- selno interpretiral Tomaž Lorenz, Vojko Vidmar pa po koreografiji Majne Servin. »Firsone« z močno sugestivnostjo odraža v svoji pla- stični kreaciji. Kot plesalec niso- ke kakovosti in kot interpret iz- stopajoče poustvarjalne moči se je potrdil zlasti pri zadnji točki - »Dragi Miha«, kakor tudi v Suiti iz baleta »Loki«, v kateri je z njim nazorno kreiral Marusa Vidmar. Tudi Capriccio, v lastni duhoviti zasnovi koreografiji, je uči- učiteljstvo izoblikoval.

Zbor RTV Ljubljana pod vod- stvom Joža Firšta je imel na sporedu zanimiv spored, sestav- ljen iz del J. Gallusa, A. La'o- vica, J. Jeta, L. Lebiča, P. Bri- tica, A. Koszevskega in B. Bri- tica. Vsekar zanimiv spored, ki je obetal poslušalcem novogori-škega Kulturnega doma sprožati nekaj novih zborovskih del iz do- mače in svetovne literature, upla- njenega petja in močnih dotol- alskih vtisov. Vendar petje, kakr- šnega smo slišali na tem koncer- tu, ni v celoti izpolnilo pričako- vanj, kajti zbor je pokazal sibe- strani v intonaciji, homogenosti ter občasnju tudi v izražanju Gal- lusove maše, ki tudi interpreti- rati.

IVAN SILIC

(Nadaljevanje na 7. strani)

MARIBORSKO KULTURNO PISMO

Prednost gledališču in razstavnih dejavnosti

Po odmiku starega leta se kul- turno življenje v Mariboru razple- ta bolj ali manj v ustaljenem toku dobrin, ki so se porodile v pro- gramih institucij se v lanskem le- tu. V gledališču privabljajo občis- tvo predvsem dela, ki so po tem- atiki bližja naši stvarnosti in po svoje zabavajo, kot je Bresanova komedija Predstava Hamleta v Spodnjem Grabovcu na opernem področju pa živahni Gershwinov muzikal Porgy in Bess.

Drama Don Juan se vrača iz vojne mladega pisatelja in drama- tika Odona von Horvatha, ki je umrl po nesrečnem naključju leta 1938 star komaj 37 let, prikazuje življenjsko dramo nekdanjega za- peljivca, ki se po grozotah prve svetovne vojne vrača v »urejeno« življenje.

Po vsebini je zanimivo psiholo- ško grajena drama z edinim mo- škim dom Don Juanom na čelu, ki ga obkrožata petindeset žensk, od rosnega mladega dekleta do babice. Seveda posebej lahko vlog v igri ves ženski iraklinski ansambl v več vlogah, ki se je disciplinirano uve- ljal v htrih preobrazbah različ- nih likov od matere, hčera, sestre prednice, nun, dam, kmetkice de-

klet, natakarike, gostilničarke, o- brtnice do subret in različnih lahko- živk.

Predstava je zlasti po uprizori- tveni strani zanimiva. Moderni re- žijski koncept je iznajdljivo uve- ljal Aleš Jan, ki je imel v sce- natizmu Svetu Jovanoviču in ko- stumografiji Alenki Bartolovi odlič- na likovna sodelavca. Spremembe ambience je režiser Jan s spre- tnimi posegi igrala rafinirano spre- minjal ob uporabi odlikov iz Mo- zartovega Don Juana, medtem ko je s slikovitimi plesnimi aranžmaji opremil dogajanje na oderu s pre- finjenim smislom za kolorit, koreo- grafiko Iko Otrin.

Manj zahtevna je bila predsta- va Ambasador znanega poljskega dramatika družbenokritičnih satir in grotesknih komedij Slawomira Mrożka na tako imenovanem Ma- lemu oderu. Snov se odigrava v di- plomatskih krogih in obravnava problem disidenta neke države, ki išče politični azil na neki ambasa- di v domačem kraju z vsemi političnimi spletkami. V konverza- ciji igri nastopajo štirje moški igralci, ki so po značaju dobro iz- oblikovali svoje like. Vendar prav pomen dela, ki se razpleta nekam

suboparno, nikakor ne more ogre- ti zahtevnega gledalca kljub skrb- ni režiji Vojke Soldatovič.

Med številnimi umetniškimi raz- stavami bi omenili predvsem re- žijski koncept je iznajdljivo uve- ljal Aleš Jan, ki je imel v sce- natizmu Svetu Jovanoviču in ko- stumografiji Alenki Bartolovi odlič- na likovna sodelavca. Spremembe ambience je režiser Jan s spre- tnimi posegi igrala rafinirano spre- minjal ob uporabi odlikov iz Mo- zartovega Don Juana, medtem ko je s slikovitimi plesnimi aranžmaji opremil dogajanje na oderu s pre- finjenim smislom za kolorit, koreo- grafiko Iko Otrin.

Manj zahtevna je bila predsta- va Ambasador znanega poljskega dramatika družbenokritičnih satir in grotesknih komedij Slawomira Mrożka na tako imenovanem Ma- lemu oderu. Snov se odigrava v di- plomatskih krogih in obravnava problem disidenta neke države, ki išče politični azil na neki ambasa- di v domačem kraju z vsemi političnimi spletkami. V konverza- ciji igri nastopajo štirje moški igralci, ki so po značaju dobro iz- oblikovali svoje like. Vendar prav pomen dela, ki se razpleta nekam

Retrospektiva okoli sto petnajstih olj in sto gvašev, risb in sceno- grafskih usnutkov predstavlja bo- gato razpoložljivo barvitost, ki jo je Kavčić trosil z razigrano plodovitostjo občutenega in ognje- vitega ustvarjalca.

V razstavnih prostorih salona Rotovž, je Zveza mariborskih lov-

skih družin priredila v čast 75- letnici slovenskega in šestdesetle- tni mariborskega lovstva mikavno razstavo pod geslom »Lov v likov- ni podobi«. Razstavljene slike so prikazovale izredno pestro razveja- nost grafičnega in oljnega boga- stva starih mojstrov, ki so se obra- nili in bili dosegli v severo- vzhodni Sloveniji. Slikovno gradivo je bilo izbrano v mariborskem in celjskem Pokrajinskem muzeju in iz Soldičeve zbirke v Slovenjem Gradcu.

Tovrstno starejše slikarsko in grafično gradivo, ki ga je videti največkrat po gradovih, prikazuje predvsem pohod lovcev, način lo- va, njihove noše in opremo, divjad, lovške oblačje, medtem ko se dela sodobnih slikarjev omejujejo bolj na tihotilju, med katerimi je v središču pozornosti največkrat bar- vit fazon. Med domačimi sodobni- mi slikarji so bila posebej po- zornosti deležna tematska dela Maksima Gasparija, Zorana Mušiča, Maksima Kavčiča, Lajdca in Ludvika Pandurja, Janca Vidica, Ivana Subica, Tosa Primožiča, Slavka Koreša in Bojana Goljca, ki so jih prispelovali lovci iz svojih zasebnih zbirk.

V Mali galeriji Ivana Čobala, znanem kulturnem hranilu, ki do- prinosa posebno vzdušje maribor- skemu kulturnemu utripu, katere vrata so vselej gostoljubno odpra- priznanim umetnikom in talen- tainim mladim ustvarjalcem, sta se tokrat predstavili mladi likovni umetnici absolventka Pedagoške akademije Larisa Čobal in diplo- mantka Gordana Gasperlin, ki sta študirali likovni pouk pri prof. Bojani Golji in prof. Ludviku Pandurju v Mariboru.

Lariso Čobal priteguje predvsem pokrajina, katere akvareli intenziv- nih barv izpričujejo svojstveno oblikovanje, ki jim je izvor ču- stveno dojetanje narave, kakor jo subjektivno občuti, medtem ko se Gordana Gasperlin prvenstveno posveča batiku z intimnim občut- jem za dekorativnost. Razstava mladih umetnic, ki sta uspešno razstavljali tudi že v drugih me- stih, kot v Ptuj, Radlajh Raden- čih, Begradu, Pliberku in drugod, vzbuja prijetne občutke na začra- ni poti lepe umetnosti, ki sta se je oklenili z veliko predanostjo in talentom.

EMIL FRELJH

POSVEČEN 120-LETNICI ROJSTVA VELIKEGA BENEČANA

«Trinkov koledar» za leto 1983 o možu, ki je svetilnik še danes

Koledar že 31 let izdaja Kulturno društvo «Ivan Trinko» v Čedadu
Zanimive podrobnosti o Trinku kot videmskem pokrajinskem svetovalcu

Trinkov koledar 1983

Med slovenskimi koledarji, ki prihajajo v naše domove ob koncu vsakega leta, je po formatu najmanjši, po vsebini pa med najbolj dragoceni. «Trinkov koledar» izdaja že 31 let Kulturno društvo «Ivan Trinko» v Čedadu, nekaj zadnjih let ga ureja Joško Kragelj, zanj pa odgovarja Mario Garjup.

Če izzamemo tradicionalni koledarski del z astronomskimi podatki, cerkvenimi in državnimi prazniki ter seveda meseci, je vsebina na 140 straneh šeststajinskega formata, posvečena skoraj v celoti Ivanu Trinku, njegovi osebnosti in njegovim neizmerno bogati duhovni zapuščini. Zdi se skoraj neverjetno, da je po skoraj tridesetih letih od njegove smrti, še vedno mogoče črpati iz te zapuščine toliko novih ali vsaj manj poznanih, zanimivih in še danes veljavnih sestavkov, ugotovitev, razmišljanj in predvsem vizionarskih napovedi in pogledov na razvoj beneških Slovencev, prvenstveno na narodnostnem področju. Prav v tej neizčrpnosti pa se odraža tisto, kar je značilno za vse velike duhove — srčno bogastvo in duhovna spornost, ki živi in žari kot svetilnik novim rodovom, neglede na spremenljivost časa in razmer.

120 let poteka letos od rojstva tega velikega Benečana izpod Maturoja. Pesnik Stefan Tonkili je zapisal:

Let 120 je minilo,
kar je seme rahlo vzkilo,
v zemljo korenine gnalo,
s silno se močjo obdalo.
Pesnica Ljubka Šorli pa je v posvetilu Trinkovi rojstni vasi Trčmun, zapela v sonetu:
Zdaj z grča glas njegov je
Govorica,

namenjena otrokom teh dolin,
da ne preiščajo rodu bi klica.
Urednikov je sestavek «Ivan Trinko - Zamejski» ob 120-letnici rojstva. Govori o Trinkovem življenju, njegovi duhovniški in rodoljubni poti, njegovem književnem delu, njegovih filozofskih razpravah, celo njegovih slikah in skladbah, njegovi vzgojiteljski vlogi in buditeljskosti. In zaključuje: «Trinko pa je še vedno premalo poznan in raziskan. Mnogi so hoteli za večno pokopati njegovo ime in zabrisati spomin nanj. Benečija pa se prebujala in gleda v njem svetilnik, ki bo svetil tudi bodočim rodovom.»

Kot da bi Trinko živel danes se bere njegovo pismo papežu v Rim, pa čeprav nosi datum 18. septembra 1936. «Letos poteka žalostna obletnica — piše urednik — in sicer 50-letnica, odkar je fašistična oblast prepovedala v Benečiji slovenske pridige in poučevanje verouka v slovensčini, skratka vse, kar je bilo še slovenskega. Začelo se je preganjanje dohovnikov in plemenitih slovenskih katekizmov in molitvenikov. Duhovniki so nesli spomenico v Vatikan, Ivan Trinko je poslal posebno pismo takratnemu papežu, na vse te glasove pa ni bilo odgovora. Verjetno pisma niso prišla v prave roke. Prvega Trinkovega pisma nisimo še našli. Ohranjeno pa je drugo Trinkovo pismo, ki ga je pisal papežu leta 1938...»

In kaj piše Trinko papežu? Oporočja, da so bili beneški slovenski ljudje od vsega njihove svete pravice, verske vzgoja v materinskih, da jim je bilo vsiljeno pridiganje v italijanski, da je bilo vernikom prepovedano moliti in peti v cerkvah v jeziku, ki jim ga je Bog dal in ki so ga vedno uporabljali od devetega ali desetega stoletja, seznanja ga s preganjanji in posegi kvesture, pravi, da mora biti vse v italijanskem jeziku in ostaja samo še spovednica, kjer lahko duhovnik nekaznovano govori v jeziku naroda. Govori o vsiljevanju furianskih duhovnikov, ki ne obvladajo jezika domačinov, medtem ko domače slovenske duhovnike pošiljajo v Furlanijo. Na koncu prosi papeža, naj prisloži na pomoč Slovincem: «sveti oče, ne dovolite nadaljnjih krivic, odstranite vzroke, ki jih povzročajo in vrnite našemu ljudstvu pravico poslušati in moliti Boga v njegovem jeziku.»

Odgovora ni bilo, ugotavlja urednik. Verjetno si je tudi poštenjak Trinko delal utvare, ko je računal na pomoč ali vsaj razumevanje rimskega papeža za beneške Slovence.

O Trinkovem javnem delovanju piše Martin Jevnikar v sestavku z naslovom «Ivan Trinko, pokrajinski svetovalec». V njem piše najprej popravila nekatere netočnosti, kot na primer trditve, da je bil Trinko koledarski delitelj svetovalec, okrajni svetovalec za dolgo dobo 22 let. Piše o Trinkovih nastopih v pokrajinskem svetu v korist beneške deželice in njenih ljudi, ugotavlja zanemarjanje potreb Benečije, se poteguje za gradnjo železniške proge skozi Nedilsko dolino itd. Na koncu Jevnikar pravi, da čeprav je bila videmska pokrajina raznorodna, «na sebah nikoli ni prišlo do narodnostnih sporov, napadov ali osebnih obračunav» in da Trinko kot Slovencec in duhovnik niso gledali

partizanskim komisarjem Ljubom Podlipcem obiskal Trinka, kako se je Trinko takrat zanimal za razvoj partizanstva v Benečiji, kako ju je občudoval v njeni partizanski uniformi in neobičajni oborožitvi in s kakšnim zadovoljstvom je poslušal pripoved, kako se vedno več domačinov vključuje v partizanske vrste. Boris Pahor je prispeval sestavek «Srečko Kosovel in Ivan Trinko» in navaja Kosovelov članek v takratnem ljubljanskem dnevniku «Jutro», v katerem piše, da ga je prevzela «globoka duša, ki se je opila umirajočega slovenstva, začutila v sebi ukaz, da ne sme ostati tajno to, kar je krivičnega, da ne sme zamolčati tega, kar se je zgodilo v ostri osebni usodi, da mora izpovedati misli in želje, ki so te le v polmrtvih očeh molčečega, umirajočega naroda.»

Od tod dalje so v «Trinkovem koledarju» prispevki, ki niso direktno vezani s Trinkom, so mu pa duhovno blizu kot dediščina njegovega izročila. Tako je tu boleč spomin na preminulega, komaj 42 let starega beneškega duhovnika Rina Markiča, s ponatisom Predanovega nagrobnega poslovnega govora in s Peterlejevimi spomini na prvo srečanje z Mar-

kičem. Sledi nekaj odstavkov iz znanega Cuffolovega dnevnika in droben prispevek k nastanku Bev-kovega «Kapla Martina Ceder-maca», ki ga je prispeval Marian Breclj z objavo korespondence med Izidorjem Cankarjem, Miletom Klopčičem in Bevkom o nastajanju tega dela. Aldo Clodig je prispeval krajši sestavek o «senjamu beneške pesmi», sledita Zdravkovi pesmi «Pustite naj ptički pojo» in «Za praznik emigranta», nato pa cela vrsta drobni pri-spevkov beneških otrok za natečaj «Moja vas». Koliko ljubkosti je v njih.

V zadnjem razdelku sta še dva prispevka znanega slovenskega izvedenca za Rezijsko prof. Milka Matičetova. V prvem obravnava star obredni rezijanski tekst, ki je uradno utihnil, poniknil v ustno izročilo in leta 1966 na Solbici spet priplaval na površje, v drugem pa objavlja «Dve vižici iz Bile v Rezijsko». Sledijo še ljudski pregovori, največ v zvezi z vremenom in raznimi opravili ter nekaj slik iz življenja Benečanov v minulemu letu. Drobni «Trinkov koledar» za-sluzi, da ga ima vsaka slovenska družina.

JOŽE KOREN

LJUBLJANSKO KULTURNO PISMO

Od mode do reportažnih fotografij od grafik do nove slikarske podobe

Razstava tudi kot družabno srečanje - Svetovni potnik Joco Žnidarsič - Bel-gijski gost v Jakopičevem paviljonu - Maleševa razstava za osemdesetletnico

Čeprav je trenutna podoba ljubljanskih razstavišč precej heterogena, pa prav različnost razstav vzbuja pozornost in likovnih krogih, od predstavnikov mlajše generacije, te bržkone najbolj zanima razstava «Jugoslovanska nova podoba» v Mestni galeriji, prek ljubiteljev fotoreporterske in reportažne fotografije — za te je kot našla odlična razstava Joca Žnidarsiča v Cankarjevem domu, prek ljubiteljev grafičnega mojstrstva — za te je na ogled avtorska razstava belgijskega grafika Pier-ra Alechinskega v Likovnem razstavišču Riharda Jakopiča, do predstavnikov starejše generacije, je, če smemo tako po-slovesiti, najbolj zanimiva razstava v Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani, po predzadnji modi, pa se predstavitev zadnje ustvarjalnosti Mihe Maleše, enega najznamenitejših še živih slovenskih likovnih umetnikov.

Razstava o ljubljanski modi ali «krojačih, šiviljah, modistkah in njihovem delu v letih pred prvo svetovno vojno do začetka druge je že na otvoritvi pritegnila tolikšno pozornost, da je občinstvo povsem napolnilo razstavni prostor in ob čajanju bržkone kaj malo videlo samo razstavo. Otvoritev se je tako bolj spremenila v družabno srečanje, kar pa sploh ni slabo. Razstava Ljubljana po predzadnji modi je dopolnjevala modno prireditev na Gospodarskem razstavišču, sicer pa se navezuje na prejšnjo razstavo Go-vorica slovenske kmečke noše, ki je bila odprta tudi v tem muzeju. Avtorica razstave je višja kustodinja Tanja Tomazič.

V predverju Cankarjevega doma pa je skromen, a izredno pre-tehtan izbor iz bogatega in ob-sežnega fotografskega opusa raz-grnil urednik fotografije v dnevniku Delo, mojster fotografije Joco Žnidarsič. Tudi otvoritve njegove razstave se je udeležilo nekaj sto ljudi, kajti Žnidarsič je eden naj-bolj znanih slovenskih in jugoslovanskih fotoreporterjev, dobitnik mnogih domačih in tujih priznanj ter nagrad. Razstava je nekakšno praktično dopolnilo monografije Foto/Photo Joco Žnidarsič, ki jo je izdala Delavska enotnost. Žnidarsič je kot fotoreporter s kamerami prekrizal države in kontinente in slikovno dokumentiral dogodke in življenje v njihovi mnogoteri po-javnosti; z izostrenim poslušom in neponovljivo, za avtentično po-dobo, ne glede na njeno včasih neprijetno, žalostno in celo tra-gično plat. Vsebinsko, sporočilo, do-kument trajne vrednosti so ena iz-med značilnosti Jocene fotografije, drugi so še likovna dognanost, tehnična dovršenost, bogastvo, že skoraj nepreglednost tem; sve-tovljanstvo in domačijstost, intima in občeločevost. Kajpada ni bila avtorjem razstave (Stanetu Berniku in Zeljku Kozincu kot pi-sema uvoda v monografijo ter e-seja za razstavni katalog ter gra-fičnemu oblikovalcu Ranku No-vaku in sooblikovalcu izboru Bo-židaju Piricu) iz tisočev negativov lahko izbrali le 72 del, ki niti ni-majo retrospektivne težje, saj so najzgodnejše fotografije iz leta 1908, jedro pa iz sedemdesetih o-let. Razstava poudarja Žnidarsič-ovo tematsko in oblikovno raz-sežnost, pretanjeno občutljivost za vizualno večplastne možnosti go-

vorice množičnih medijev. Če bi se odločil za fotografski dosežek z razstave, bi izbral «fotografos», niz desetih fotografij. Pod Triglavom iz leta 1976. Gre za padec to-vornega konja in njegovega vod-nika v snegu pod Triglavom. En-krat in neponovljivo fotografski dosežek, ki poleg čistega zapisa kaže avtorjevo izredno spretnost, hitrost, reagiranje v nepričakovanih okoliščinah, dramatičnost in pri vsem tem harmonijo in lepoto giba.

Po posredovanju Francoskega kulturnega centra v Ljubljani so v Likovnem razstavišču Riharda Jakopiča odprli razstavo 65 grafičnih listov belgijskega grafika Pier-ra Alechinskega. Alechinsky se je rodil v Bruslju (1927). Stu-diral je na Državni šoli za arhi-tekturo in uporabljal umetnost — smer knjižna ilustracija in tipografija. Razstavljeni je začel leta 1947, dve leti zatem pa se je pridružil skupini COBRA (Appel, Atlan, Constant, Cornille, Bury, Dotremont, Jora, Pedersen...), Po delu in študiju v Parizu je od-potoval na Daljni vzhod in tam posnel film o japonski kaligrafiji. Po prvih razstavnih neuspehih je začel leta 1958 slikati na velikih formatih in eksperimentirati z grafiko. Z delom Central Park (1965) je sodeloval še na zadnji mednarodni razstavi nadrealizma. Po letu 1963 se je večidel ukvar-jal z litografijo, linorezi in lesorezi. Med leti 1970 in 1975 je na-stala obsežna serija grafik, ki jih je podaril pariškemu centru Georges Pompidou. Iz te zbirke 150 del, ki je bila na ogled v Parizu in nekaterih drugih mestih, je ljubljanski izbor. Alechinsky sodi med najznamenitejša imena sodob-ne grafike, odlikujeta ga poetična vizija in pretanjen posluš za iz-razne možnosti medija.

Razstava Jugoslovanska nova podoba v Mestni galeriji se zdi nekoliko provokativna, če jo pri-merjamo s siceršnje razstavno po-litiko in vsebino v zadnjem času, čeprav se le navezuje na sodobna likovna dogajanja v svetu, zlasti okrog «novega slikarstva» in «no-vega kiparstva», kar že ni več no-vost in doživlja bodisi navdušene sprejeme, kot na primer razstava italijanskega novega slikarstva v New Yorku, ali negativne kritike ali pomisleke, kot predstavitev ita-lijskega sodobnega slikarstva v Londonu. Nesporno dejstvo je, da imamo tudi v Jugoslaviji, zlasti v Sloveniji in Hrvatski, «novo po-dobo». Na ljubljanski razstavi so zastopani med Slovenci Milan Erčič, Žiljko Marušič, Lujo Vodopivec, Tugo Sušnik, Andraž Salamon, Jože Slak, Metka Krasovec in E-merik Bernard, sicer pa še Ivan-čičeva, Fio, Rončević, Ševčikova in Ercegovčeva. Razstava bo na-daljevala svojo pot po Italiji in Avstriji, doma pa bo segla tja do Beograda in Osijeka. Pripravi-le so jo Obalne galerije iz Pira-na, kustos Andrej Medved, kot or-ganizacijski vodja in pobudnik ži-vahnega likovnega utripa na Obali.

Ob osemdesetletnici Mihe Male-še je treba najprej poudariti, da je slikar in grafik še vedno akti-ven, da njegove trenutne razstave niso le jubilejna gesta, marveč o-pozorilo, da se pravi umetnik ni-koli ne stara, še manj izpreže svo-jo ustvarjalnost. Maleševa delo je že zgodovina; tehta, kolikor je

bilo pomembno, izvirno, neponov-ljivo avtorjevo ustvarjanje; koli-kor se je uspel zarisati v obči spomin.

MARIJAN ZLOBEC

revije

GALEB 5

Z malce zamude je izšla januar-ska številka otroške revije Galeb kot 5. številka 29. letnika. Za bliž-nji slovenski kulturni praznik je uvodna pesmica namenjena Fran-cetu Prešernu ob 134. obletnici nje-gove smrti. Del vsebine je seveda namenjen pustnemu času: pesem Miroslava Košute Vesele maske z ilustracijo Magde Tavčar, pesem Pust Kajetana Koviča z ilustracijo Jelke Reichman, Pustna maska Ve-re Poljšak z ilustracijo Magde Tav-čar in še kaj. Ostala vsebina je precej tradicionalna, vendar pestra in prikupna, pa tudi vzgojna. Srednja barvna slikovna priloga je tokrat namenjena Dobrodubi in njegovi panorami, zdi pa se čudno, da ni nobene slike z jezera, ki je vendar posebnost te naše zgodovinske kraške vasi.

Zelo veliko je pisem šolskih otrok o najrazličnejših temah. Objavljen je tudi razpis za novo platnico re-vije za jubilejno 30. leto njenega izhajanja.

• Trije koncerti

(Nadaljevanje s 6. strani)

tivno ni pritegnila. Bilo pa je tudi nekaj prepričljivejših izobliko-vanih pesmi, kakor Sosedje štirih ljubkih, Večerna trobentica ter Balada — tri izmed Petih cvet-ličnih pesmi B. Britna — ki so bile glasovno ubrane in inter-pretačijo najbolj dognane. K uspe-lim bi lahko prišleli tudi Šivčev Rondo o božjih mlinih. Zbor je zapustil vtis, da ni bil dovolj pripravljen.

Godalni orkester iz Benetk je izvedel dve deli A. Corellija: Con-certo grosso št. 1 in 8, op. 6 in tri Koncerte — v A-duru, g-molu ter d-molu — in Simfonijo št. 3 v G-duru A. Vivaldija. Orkester je mlad tako po svo-jem obstoju kakor po sestavi. V-niem so namreč združeni od leta 1977 diplomanti beneškega kon-servatorija Benedetto Marcello, med njimi nekateri nagradenci z me-dnarodnih tekmovanj. Že od za-četka jih vodi Sirio Ploesman. Je dokaj skladno in enotno delujoča skupina, ki bi se utegnila razviti ob nadaljnjem prizadevanju v nadpovprečno poustvarjalno kakovost. Saj je koncert pokazal zelo resno zastavljeno delo, ki se je odražalo v dobro zastavljenih in-terpretacijah in v nazornem mu-ziciranju; to je bilo še posebno odziveno v Corellijevem Koncertu št. 8 in v d-molu ter v d-molu za dve violini, violončelo, godala in cembalo. V drugem Koncertu v d-molu, je še posebej izstopal vio-linist Andrea Vio v čisti, muzi-kalno prežeti igri. No, ansambel bo moral vsekar doseči večjo zlitost prvih violin, ki niso vselej dovolj homogene in enotne.

TRST
Salita di Greta 6/a, 8/a
Tel. 040/422491

- obrtniška izdelava vseh vrst senčnikov po naročilu na 11 tgi.
- ves potreben material, da sami izdelate senčnike predmeti za opremo in darila

ZEROWATT

Elektrogospodinski stroji

Balcor

(Lastnik S. VICINI)

TRST
Ul. S. Maurizio 2
1. nad.
Tel. 796612

POHISTVO

Selva
ARREDAMENTI

MODERNO IN
STILNO
POHISTVO
LESTENCI
ZAVESE
PREPROGE

Strankam na razpolago opremljen laboratorij in tehniko za vsako potrebo pri opremiti doma.

34074 TRZIC — Ul. Valentinis 18 (0481) 72395

Vaillant

SIABS s.p.a.

Stenski kotli in bojlerji na plin

Consoli zastopnik, asistenco in nadomestni deli:

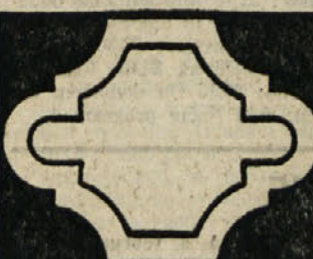
Podjetje GIARETTA LUIGI

34126 TRST — ULICA G. VERGA 16 — TEL. 040/574-313

KOVINSKE ZASTEKLITVE DOLINA

- prelična in klasična vrata
- verande
- okna
- brezplačni predračuni

TRST — Dolina 271 — tel. 228769

ROLICH

NABREZINA
Kamnelomi 35/e
Tel. 20-03-71

KERAMICNE PLOŠČICE
SANITARIE

CELESTINO DANIELI

- VODOVODNI IN ARMATURE MATERIAL
- MANSARDNA OKNA IN PODSTRESNE STOPNICE
- KAMINI Z IZKORISTKOM TOPLEGA ZRAKA IN VODE
- OPEČNI IN SAMOTNI MATERIAL
- SAMOTNI DIMNIKI
- ZVOČNA IN TOPLOTNA IZOLACIJA
- IZOLACIJA PROTI VLAGI IN ZA VODNO TESNENJE
- OKRASNE PLOŠČE IZ STIROPORA
- FASADNI MATERIALI

34016 OPČINE (Trst)
Narodna ulica 77 — Tel. (040) 211-034

«to noč sem razkladal tovornjak...»

Zgodi se včasih, da človek zjutraj vslane manj «svež» kot ponavadi, z nejasnim občutkom, da je sanjal, kako razklada tovornjak lesa... Vzroki so lahko tudi zelo banalni; lahko imata na primer vzmetnica in mreža v tem smislu del odgovornosti. CASA DEL MATERASSO, zvesti zaščitnik našega spanja, ima pri roki najbolj primerne rešitve:

permaflex ONDAFLEX

supermolleggiati
LIRELLI

CASA
DEL
MATERASSO
Lastnik OSMO

* ekskluzivno za Trst

casa del materasso

VZMETNICE MREŽE OPREMA

TRST
UL. ITALO SVEVO 6

(nasproti ladjedelnice Sv. Marka)

LASTNI PARKIRNI PROSTOR

RADIO TELEIZIJA

Nedelja, 30. januarja 1983

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

10.00 Antarktika: Zgodovina prve italijanske odprave, 4. del.

10.30 Zelja po glasbi

11.00 Maša

11.55 Nabožna oddaja

12.15 Zelena linija

13.00 14.00 Dnevnik 1 ob 13. uri

13.30 Dnevnik 1 - Vesti

14.00 19.50 V teku nedelje ...

14.15 Sportna napoved

14.45 Discoring, glasbena oddaja - 1. del

15.20 Sportne vesti

15.55 Discoring, glasbena oddaja - 2. del

16.20 Sportna napoved

17.05 Andrejevo razočaranje, TV film

18.30 90. minuta

19.00 Italijanska nogometno prvenstvo: A liga

20.00 Dnevnik

20.30 Tri leta: Trst, pomlad leta 1912. 1. nadaljevanje

21.35 Sportna nedelja

22.20 Dnevnik

22.25 Sportna nedelja, 2. del

24.05 Koncert: Raul Casadei in orkester

23.20 Dnevnik 1 Zadnje vesti

TRST A

8.30, 13.00, 14.00 Poročila: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Veliki orkestri; 10.00 Poslušali boste; 10.30 Mladinski oder: «Ko zori jo jagode»; 11.00 Preno ko Sarkarske tekme iz Bologne: Ca stigione - Jadran. V odmoru ob približ. 11.15: Deset minut lahke glasbe, nato 2. polčas do približ. 12.15: 12.15 Vera in naš čas; 12.30 in 13.20 Glasba po željah; 14.10 Nedeljski zvon; 14.40 Sport in glasba ter prenosi naših kulturnih prireditev; 14.40 Beneški kabaret; 15.30 Sport; 19.00 Poročila in jutrišnji spored.

KOPER

(Slovenski program)

7.00, 7.15, 8.00, 14.00 Poročila: 7.05 Slovenski radijski program; 7.15 Otvoritev - Veselo v nedeljo sko dopoldne; 7.15 Obvestila in EP; 7.30 Za zdravje; 8.07 Kinosporod - objave; 8.10 Stoji, stoji lipica - spored slovenskih ljudskih pesmi; 8.30 Polje, kdo bo tebe ljubil - oddaja za naše kmetovalce.

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov

UKW - Beli križ 102,0 MHz

UKW - Koper 98,1 MHz

UKW - Nanos 88,6 MHz

9.00 Zaključek; 13.00 Na valih Radia Koper - Sosednji kraji in ljudje; 13.30 Glasbeni notes - EP; 13.45 Glasba po željah; 15.00 Radio Koper na obisku; 15.15 Igra orkester R. McKenzie; 15.30 Domača rock scena; 16.00 Primorski dnevnik; 16.15 Objave in za bavnja glasba; 16.30 Naša pesem '82; 17.00 Za vsakega nekaj; 18.00 Zaključek.

KOPER

(Italijanski program)

7.30, 12.30, 13.30 Radijski dnevnik; 6.00 9.30 Jutranji variete; 9.30 Lucianovi dopisniki; 10.00 Glasba in besedilo; 10.32 Glasbeni prostor; 10.40 Muzik; 11.00 Događki in odmevi; 11.30 Kim svet mladosti; 12.00 7 plus 7; 12.10 Glasba po željah; 12.40 Pike na «»; 14.30 Kaj je novega; 15.15 Stik roke; 15.30 Crash; 16.00 Pesmi tedna; 16.30 Vrtljak jut, motivov; 17.45 Glasbeni slovar.

RADIO 1

8.00, 8.40, 10.12, 13.00, 14.30, 15.20, 17.00, 19.00 Poročila: 6.00 7.00 Glasbeno jutro; 8.50 Naša zemlja; 9.30 Maša; 10.15 Moja glas na praznični dan; 11.00 Radijski program, katerega vodja Marina Morgan in Oreste Lionello; 12.30 Bel papir; 13.15 Glasba; 15.20 Sport; 19.20 Priljubljene večeri se; 19.25 Glasbena oddaja; 20.10 Ljudski čas; 22.25 Glasba na praznični dan; 23.10 Telefonski pogovori.

RADIO 2

8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.30 Poročila: 6.40 8.00 Glasbeni variete; 9.35 Odgovori na pribežavanja današnjega življenja; 11.00 Cosa ci racconti del West?; 12.15 Tisoč in ena pesen; 12.48 Lestvica; 13.41 Sound-Track; 14.30 Sportna nedelja; 15.20 in 17.15 Nedelja z nami; 19.30 Glasbeni trenutki; 21.00 Sound-Track; 22.10 Glasba; 22.50 Lahko noč Evropi.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.30, 13.00, 14.00, 17.00 Poročila: 7.30 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Veseli te bogovi; 9.05 Se pomnite, tovariši; 10.15 Nedeljska matineja; 11.00 Naši poslušalci čestitajo in po zdravila; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 14.05 Pihalne godbe; 14.20 Humoreska tega tedna - I. Popovski; Iz moje kavarne; 14.45 Z majhnimi nasambli; 14.55 Minute za EP; 15.00 Poročila; 15.10 Pri nas doma; 15.30 Nedeljska reportaža; 15.55 Amaterski zbori pred mikrofonom - 2. oddaja iz tekmovalne 1992; 16.20 Popolninski simfoniji koncert; 17.05 Priljubljene operne melodije; 17.50 Zabavna radijska igra; 18.20 Na zgornji polici; 18.50 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Glasbene razvedrilce; 20.00 V nedeljo večer; 22.20 Skupni program JRT - Glasbena tribuna mladosti; 23.05 Literarni noturno; J. Brodski; Konec čudo viteza časa; 23.15 Disco, disco; 0.05 Nočni program.

KOPER

Z nami pred kamero - oddaja iz živo

17.15 Smučarski svetovni pokal

19.30 Stičiče - TV dnevnik

20.15 Tako reče kot vrtnica - celov film

21.35 Sedem dni

21.50 Glasba brez meja

TEDENSKI SPORED JUGOSLOVANSKE TELEVIIZIJE

TOREK, 1. februarja

LJUBLJANA

9.00, 10.05 Zimski spored za dijake; 17.35 Poročila; 17.40 Zvečnice iz Režije; 18.00 Praznični dnevi slovenske folklorne; 18.25 Zavrski obzorji; 18.40 Pisani svet; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Sinovi in ljubimci - nadaljevanje in konec; 20.55 Aktualno.

KOPER

13.30, 16.30 Odprta meja; 17.00 Z nami pred kamero; 17.05 TVD - novice; 17.10 TV solum; 18.00 Mladi policaji; 19.00 Obzorja; 19.30 TVD Stičiče; 20.15 Viharna noč - celov. film; 21.30 Turistični vodič; 21.40 TVD - Danes; 21.55 Cine-nove.

SREDA, 2. februarja

LJUBLJANA

9.00, 10.05 Zimski spored za dijake; 17.35 Poročila; 17.40 Cici-ban, dober dan; 17.55 Makedonija, zapoj; 18.25 Pomurski obzor-

KOPER

13.30, 16.30 Odprta meja; 17.00 Z nami pred kamero; 17.05 TVD -

Ponedeljek, 31. januarja 1983

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Solum in vzgoja

13.00 Oddaja o knjigah

13.25 Vremenska slika

13.30 Dnevnik

14.00 Tri leta - TV nadaljevanje

14.30 Trst, pomlad leta 1912

15.00 Koncert: Poje Bruno Lauzi

15.30 Solum in vzgoja

16.00 Ponedeljkov športni program

16.30 Posebna oddaja iz parlamenta

17.00 Dnevnik 1 - Kulturne vesti

17.05 Neposredno iz studia

17.10 Topolino story - Risanke

17.30 Vsi za enega

18.00 Prijatelj Gipsy, TV film

18.20 Osmi dan: Kulturne aktualne teme

18.30 Koga se vidi?

18.40 Gian Burrasca, 6. del

19.45 Almanah

20.00 Dnevnik

20.30 Henry, Jane in Peter Fontana

21.00 Solum in vzgoja

21.15 Dnevnik

22.25 Filmske premiere

22.35 Posebna oddaja dnevnika 1

23.25 Dnevnik 1 - Zadnje vesti

Danes v parlamentu in Vremenska napoved

Drugi kanal

12.30 Dnevnik 2 - 33

13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri

13.30 Solum in vzgoja

14.00 16.00 Tandem

14.05 V studio

14.20 Paroliamo, 1. del

14.40 Risanke

14.40 Paroliamo, 2. del

14.55 Divji živalski svet

15.20 Kviz

15.40 Risanke

16.00 Solum in vzgoja

16.30 Planet: Programi iz vsega sveta

17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti

17.35 Iz parlamenta

17.40 Stereo, glasbene informacije

18.25 Evropske živali

18.40 Dnevnik 2 - Sport

18.50 TV film iz serije «Cuore e batticuore»

19.45 Dnevnik 2 - Vesti

20.30 Vrnitev in Brideshead, 3. nadaljevanje

21.25 Događki in problemi naše časa

22.20 Dnevnik 2 - Večerne vesti

22.30 Basil in Sybil, TV film

22.55 Izvir življenja

23.20 Solum in vzgoja

23.45 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

16.45 Italijansko nogometno prvenstvo A in B lige

16.00 Dnevnik 3

16.30 Ponedeljkov deželni sport

20.05 Solum in vzgoja

20.30 Oddaja o italijanski ekonomiji - 3. del

21.25 Dnevnik 3

22.00 Solum in vzgoja

22.30 Ponedeljkov športni proces

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.00, 10.05 Zimski spored za dijake

12.30 Poročila

17.25 Mali odred - otroška nana-zanka

17.55 Človekovo telo: Vonj in okus

18.25 Obzorji

18.45 Mladi za mlade

19.15 Risanke

19.24 TV in radio nocoj

19.26 Zrno do zrna

19.30 TV dnevnik

19.55 Vremenska napoved

20.00 Plaža - drama

21.20 Spornano neznano - oddaja o znanosti

22.15 Poročila

Koper

13.30, 16.30 Odprta meja

TRST - Konferenca o energiji

GORICA - Svrške tekstilec

ZGONIC - Občni zbor Kras

TRST - Ravstava godb

TRST - Razstava fotografij ter športni pregled

7.00 Z nami pred kamero - oddaja iz živo

17.05 TVD - novice

17.10 TV solum

18.00 Film - ponovitev

19.30 TVD - Stičiče

20.15 Serijski film

20.45 Italija z neba - dok. oddaja

21.25 Turistični vodič

21.50 The Collaborators - serijski film

SOBOTA, 5. februarja

LJUBLJANA

8.15 Poročila; 8.20 Zvečnice iz Režije; 8.40 Cici-ban dober dan; 8.55 Mali odred; 9.25 Arabela; 9.55 Pisani svet; 10.25 Vesolje; 11.25 Muzeji Makedonije; 11.55 Jabotina - smuk za ženske; 13.15 EP v drsanju - ženske prosto; 15.50 Poročila; 15.55 Fantastični svet risanke; 16.55 Prvenstvo Jugoslavije v košarki: Šibenka - Zadar; 18.30 Japonska pravljica; 18.45 Muppet Show; 19.10 Risanke; 19.20 Cik-cak; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Dalač od ponorele množice - ameriški film; 22.35 Glasbeni oder; 23.05 Poročila.

KOPER

13.30, 16.30 Odprta meja; 17.00 Z nami pred kamero; 17.05 TVD - novice; 17.10 TV solum; 18.00 Viski priki; 19.00 Aktualna tema; 19.30 TVD Stičiče; 20.15 Tepe pa - celov. film; 21.55 TVD - Danes; 22.10 Umestnostno drsanje - evropsko prvenstvo.

KOPER

13.30, 16.30 Odprta meja; 17.00 Z nami pred kamero; 17.05 TVD -

ŠE NAPREJ NAJVEČJI POUDAREK MNOŽIČNOSTI

Dejavnost pri društvu se je tako razvila, da so bili potrebni nekateri popravki statuta - Težave zaradi denarne stiske - Počastili so spomin Oskarja Vatovca

Obračun preteklega sezone pri športnem krožku Kras je pokazal, da je društvo zelo razvejavalo svoje dejavnost, ne da bi pri tem spustilo iz oči osnovnih smernic in ciljev: nuditi možnost športnega in rekreacijskega udejstvovanja čim širšemu krogu ljudi, saj se edinele iz množičnosti izlučiti tudi kakovost.

Te misli je v svojem predsedniškem poročilu uvodoma poudaril Stanko Budin, ki je še pred tem orisal lik pred dnevi nenadoma preminulega Oskarja Vatovca, pred

NOVI ODBOR

Dragica Blažina, Tamara Blažina, Milos Bresciani, Slavko Brišič, Sergij Budin, Slavko Budin, Stanislav Budin, Vladimir Budin, Sergij Cerkevnič, Maršelo Doljak, Zvezdan Doljak, Igor Duran, Vinko Gregoreti, Branko Guštin, Nevja Kante, Josip Kocman, Liljana Kralj, Lucijan Milič, Marjo Milič, Milos Milič, Robert Milič, Sonja Milič, Stanka Mokole, Andrej Race, Bogdan Ravbar, Jordan Rebuta, Neva Rebuta, Giani Romagnu, Zvonko Simoneta, Zdravko Skupet, Divna Slavec, Majda Stubelj, Darko Škabar, Nadija Škabar, Nataša Škrk, Silvana Vesnaver, Boris Zidarič, Anica Zigon.

KOPER

(Italijanski program)

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 18.30 Radijski dnevnik; 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Jutranji variete; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Glasba in besedilo; 10.40 Muzik; 11.00 Kim svet mladosti; 11.32 Pesem tedna; 12.05 Glasba po željah; 13.32 Crash; 16.00 Glasovi našega časa; 16.45 Poje mešani zbor Chei di Guart di Ovaro; 17.00 Jugoslovanska pop scena; 17.32 Poje Milva; 18.15 Rock party.

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila: 6.00-8.30 Jutranji radijski program; 10.03 Radio tudi jaz; 10.30 Pesmi v času; 11.10 Top and roll; 12.03 U. Asiago Tenda, glasbeno-govorni program; 13.35 Master; 15.03 Ticket; 18.05 Mali koncert; 18.38 Solum in vzgoja; 19.20 Priljubljene večeri se; 21.30 Folklorna glasba; 22.25 Audiobox; 23.10 Telefonski pogovori.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 18.30, 19.30 Poročila: 6.00-8.00 Glasbeni jutranji variete; 8.45 Corleone; 9.32 Pričevanja današnjega življenja; 10.30 Radio 2 «1313»; 13.41 Sound-Track; 15.00 Radijska priredba; 15.42 Načrtaj za radijske drame; 16.32 Festival; 17.32 Glasbene ure; 20.40 Solum in vzgoja; 21.00 Glasba; 22.50 Radio 2 «1313».

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00 in 14.00 Poročila; 5.50 Varčujmo z energijo; 6.10, 6.45 in 7.35 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Aktualni problemi markizma; 8.25 Ringaraja; 8.40 Izberite pesmico; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?...; 11.35 S nesmitjo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki revijski orkestri; 12.30 Kmetijski narstvi; 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru; 13.00 Danes do 13. ure; 13.30 Osmrtnice obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 V oseh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.10 Događki in odmevi; 15.30 Obvestila in zabavna glasba; 15.50 Radio danes, radio jutri; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Na ljudsko temo - ZDA skozi ljudsko pesem; 18.25 Zvočni signali; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansambлом N. Zauca; 20.00 Kulturni glasovi; 20.10 Priljubljene večeri se; 20.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Novosti našega arhiva; 23.05 Literarni noturno; 23.15 Ob domačem ognjišču; 0.05 Nočni program.

SOBOTA, 5. februarja

LJUBLJANA

8.15 Poročila; 8.20 Zvečnice iz Režije; 8.40 Cici-ban dober dan; 8.55 Mali odred; 9.25 Arabela; 9.55 Pisani svet; 10.25 Vesolje; 11.25 Muzeji Makedonije; 11.55 Jabotina - smuk za ženske; 13.15 EP v drsanju - ženske prosto; 15.50 Poročila; 15.55 Fantastični svet risanke; 16.55 Prvenstvo Jugoslavije v košarki: Šibenka - Zadar; 18.30 Japonska pravljica; 18.45 Muppet Show; 19.10 Risanke; 19.20 Cik-cak; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Dalač od ponorele množice - ameriški film; 22.35 Glasbeni oder; 23.05 Poročila.

KOPER

13.30, 16.30 Odprta meja; 17.00 Z nami pred kamero; 17.05 TVD - novice; 17.10 TV solum; 18.00 Viski priki; 19.00 Aktualna tema; 19.30 TVD Stičiče; 20.15 Tepe pa - celov. film; 21.55 TVD - Danes; 22.10 Umestnostno drsanje - evropsko prvenstvo.

KOPER

13.30, 16.30 Odprta meja; 17.00 Z nami pred kamero; 17.05 TVD -

šče v Repnu). Kljub vsem tem možnostim pa je še vedno nekaj mladih, ki se nikjer ne udeležuje in prav v takih primerih bi po Budinu mnenju bilo potrebno tesnejše sodelovanje v povezavi z drugimi organizacijami, ki delujejo na istem območju.

Predsednik Budin je še poudaril stike z večinskim narodom, ki se na najbolj neposreden način odvijajo prav na športnih igriščih in vlogu mostu, ki jo lahko športniki opravljajo pri navezavi stikov med italijanskim in jugoslovanskim športom. Še zlasti pa je občutena potreba po najtesnejšem sodelovanju s sorodnimi društvi iz matične domovine. V tem okviru je omenil sodelovanje s pobratenim TVD Partizan Ljubljana Moste, s katerim imajo res iskrene in bratske odnose.

Glede programov, kako povečati dejavnost, pa je Budin dejal, da so vezani na velika finančna breme, na denarja pa se zdaleč ni na pretek, prav nasprotno. To vprašanje bi se dalo rešiti edinele s «sponzorizacij», vendar doslej vsi napor niso rodili zazeleznega sadu. Ob koncu je Budin omenil, da občinski upravi iz Zgonika in iz Repenabre razumevanje sledila trebam društva, predvsem z izgradnjo objekta. V tej zvezi je dejal, da je v Zgoniku v končni fazi tudi izgradnja kulturno-sportnega centra s telovadnico in prostori za društveni sedež.

V poročilu tamništva, ki ga je podala Majda Stubelj, je uvodoma poudarjeno zadovoljstvo, da je bil zastavljeni program skoraj v celoti izveden. Zatem pa sledi zelo podroben pregled delovanja v posameznih panogah, in sicer odbojki, namiznem tenisu, nogometu, otroški telovadbi, balinanju in rekreaciji. Vendar se društveno delovanje ni omejevalo zgolj na športne dejavnosti, ampak je obsegalo tudi sodelovanje na vseh družbeno-političnih manifestacijah na tem področju kot tudi izven njega. Poročilo se končuje s trditvijo, da hoče društvo s svojim delom aktivno prispevati k pripravljenosti naše narodnostne skupnosti, da bi dosegla globalni zaščitni zakon, saj je telesna kultura enakovredna družbeni dejavnosti, ki vključuje veliko mladih in je zato pomembno orodje za ohranitev in razvoj naše manjšine.

NA PETKOVEM REDNEM OBČNEM ZBORU ŠPORTNEGA DRUŠTVA KONTovel

Z odbojgarskimi dosežki zadovoljni, s košarkarskimi ne

Predsednik Marjan Pertot je večji del svojega posega posvetil vprašanju domače košarke - Jana Ban podčrtala navdušenost mladih odbojgaric - Več kot sto aktivnih športnikov

Športno društvo Kontovel je na petkovem rednem občnem zboru v dvorani domačega gospodarskega društva kritično in samozavestno pregledalo svoje delovanje v zadnjem podlrgnem letu. Kritično predvsem do rezultatov posameznih košarkarskih in odbojgarskih ekip, ki zaradi različnih vzrokov niso dosegle tistih uspehov, na katere so v prejšnjih sezonah privajali. Domače ljubitelje športa, samozavestno s prepričanjem, da je lahko nadalje temeljito in predvsem organizirano delo čim širšega števila članov pozni za uveljavitev in kvaliteto razširitev udejstvovanja med kontovskolo mladino.

Po izvolitvi predsednika občnega zbora (Josipa Starca) je Marjan Pertot podal predsedniško poročilo, v katerem se je najprej zaustavil pri vprašanju dvorane kontovskega gospodarskega društva, ki služi za treninge domačih športnikov («Dela gredo počasi, a vztrajno in krajajo; dokončati je treba še priključene prostore, to je vivald gardedobe, sanitarije» je dejal), na 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansambлом N. Zauca; 20.00 Kulturni glasovi; 20.10 Priljubljene večeri se; 20.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Novosti našega arhiva; 23.05 Literarni noturno; 23.15 Ob domačem ognjišču; 0.05 Nočni program.

čeka, ki mora ostati in delovati tudi v bodoče, toda športno društvo Kontovel ne more in si ne sme dovoliti svojega propada. Vredno smo trdili, da smo privarili sodelovati v Jadranu in tudi v bodoče bomo sodelovali. Jadranu bomo tudi v bodoče odstopali pred perspektivne igralce. Toda Kontovel ne more zalagati Jadranu z vsemi svojimi igralci in naše društvo ne sme biti le priprava igralcev za Jadran. V bodoče si ne smemo dovoliti, da bomo odstopali celotne ekipe drugim društvom ter si bomo tako sami sebi konali groze. Dokler ne bo prišlo do odkritja sodelovanja med vsemi slovenskimi društvi, ki gojijo košarko, to je med Borom, Poletom, Sokolom in Kontovelom, bo tako stanje trajalo v nedolgi. Če ne bi bilo največje breme pri Kontovelu prav pri odstopanju svojih igralcev Jadranu, bi prav gotovo naše društvo doseglo tiste rezultate, ki jih je v preteklosti. Je zaključil poseg o tem občutnem vprašanju predsednik športnega društva Kontovel.

V poznejši razpravi se je mnogo članov z različnih zornih kotov dotaknilo tega, za društvo res perečega problema. Rečeno je bilo tako, da je uspeh Jadranu pravzaprav največji uspeh Kontovela, poudarjena pa je bila tudi nevarnost, da bi se ob zmanjšanju skromnejših nastopov zmanjšalo zanimanje domače mladine za košarko.

Predsednik Pertot se je nato obrnil na velik problem društva, to je vključevanje mladine, dotaknil pa se je tudi drugega bolečega problema, vprašanja odbojnikov («V pretekli sezoni se je precej naših odbojnikov neredno udeleževalo društvnih sej, nekaj na se jih je

Blagajniško poročilo Neve Rebuta je pokazalo, kakšne napore je moralo društvo vložiti, da je izpeljalo zastavljene cilje, obenem na, da bo v prihodnji sezoni še težje in bo zato potreba še večja možnost in angažiranje vseh, ki društvu lahko pomagajo.

Pozdrave občnemu zboru so za tem prinesli Anica Guštin, v imenu KD Rdeča zvezda, Slavka Jerman za pobrateno TVD Partizan Moste, Aleks Kržižman in lastnem imenu in v imenu repentabrske občinske uprave in občanon ter zgonički župan Josip Guštin, ki je poudaril ponos občinske uprave ob velikih uspehih društva. Objubil je, da bo občinska uprava še nadalje pomagala društvu in izrekel upanje, da bi čimprej izročili svojemu namenu športno-kulturni center v Zgoniku, kjer bo prostora tudi za Kras, ZSSDI pa je poslalo pismo na opravičilo, ker se ne bode izmed članov ni mogel udeležiti osebno občnega zbora, in v katerem izreka društvu želje po še večjih uspehih.

V razpravo je nato posegel Viktor Milič, ki je postavil vprašanje pokrija balinarskega igrišča, Sonja Milič pa je seznanila s problemom, ki jih ima namiznoteniška ekipa v A ligi, zlasti zaradi manjše in lanskega letošnjem prvenstvu, ki so hudo oškodovale krajske. Svoji poseg je končala

V VELESLOMOM V KRANJSKI GORI

Sonce se je nasmehnulo Ennu

Stenmark se je moral na drugi zrahljani progi zadovoljiti s 3. mestom - Italijan Erlacher odličan (4.) - Dober uspeh Jugoslovancov: Franko deveti, Strel enajsti, Križaj trinajsti - Danes slalom

KRANJSKA GORA — Avstrijec Hans Enn je pred več kot deset leti gledalci včeraj zmagal v veleslalomu za svetovni pokal v Kranjski gori, ki je veljal tudi za tradicionalni 22. pokal Vitranc. Avstrijski smučar, bronasta kolajna v veleslalomu na olimpijskih igrah v Lake Placidu leta 1980, istega leta je v veleslalomu v Waterville Valley osvojil svojo do včeraj edino zmago v tekmah svetovnega pokala, se je tako po več kot enoletnem prisilnem premoru zaradi številnih poškodb, spet vrnil v sam vrh svetovnega smučanja, in to na najboljši način. Z izrednim prvim tekom in več kot solidnim drugim spustom je premagal vse smučarske elite z velikim favoritom, Ingemarjem Stenmarkom, na čelu. Super Šved se je moral zadovoljiti s tretjim mestom, potem ko je bil po prvem teku drugi. V odlični vožnji ga je, poleg Enna, prehitel se presenetljivo švicar Max Julien, ki je dosegel v drugem teku daleč najboljši čas.

Organizatorji so izpeljali svetovno tekmo v veleslalomu kljub pomankanju snega (bilo ga je za skromnih 15 cm). Z vztrajnim delom in kemijskimi sredstvi so jo to-

Tako včeraj
v Kranjski gori
Vrstni red veleslalom
1. Hans Enn (Avstrija) 2'24"19
2. Julien (Švi.) 2'24"45
3. Stenmark (Šve.) 2'24"49
4. Erlacher (It.) 2'24"53
5. P. Mahre (ZDA) 2'25"16
6. Giorgi (It.) 2'25"25
7. Lüthy (Švi.) 2'25"62
8. Bürgler (Švi.) 2'25"88
9. Franko (Jug.) 2'25"90
10. Girardelli (Luk.) 2'26"32
11. Strel (Jug.) 2'26"51
12. Sörli (Nor.) 2'26"53
13. Križaj (Jug.) 2'26"54
14. Orlauski (Avstrija) 2'26"59
15. Wenzel (Liecht.) 2'26"59

Leštica veleslalom za SP
1. Hans Enn (Avstrija) in Pirmin Zurbriggen (Švi.) 39 točk; 3. Julien (Švi.) 40; 4. Franko (Jug.) 37; 5. Bürgler (Švi.) 26.
Leštica za SP
1. Peter Müller (Švi.) 123 točk; 2. Zurbriggen (Švi.) 110; 3. Stenmark (Šve.) 102; 4. Lüscher (Švi.) 99; 5. Weirather (Avstrija) in P. Mahre (ZDA) 85; 7. Cathomen in Bähler (oba Švi.) 92; 9. Klammer (Avstrija) 86; 10. Read (Kan.) 76; 17. Križaj (Jug.) 57.

liko utrdili, da je zdržala vse tekmovalce. Škoda le, da jo je sonce v drugem teku zrahljalo, kar je se najbolj škodovalo Stenmarka in Križaja, katerima bolj ležijo trde, poledenele proge.

Jugoslovanski smučarji so se pred domačinom občinstvom dobro izkazali. Trije od njih so se uvrstili med prvih petnajst: Jure Franko je bil kljub vročini deveti, Boris Strel (v nekajmesečni odsotnosti se vrača v

Stenmark čestita zmagovalcu

Ingemar Stenmark (levo) je bil veliki poraženec včerajšnjega veleslalomu v Kranjski gori. Na sliki: švedski čestita zmagovalcu Ennu

NA OBČNEM ZBORU ŠPORTNEGA ZDRUŽENJA OLYMPIA IZ GORICE

Zavidljivi uspehi v odbojki in zimskih športih

V sredo je bil v mali dvorani Katoliškega doma občini zbor SZ Olympia. Po uvidnih besedah predsednika Jožeta Vrsedana je predložila poročila referentov. Zapisnikar in referent za trsko G. Rustja je poudaril važnost obveščanja v javnih obdobjih o delovanju SZ Olympia, česar se marškiraj ne zavedajo.

Sledila so poročila o odbojki. O tej panogi so spregovorili referent Marko Čotič, Albert Devetak in Manuela Primožič. V sezoni 1981-82 so se moštva SZ Olympia udeležila devetih odbojkarških prvenstev, letos pa osmih. Ženska ekipa je lani prestopila iz 1. divizije v žensko D ligo, v kateri je trenutno na drugem mestu lestvice. Prva moška ekipa nastopa letos, po lanskem napredovanju, v C-2 ligi. Tudi naraščalniki so dosegli zavidljive uspehe. V pokrajinskem prvenstvu mladincev so lani delili prvo mesto s Torriano, ki je zaradi boljše razlike v setih postala prva ekipa. Letos pa so naraščalniki osvojili prvo mesto po devetih zaporednih zmagah in tako postali pokrajinski prvaki. Isti klub postali ženski prvaki. Tudi naslov je lani dosegla Olympia tu- di v prvenstvu dečkov in tudi letos

dobro kaže, saj so doslej naši odbojkarji izgubili en sam niz in sami vodijo lestvico. Končno so naraščalniki zasedli v sezoni 1981-82 v prvenstvu sander 15. 2. mesto za tržiškim Italcentijem. Poleg teh uradnih tekem pa so se Olympia moštva udeležila tudi številnih turnirjev: Turnirja prijateljsstva v Krmini (1. mesto), turnirja v Radogni (1. mesto), turnirja Kulturnega doma v Gorici (1. mesto), turnirja »Pokal JJK Bank« (1. mesto). Poleti 1982 je SZ Olympia organizirala turnir za »Pokal Petra Spacapan«, na katerem se je uvrstila na tretje mesto.

Poročilo o odbojki je sledilo poročilo o zimskih športih. Tudi na tem področju dosegla Olympia zavidljive uspehe: Za sezono 1981-82 je dobila še eno nagrado CONI, to je za mladinsko dejavnost na tem področju. V njenih vrstah ima marsikatero atletka, ki je deležen točk FIS, ki veljajo v vsedržavnem merilu. Tudi na smučiških je prisotnost Olympia vedno množična, posebno na vsakoletnih društvenih tekmah.

Nato je bilo na vrsti blagajniško poročilo, v katerem je Marjan Vi-

Novi odbor
Jože Vrtovec, Martin Kranjcar, Marjan Vižintin, Ivan Terpin, Igor Černic, Marja Bertolini, Marko Čotič, Rinaldo Dornik, Barbara Rustja.

NADZORNI ODBOR
Marjan Černic, Emil Valentinič, Mirko Spacapan.

RAZSODIŠČE
Karel Brešan, Ciril Terpin, Albert Devetak.

V 1. JUGOSLOVANSKI KOŠARKARSKI LIGI

Olimpija boljša od Cibone

Ljubljancani so celo nastopili brez Vilfana

Olimpija — Cibona 85:77 (33:38)

OLIMPIJA LJUBLJANA: Moffard, Blaznik, 4. Brodnik 13, Polanec 14, Subotić 10, Hauptman 10, Santelj 14, Vujčić 20, Mičunović, Todorović.

LJUBLJANA — Neverjetno! Ljubljancani, ki so nastopili brez Vilfana, ki je poškodovan po 18. minuti igre, so uspeli premagati državnega prvaka, moštvo zagrebške Cibone. Gostom se je podcenjevanje še kako maščevalo, saj je le Čosić (20 točk) igral na dostojni ravni.

RADIO
«Veselo popoldne»
V jutrišnji oddaji Veselo športno popoldne, ki jo od 15. do 17. ure vodi prof. Ivan Peterlin, bo poleg rubrike o športni medicini, ki jo vodi dr. Raško Dolhar ter ostalih zanimivih prispevkov, govor tudi o ženski in šport. Gost jutrišnje oddaje bo Eva Ficur.

V PRVI ITALJANSKI LIGI

NOGOMET

JUVENTUS NA VSE ALI NIČ

Le z zmago proti Veroni lahko še upa na osvojitve naslova italijanskega prvaka

Derbi v Turinu med Juventusom in Verono je osrednja tekma današnjega 18. kola prve italijanske nogometne lige. Turinčani morajo nujno zmagati, če hočejo še računati na naslov italijanskega prvaka. Verona pa je v dosedanjih tekmah dokazala, da je za vsakogar trd oreh in da zaseda zaslužen drugo mesto na začasnih lestvicah. Trener italijanskih prvakov Trapattoni bo tudi v tej tekmi poročil zaupanje Bettgi medtem ko bo moral Marochino na klopi.

Od ostalih tekem gre podčrtati srečanje med Romo in Sampdoria. Rdeče-rumeni računajo na zmago, s katero bi se oddolžili nasprotnikom za poraz iz prvega dela prvenstva in bi ob morebitnem spodslaju Verone, še povečali prednost na lestvici.

Udinese bo igral pred domačinom občinstvom proti vse bolj nevarni Fiorentini. Bo uspele Videmannom, po osmih zaporednih neodločenih rezultatih, končno zmagati na svojem igrišču?

DANAŠNJE KOLO (14.30)
Avezzano - Cesena, Catanzaro - Napoli, Genoa - Torino, Inter - Cagliari, Juventus - Verona, Pisa - Ascoli, Roma - Sampdoria, Udinese - Fiorentina.

B LIGA
Vodilna Lazio in Milan bosta igrala v tem kolu na tujem, zato imajo Cavese, Catania in Cremonese možnost, da se jima približajo na začasnih lestvicah.

DANAŠNJE KOLO (14.30)
Arezzo - Palermo, Bari - Reggiana, Bologna - Varese, Campobasso - Lazio, Catania - Cremonese, Cavese - Foggia, Como - Lecce, Monza - Perugia, Pistoiese - Atalanta, Sambenedettese - Milan.

PRVENSTVO C-1 LIGE

Triestina - Pro Patria

Triestina ima jutri v 18. kolu nogometnega prvenstva C-1 lige idealno priložnost, da osvoji na domačem igrišču dve novi točki v tekmi proti Pro Patrii. Nasprotniki niso »strahoviti« ekipa, saj so zbrali do sedaj le 15 točk. Triščani pa seveda jih ne smejo podcenjevati in zaigrati tako ležerno kot so na primer igrali večji del tekme proti Bresciji in proti Rondinelli.

Nogometna disciplinska komisija je medtem kaznovala delegiranega upravitelja Triestine Francesca Paticchia s prepovedjo opravljanja klubskih funkcij vse do 28. februarja letos zaradi izjav, ki jih je bil dal sredstvom javnega obveščanja po tekmi Padova - Triestina. Srečanje se je, kot znano, končalo s porazom Triestine z 0:1.

DANAŠNJE KOLO (14.30)
Brescia - Parma, Carrarese - Vicenza, Modena - Piacenza, Mestre - Rimini, Padova - Fano, Spal - Rondinella, Sanremese - Treviso, Trento - Forlì, Triestina - Pro Patria.

PRVENSTVO C-2 LIGE

Po treh letih prvi domači poraz Gorizie

GORIZIA: Fanfulla 0:1 (0:0)
GORIZIA: Colavetta, Grazzolo, Marassi, Lazzara, Grillo, Codarin (Bertola), Modestini, Antoniazzi, Urban, Marcati, Colombo (Maeri). Gorizia je po treh letih okusila poraz na lastnih tleh. Izgubila je proti Fanfulli ki je zadetek dosegel v edini napadalni akciji vsega srečanja in to z dokajšnjo srečo.

KOŠARKA

Borovci praznih rok v Miljah

Kot na prejšnjih tekmah so se zopet ponovile iste napake.

V p.p. so se naši odločili borili in z učinkovitimi kombinacijami so se lepo odkrivali in zadrževali izpod koša. Popolnoma nasprotno pa je bilo v začetku drugega dela, ko so domovci z neorganizirano igro slabše igrali in izgubljali žoge. Te dni je trener Bergoc s številnimi menjavami skušal ponovno dobiti začetno učinkovitost v napadu. Našim pa je le enkrat uspelo izenačiti rezultat, nato pa so popolnoma popustili, tako da so nasprotniki še večali razliko. Od domovcev je odlično igral Terčič, ki je proti višjim nasprotnikom pobral veliko število odbitih žog in je bil tudi v napadu zelo uspešen. (S.L.)

Radiograf — Bor Radenska 88:68 (40:36)
BOR RADENSKA: Maver 14 (4:4), Klobas 2, Furlan, Race 16 (4:6), Vatovec, Čok 14, B. Kneipp 10 (4:9), Zobec 12.
Člani Bora Radenske so v gosteh izgubili proti miljski ekipi Radiograf. Igrali so v običajni postavi in bili kot nasprotnikom le do polovice drugega polčasa. V zadnjih desetih minutah srečanja so zaigrali slabo in se kot običajno še jezili na nekatere sodnike odločitve. Nasprotniki so dokazali, da so solidna ekipa, ki je v prave trenutke brez težav povedla. Kot edino opravilsko lahko štejemo le dejstvo, da so borovcem po odhodu Klobasa z igrišča zmanjkale enakovredne menjave.

NA GORISKEM

Dom — Edera (38:37) 68:77 (30:37)

DOM: Sancin, Dornik 4, Košuta, Semolič 12, Terčič 29, Ciani 1, Čej 17, Coretti 2, Ugo Dornik 2. Tudi tokrat so domovci izgubili.

BOR B: De Carli 34, Italiano, Krapež 2, Parisi 11, Komar 1, Tavčar 9, Petarso, Betocchi, Rustja 4. Končno in po dolgi vrsti porazov je Sokolu uspelo osvojiti dve prvenstveni točki in to v slovenskem derbiju proti drugi Borovi postavi, ki pa je nastopala okrnjena. Sokolovci so bili stalno v vodstvu, a v prvem polčasu so se jim Tržačani uspešno in pošteno upirali.

V nadaljevanju so borovci popu- stili proti telesno in tehnično boljši postavi ter pregledaj vrhli puško v koruzo, tako da so domačini v prvem polčasu presegli zmago. V borovih morda prevladajo zmagoviti borovci, vendar ne moremo biti zadovoljni z igro, ki so jo prikazali. Slaba obramba in veliko napak pri zaključevanju protinapadov sta preprečila visoko zmago »plavilov«. (Vato)

V KADETSKEM PRVENSTVU

Sokol derbi z Borom B

Sokol — Bor B 85:61 (41:31)
SOKOL: Niko Pertot 8, Stanisa, Ušaj 24, Bogatec, Martinis 2, Gruđen 4, Busan 12, Sedmak 9, Pahor 24, Pertot 2.

BOR B: De Carli 34, Italiano, Krapež 2, Parisi 11, Komar 1, Tavčar 9, Petarso, Betocchi, Rustja 4. Končno in po dolgi vrsti porazov je Sokolu uspelo osvojiti dve prvenstveni točki in to v slovenskem derbiju proti drugi Borovi postavi, ki pa je nastopala okrnjena. Sokolovci so bili stalno v vodstvu, a v prvem polčasu so se jim Tržačani uspešno in pošteno upirali.

V nadaljevanju so borovci popu- stili proti telesno in tehnično boljši postavi ter pregledaj vrhli puško v koruzo, tako da so domačini v prvem polčasu presegli zmago. V borovih morda prevladajo zmagoviti borovci, vendar ne moremo biti zadovoljni z igro, ki so jo prikazali. Slaba obramba in veliko napak pri zaključevanju protinapadov sta preprečila visoko zmago »plavilov«. (Vato)

MINIBASKET

«Plavi» uspešni

BOR — Alabarda 59:13 (30:6)
BOR: Acerbi 4, Jelerčič, Jeroc 4, Cupin 2, P. Dazzara 10, K. Daz- zara, Milone 2, Antonelli, N. Gr- bec, M. Grbec, Race 4, Pregarc, Pertot 19, Possega 2, Tonel, Pav- lica 12.

Borovci so včeraj dosegli visoko zmago proti sicer skromnemu mo- štvu Alabarda. Trener Renato Što- kelj je tokrat dal prav vsem mož- nost, da se izkažejo in vse gre pohvaliti zaradi vztrajne mere po- žrtvolnosti. (P. V.)

«All Star Game 83»

BOLOGNA — V Caserti bo 9. fe- bruarja košarkarsko srečanje, ime- novano »All Star Game 83«, v ka- terem se bosta pomerili selekciji tujih igralcev, ki nastopajo v ita- lijanski A-1 in A-2 ligi.

KOŠARKA

PRVENSTVO C-1 LIGE

Jadranovci danes v Bologni in tudi po Radiu Trst A

Jadran bo danes gostoval v Bo- logni in igral proti domačemu mo- štvu Ceam Castiglione, ki je na zad- njem mestu lestvice.

Srečanje med Jadranom in Ceam bo neposredno prenašal tudi Radio Trst A. Vsi ljubitelji košarke in Ja- dranovi navijači imajo torej mož- nost, da danes poslušajo neposre- den prenos tekme ob 11.00.

Znana je tudi popolna lestvica strelcev B skupine C-1 lige, v ka- teri igra Jadran in na kateri je po prvem delu solidno v vodstvu prav jadranovci Vitez. Marko Ban, ki je bil sredi prvega dela prven- stva na 8. mestu, je ob koncu bi- stvenno popravil svojo uvrstitev in je sedaj četrti.

Lestvica strelcev
Vitez (Jadran) 408; Lazzari (Mal- tini Pistoia) 363; Bettarini (Eurocar Videm) 358; Ban (Jadran) 349; Lo- schi (Castelfranco Veneta) 334; An- tonetti (Gran Sasso Teramo) 306; Zullarelli (Cento) 291; Baracchi (Ca- nalicchio Firenze) 280; Savio (CIS Pordenon) 285; Rosa (Adriatica Porto Recanati) 281.

Sinočnji izid:
Cidneo - Berloni 74:77

ODBOJKA

V ŽENSKI C-2 LIGI

V poprečni tekmi Brežanke iztrgale Kontovelkam točki

Breg — Kontovel Electronic Shop 3:1 (15:8, 9:15, 15:2, 15:13)

BREG: Olenik, Zerjal, K. in D. Kocjančič, S. in K. Slavec, Sancin, Bandi, Stepančič.

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Ban, Černjava, Rupil, Dancu, Eli- zabeta in Elena Prašelj, Regent, Garbini, Maver.

Derbi v Dolini med Bregom in Kontovelom shop je bil na dokaj poprečni kakovostni ravni, česar so bile morda krive odsotnosti neka- terih igralrk tako v eni kot drugi ekipi. Vsekakor je zmaga domače sesterke zaslužena, čeprav bi go- stje z nekoliko bolj umerjeno in natančno igro gotovo kaj več iz- tržile.

Kontovelke so namreč v začetku vsakega seta še kar dobro igrale, vendar s tako igro niso tudi na- daljevale, z izjemo 2. niza, ko so Brežanke precej odpravile. Čeprav bi se po izidu 3. niza lah- ko sklepalo drugače, pa so Konto- velke nudile precejšen odpor, tako da je bil končni izid zanje le pre- luda kazen. Glavni vzrok je bil slab blok, pa tudi za njim je bila prevelika praznina. Zadnji set je bil v začetku izenačen (4:4, 8:8), obe ekipi sta dobro igrali v polju, gostje so celo povedle s 13:8, ven- dar so zatem zelo slabo in morda prenapregano zaključevale, zmede- so se in točki sta ostali v Dolini.

BOR — Julia 0:3 (1:15, 11:15, 12:15)
BOR: Furlanič, Vodopivec, Mon- tanari, Jazbec, Jevnikar, Tomšič, Vignin, Godina, Ukmar, Škerl.

Borovke so izredno slabo igrale (predvsem pomanjkljive so bile pri sprejemu servisov) in so tudi po- sem zasluženo izgubile. (G.F.)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

S. Foraus odločila

BREG A — Bor 2:3 (15:9, 5:15, 13:15, 15:10, 8:15)

BREG A: Meneghetti, Kofol, Can- ziani, Šturman, Smolak, Marsič, Bo- netta, Pečenik.

BOR: S. Foraus, Favaretto, Ko- šuta, Gombac, Kebar, Požar, Fer- luga, Centazzo, S. in V. Stopper, M. Foraus.

Borovke so se izkazale kot bolj homogena ekipa. Prav v tej homo- genosti gre iskati glavni razlog nj- hovega uspeha, poleg tega so lah- ko računalne na pomoč res dobre Sandre Foraus, ki je bila gotovo najboljša na igrišču.

Pri domači sesterki je tokrat zla- sti pesal sprejem, pa tudi v nap- sti jim ni slo od rok. (Sab)

«UNDER 20» — ŽENSKA

Sloga — Torriana Tradicart 3:0 (15:9, 15:10, 15:5)

SLOGA: A. in E. Adam, Kovač, Dornovšek, Krizmančič, Peršič, Pu- rič in Gorkič.

V tem prvenstvu, ki je namenjeno mladim, ki nastopajo v državnih ligah, je Sloga naletela pri Torria- na na preskromnega nasprotnika. O- pravila je le lažji trening in po- trdila svojo trenutno dobro formo.

SLOGA: A. in E. Adam, Sosič, Kovač, Dornovšek, Gorkič, Kriz- mančič, Peršič, Purič.

OLYMPIA BERTOLINI: Primo- žič, M. in C. Bertolini, Perse, Ko- šič, Mažgon, Šuligoj in Kostanpel. Kot sam izid kaže, smo pri Banih pristojivali lepeemu napetemu derbiju. Obe sesterki sta se namreč zavedali važnosti tekme ter osvoji- te točke, saj je pomenila zmaga bi- stven korak naprej po poti v »po- ljskih ekip, ki se bodo v drugem delu prvenstva borile za napre- dovanje v višjo ligo. Obe ekipi sta s svojo igro presenetili. Gledali smo lepo in mestoma zelo kakovostno od- bojko, ki je tokrat res neobičajno številno občinstvo spravila k buč- nemu navljanju in aplavzu. Vse je že kazalo, da bodo domačinke pospra- vile dokaj hitro obe točki, saj so se v četrtem setu povzpele že do 9:3, ko so gostje močno reagirale in o- svojile niz. V petem in odločilnem nizu pa je Slogi šlo takoj vse od rok in razen občasnih nihanj je brez težav osvojila odločilni niz in s tem seveda tudi prestižno zmago. (Inka)

Sokol — Solaris 0:3 (4:15, 8:15, 7:15)

SOKOL: Purič, A. in M. Perlot, Kojanec, Ušaj, Zandomeni, Venier, Jazbec, Radetič.

Ženska postava Sokola je na do- mačem igrišču izgubila proti trža- škemu Solarisu.

Slovenske zastopnice so si sicer prizadevale, kolikor so mogle, niso pa bile kos močnim servisom na- sprotnic. (S.U.)

LOS ANGELES — Kot je izjavil

predsednik organizacijskega odbora olimpijskih iger v Los Angelesu, Pe- ter Ueberroth, bo čisti inkaso iger znašal okrog deset milijonov dolar- jev, kar je okrog 14 milijard lir.

Kot je izjavil predsednik organizacijskega odbora olimpijskih iger v Los Angelesu, Pe- ter Ueberroth, bo čisti inkaso iger znašal okrog deset milijonov dolar- jev, kar je okrog 14 milijard lir.

Domači šport

KOŠARKA

Moška C-1 liga

11.00 v Bologni: Castiglione - Ja- dran

Promocijsko prvenstvo

11.00 na Kontovelu: Kontovel - Li- bertas; 13.00 v Repnu: Polet - Don Bosco

Mladinci

11.30 v Trstu, 4. maja: Bor - Sco- glietto; 11.00 v Miramarskem drevo- vedu: Ferroviario Polet

Kadeti

8.30 v Miljah: Inter Milje - Kon- tovel

Dečki

9.00 na Greti: Saba - Kontovel B; 9.00 v Škedinju: Servolana - Bor

NAMIZNI TENIS

Promocijsko prvenstvo

10.00 v Repnu: Kras - TT Trst

«PROPAGANDA»

Inter Milje — Polet 71:35 (39:11)

POLET: Čebulec 8 (2:14), Ciani, Komar 17 (3:4), Sosič, Prelec 2, Škrk 8 (0:6), Berdon, Renar, Pol- dini, Andolšek.

Polet je sinoči izgubil proti Milj- čanom predvsem zaradi slabše igre v prvem polčasu, ko so nasprotni- ki vsakega povedli. V nadaljevanju so se naši vrhli zagrnili v boj za vsako žogo in bili povzeman enako- vredni domačinom. Prav zato za- služijo tudi pohvalo. (A.K.)

KOŠARKA

GMT — Kontovel A 101:72 (46:42)

KONTOVEL A: Kompere 1, Cin- gerla 14, Dolhar 7, Škerlavaj 4, Stenli 7, Pertot 2, Venier, Gruđen 11, Terčič 26.

Tudi tokrat je Kontovel A ostal praznih rok.

Nasi košarkarji so bili sicer v prvem polčasu enakovredni na- sprotnik košarkarjem GMT, in na- daljevanju pa so kaj kmalu ostali brez Terčiona (v 23. min. je moral na klopi zaradi petih osebnih na- pak). Pod košem so bili tako tr- žaški košarkarji odločno v premo- či in tudi visoko zmagali.

V Kontovelovih vrstah gre pred- vsem pohvaliti Cingerlo. (Ašo)

DANES

NEDELJA, 30. JANUARJA

NOGOMET

1. amaterska liga

Darovi in prispevki

ZA VZDRŽEVANJE SPOMENIKA PADLIM V NOB IZ KRIZA
Danilo Guštinčič daruje 15.000 lir.
V spomin na Pepija Sulčića daruje Ida in Drago Purić 10.000 lir.
Ob 20-letnici smrti Ivanke (Johane) Verginella daruje sin Cvetko z družino 20.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB NA KONTOVELU
Ob obletnici smrti draga očeta Emila Štoker darujejo otroci Olga, Mirko, Savica in Ada 40.000 lir.

ZA VZDRŽEVANJE SPOMENIKA PADLIM V NOB IZ PROSEKA
V spomin na tov. Oskarja Vatovca darujeta Anica in Srečko Oreš 30.000 lir.

Ob 1. obletnici smrti Marije Ban darujeta Mara in Neva Ferjančič 10.000 lir.

ZA VZDRŽEVANJE SPOMENIKA PADLIM V NOB IZ BORŠTA
Najemstvo cvetja na grob Romana Rapotca daruje Tončka Brece iz trgovine 10.000 lir.

V spomin na Romana Rapotca daruje Bogdan Družina 10.000 lir.

ZA VZDRŽEVANJE SPOMENIKA PADLIM V NOB IZ LONJERJA
Ivan Cok daruje 10.000 lir.

ZA VZDRŽEVANJE SPOMENIKA PADLIM V NOB IZ GABROVCA
Ob 10. obletnici smrti drage mame Ivane se je spominja in daruje Cvetko Verginella z družino 20 tisoč lir.

ZA VZDRŽEVANJE SPOMENIKA PADLIM V NOB IZ REPNIČA
V spomin na Pepija Petelina daruje družina Ostrovska (Zagradec 2/a) 10.000 lir.

ZA SKUPNOST DRUŽINA OPČINE
V spomin na Aleksandra Hrovatca darujeta Karlo in Marija Hrovatini 15.000 lir.

Najemstvo cvetja na grob Ivana Racmana daruje družina Petar - Razem 10.000 lir.

Ob 3. obletnici smrti Vinka Vodopivca daruje žena Marija (Bazovič) 10.000 lir.

V spomin na Bernarda Tavčarja in Antonia Raubarja (Tomazevič) daruje Ljiljana (Kontovel) 6.000 lir.

V počastitev spomina drage mame Dore ob 10. obletnici smrti (30. 1.) in draga očeta Antona ob 50. obletnici smrti (15. 2.) darujeta Marjan in Neva Dolgan 50.000 lir za škečednjem KD I. Grbec.

Najemstvo cvetja na grob Romana Rapotca daruje Olga Pečenik 5.000 lir za KD Slovenec.

V spomin na Danila Kluna daruje družina Klun 30.000 lir za Dijsko matico.

V spomin na Josipino Grbec vd. Patrizio daruje družina Brajkovič 20.000 lir za KD Ivan Grbec.

Trgovina jestvin Silvan Grgič (Pa-driče) daruje 100.000 lir za SZ Sloga.

V počastitev spomina drage mame Sergija Lipovca daruje firma CGR Trst 30.000 lir za SZ Jadran.

V zahvalo za prejetjo značko OF daruje Mila Ivančič 10.000 lir za Združenje bivših aktivistov OF.

Najemstvo cvetja na grob Josipine Grbec daruje Ljiljana Furlančič 20 tisoč lir in Kristina Mozer 5.000 lir za KD I. Grbec.

Ob svoji 82-letnici daruje Ivan Malalan - Miče 20.000 lir za Združenje bivših aktivistov OF - Trst, 20.000 lir za VZPI - ANPI Trebeče, 20.000 lir za KD Primorac, 20.000 za KD Ivan Grbec.

Najemstvo cvetja na grob Romana Rapotca darujejo delovni kolegi sina Maria 25.000 lir za Skupnost družina Opčine in 25.000 lir za SD Breg.

V spomin na Marijo Magajna darujeta Milka in Duško Švab 25.000 za PD I. Cankar in 25.000 lir za Dijsko matico.

V počastitev spomina Aleksandra Hrovatina darujeta Ivanka in Stan-ka Hrovatini 20.000 lir za godbo na pihala Viktor Parma.

V spomin na teto in svakinjo Bruno Nauta darujejo družina Fabija in Pierine Pečar ter Majda in Eva 50.000 lir za osn. šolo F. Milčinski na Katinari.

V spomin na papana Adalberta Stubla darujeta Lari in Sonja 20 tisoč lir za Dijsko matico.

V spomin na Viktorja Legišo darujeta Nada in Emil Ferfolja 10.000 lir za sekcijo KPI Devin - Nabrežina.

Ob 15. obletnici smrti Alojza Grana darujeta žena Stojanica in hči Lilijana z družino 20.000 lir za pogrebno podporno društvo v Bologri.

Najemstvo cvetja na grob Ivana Racmana daruje Sabina Krizmančič 10.000 lir za KD Ljuba.

V spomin na Albino Žbogar darujeta Gina Tinta in Bernarda Ota 10.000 lir za dekliški pevski zbor Devin in 10.000 lir za Fante izpod Grmade.

Za KD Slavec darujeta Miran Kurret 50.000 lir in Kraljič (Prebened) 29.000 lir.

V spomin na Božo Malalan vd. Husu daruje družina Vidali (Bani 73) 20.000 lir za pevski zbor Vese-la pomlad.

V spomin na draga Ivana Racmana darujejo sestre in brat 30 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Gročane in 20.000 lir za KD Slovenec iz Boršta.

Ob 3. obletnici smrti moža Vinka Vodopivca daruje žena Marija 10 tisoč lir za Slomskov dom.

V počastitev spomina Josipa Mihečiča darujeta družina 10.000 lir za godbeno društvo Nabrežina.

Najemstvo cvetja na grob tov. Romana Rapotca darujeta: družina Petar (Boršt 48) 5.000, Ljuba Zarah (Zabrežec 15) 5.000, Milka Zer-har (Zabrežec 15) 5.000, Milka Zer-har (Zabrežec 15) 5.000, Milka Zer-har (Zabrežec 15) 5.000.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostale darove in prispevke objavili v prihodnjih številki.

Ob 5.000 in družina Sedmak (Boršt 15) 5.000 lir za sekcijo VZPI - ANPI Zabrežec.

V spomin na draga očeta Romana Rapotca darujejo otroci z družinami 20.000 lir za sekcijo VZPI - ANPI Boršt - Zabrežec in 20.000 lir za PD Slovenec.

Ob 3. obletnici smrti dragega Mirka Ščuka daruje žena Karla 10.000 za PD Slovenec in 10.000 za sekcijo VZPI - ANPI Boršt - Zabrežec.

V spomin na svoje pokojne daruje Zora Pregarc 5.000 za Glasbeno matico, 5.000 za TPPZ Pinko Tomazič, 5.000 za spomenik padlim v NOB iz Škedenja, s Kolonkova in od Sv. Ane ter 5.000 lir za PD Rote Kolonkovec.

Družina Paclich daruje 20.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Josipino Patrizio darujeta Albin in Neva Sancin 50 tisoč lir za KD Ivan Grbec.

Najemstvo cvetja na grob Aleksandra Hrovatina darujejo Angelo, Enzo in Ljilja 15.000 lir za SD Primorac in 15.000 lir za godbo Viktor Parma - Trebeče.

Najemstvo cvetja na grob Marije Lipovce roj. Španger daruje Roma-na Juriševič 10.000 lir za KD Ivan Cankar.

V počastitev spomina Darinke in Sergijeve mame daruje Dragica Blažević 20.000 lir za Dijsko matico.

V počastitev spomina Darkine in ke in Sergija Lipovca darujeta Voj-ka in Pepi Pertot 10.000 lir za Dijsko matico.

Ob prvi obletnici smrti drage mame Darinke Plesničar vd. Zajec in 28. obletnici smrti očeta Franca darujeta Sergij, Nadja in Rajko 40 tisoč za Dijsko matico, 40.000 za Društvo slovenskih upokojencev in 40.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za tržaško ozemlje.

Mali oglasi

GOSTILNA z vrtno na vzhodnem Krasu išče upravitelja z družino. Telefonirati na št. 200-818.

MALO kmetijo (1 ha) blizu Kozine prodam ali zamenjam za garsonje-ro v Ljubljani ali ob morju. Tel. 061 - 315005.

GRADBENO podjetje gradi, obnavlja in preureja. Telefonirati v uradnih urah na št. 763005.

IŠČE frezo 12 konj za okopavanje trt. Tel. 225319 od 14. ure dalje.

STAREJŠA GOSPA išče žensko, ki bi ji pomagala v teku dneva. Nudi prenočišče. Telefonirati na št. 040/825112 ob 12.30 ali pa ob 18. uri.

KUPIM manjšo nezazidljivo parcelo v okolici Boršta, Zabrežca ali Ricmanj, po možnosti v bližini ceste. Tel. 910008 v večernih urah.

PRODAJAMO akacije kole v Števerjanu. Telefon 003865 - 25750 v večernih urah.

PODJETJE Malalan - Benčina prodaja v rezidenčni coni na Opčinah stanovanja v gradnji različne velikosti, tudi z vrtno in boxom. Za informacije tel. 211043.

PRODAJAM hišo v dobrem stanju z dvoriščem in vrtno v bližini Karigardja (Istra). Tel. 040/573816 od 12. do 13. ure.

OSMICO je odprl Zvonko Ostrovska - Zagradec 1. Toči pristno doma-čje kapljico.

PRODAJAM fiat 500 letnik 67, z opravljen revizijo. Cena 400.000 lir. Telefonirati na št. 730630 od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30 (vprašati po Cristelu).

KDOR je pomotoma «sunil» Natašino trobento na zadnji Jadranovi tekmi, prosimo, da jo prinese nazaj na prihodnji Jadranovi tekmi.

KUPIM ali najemam hišo v okolici Trsta ali na Krasu. Telefonirati na št. (040) 228-834 ali 817-265.

PRODAJAM hišo na Krasu brez vrta. Telefonirati v večernih urah na št. 200-634.

GRAMOFON master voice iz leta 1930 v dobrem stanju prodam. Telefonirati na št. 0481 - 86349.

STAREJŠA GOSPA iz Gorice išče hišno pomočnico. Nudi hrano in stanovanje. Telefonirati na št. 86349.

22-LETNI knjigovodja išče zaposlitev v podjetju. Telefon 040/723-739.

PRODAJAM hišo v Borštu. Telefonirati od 18. do 19. ure na št. 040-228421.

NA PODROČJU zahodnega Krasa iščem zidarja za majhna hišna popravila. Telefonirati med 19. in 20. uro na št. 040/225025.

IŠČEM zaposlitev kot blaginčarka v trgovini ali pa kot pomočnica v ambulanti. Telefonirati na številko 231875.

PRODAJAM parcelo pri morju v bližini Reke. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico pod šifro «Zavzidljivos».

PRODAJAM akacije drva za kurjavo in kole za trte. Saverij Ro-žič, tel. 0481 - 390688.

OSMICO je odprl Ernest Smotlak Mačkoltje 58. Toči belo in črno vino.

PRODAJAM 2000 kv. m terena — vino-grad in travnik. Telefon 040/54372.

ANTON BOLE pri Piščancih ima do 30. januarja odprto osmico.

OSMICO nadaljuje Rotert Pipan v Mahvinjah.

TRGOVINA MODE VALENTINA razprodaja vse vrste blaga s popu-ustom od 20 do 60 odst.

IŠČEMO diplomirano/ega farma-cevika/ko za takojšnjo zaposlitev v lekarni pri Fernetičih. Telefon (040) 416212 — Dolce.

S. E. D. O. C.

Tržaški pokrajinski urad za delo sporoča, da mednarodni biro za delo išče delovne sile z naslednjimi kvalifikacijami:

za pokrajino PIŠE: 1 gospodinjstva pomočnica;

za pokrajino MATERE: 1 strokovnjak za «pizzzo»;

za VELIKO BRITANJO: 1 pihalec steklenih znanstvenih naprav.

Za vsa nadaljnja pojasnila se intereseanti lahko obrnejo na Ufficio Mobilità Territoriale pri tržaškem pokrajinskem uradu za delo, Trst — Ul. Fabio Severo št. 46/1 — soba št. 9.

V SREDO V DRUŠTVENIH PROSTORIH

Nadvse uspel občni zbor dolinskega kulturnega društva «Valentin Vodnik»

Razvejana dejavnost - Skrb za mlade eden izmed bistvenih ciljev bodočega delovanja

V sredo zvečer je bil v društveni dvorani v Dolini občni zbor KD Valentin Vodnik. Občnega zbora se je v veliko veselje odhajajočega odbo- ra udeležilo lepo število vaščanov in gostov, žal pa smo pogrešali pred- stavnika ZSKD.

Po pozdravnih besedah predsedni- ka Borisa Pangercja je vodenje skup- ščine prevzel Vojteh Lovriha. Zapi- sovala pa je Anarozha Slavec.

Iz poročil predsednika, tajnice Vi- viane Jercog in blaginčarke Ivan- ke Mozetič ter iz podrobnih poročil vodij posameznih odsekov, je bilo razvidno, da je bilo društveno de- lovanje v zadnji mandatni dobi zelo živahno razvejano in tudi plodno na umetniški in na človeški ravni.

Za takšno delovanje bi si voditelji društva pričakovali večji odziv in bolj občuteno moralno podporo va- ščanov, ki jemljejo društvo kot ne- kaj posebnega, nekaj, kar se ne tče njihove vsakdanje stvarnosti in se zadovoljijo z občasno prisotnostjo na kakšni prireditvi. Hudi in pereči pro- blem dolinskega društva pa je pod- mladek. «Ob pevskem zboru, dru- žabnih večerih, lutkah in še čem drugem» povzemamo iz predsedni- škega poročila, «bi bilo resnično po- trebno poskrbeti za nekoliko druga- ko vzdušje, ki bi sprostil vabljivi signal pri mladih in najmlajših».

Nadalje je predsednik izrazil za- dovoljstvo, da si je uprava občine Dolina vzela k srcu problem pro- storov (za normalno delovanje so- zdajšnji že krepko dotrajani in ne- ustrezni) in začela že stvarno izpe- ljevati načrt graditve kulturnega središča v Dolini. Boris Pangerc je opozoril še, da teče letos 105. oblet- nica obstoja društva, na koncu pa se je zahvalil dolgoletni odborniki Elis Marzi, ki se je morala trenut- no odtegniti društvu iz družinskih razlogov, za uspešno opravljeno de- lo in vsem odbornikom in članom, ki «nisu štedili le z močmi ne s časom ne z denarjem in tudi ne z

števne blagajne je podala blagajni- čarka Ivanka Mozetič.

Pred diskusijo so občni zbor po- zdravili predstavniki KD Primorsko iz Mačkolt, KD Fran Venturini, o- snovne Šole Prežihov Voranc, KD Jože Rapotec, prisotna sta bila tudi predstavnika KD Slavec iz Ricmanj, PD Slovenec iz Boršta pa je poslo- pisane čestitke.

Diskusija je sicer stekla nekoliko okorno, a se je razvila v trenuti- ku, ko je posegel domačin, ki je med vojno okusil grozote nemškega koncentracijskega taborišča in kri- tično ocenil stik med našim in zbor- om iz Giesnsa.

Ob upoštevanju osebne prizade- štosti pa je bilo rečeno, da je potrebno ustvarjati vzdušje prijateljstva med narodi in poglabljati kulturne vred- note, vendar nikoli ne pozabiti na trpljenje naših ljudi pod nemško okupacijo.

Izrpen je bil tudi poseg Edvina Švaba, ki je v svojstvu župana pri- nesel pozdrave občinske uprave, na- to pa spregovoril še v svojstvu čla- na društva.

Ob koncu je predstavnik nadzor- nega odbora Ignacij Ota pohvalil društveno delovanje in dal razrešni- co staremu odboru. Nato so prisotni izvolili nov odbor, ki ga sestavlja 24 članov in članic.

Prvi tek je bil napisal vezni tekst, režijo Vinskega koncerta pa je oskr- bel Sergij Verč. Druga pobuda pa zadeva gostovanje mešanega zbora iz Giesnsa (ZRN) in povratni obisk na priredbo zboru v Nemčiji.

Pri druženem glasilu Tabor, ki sicer še vedno izhaja, pa se je de- lo zataknilo, zaradi notranjih orga- nizacijskih premen, kar je povzro- čilo dolocene težave na oblikovni in vsebinski ravni.

To je le nekaj bournih povzetrov iz tajniškega poročila, ki sta ga do- polnila še referent za lutkovno sku- pino Nerina Švab in referent za moški zbor Mauro Zerjal. Izrpeno poročilo o izdatnem krogotoku dru-

ZA VSAKOGR NEKAJ POSEBNEGA

optika

Viki

foto-kino

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)

TRST Telefon 77-29 96

Cvetličarna ZVONČEK

Narodna ulica 118
Opčine
tel. 212094

ŠOPKI IN VENC
PO NAROČILU

Pellicceria CERO

priporočena argovina za vaše nakupe

KRZNA, JOPE
najboljše kakovosti

NASITKI "seh vrst" Bogata izbira

Najnižje cene v naši deželi

TRST - Viale XX settembre 16
Tel. 796-301

Ditta Colautti

ARTIKLI ZA CVETLICARJE

- Keramika in vse za kompozicije
- Velika izbira travkov
- Celofan — umetno cvetje
- Celotne dobave za cvetličarje

TRST — Ulica Rigutti 13
Telefon: trgovina 750-524 - stan. 52-143

Use za vsakogar

EDI MOBILI

Zastopnik kuhinjskega pohorja

TRST
Ul. Balamonti 3 - tel. 820768
Ul. Di Vittorio 12 - tel. 813301

ZAVAROVALNA DRUŽBA UNIPOL

AGENCIJA KMETIJSKE ZADRUGE

tvoja agencija za vsa zavarovanja

Telefon: 274986

POPUSTI OD 10 DO 30%
na usnjeni galanteriji, konfekciji in obutvi

charlie SHOP

TRST
Ul. San Lazzaro 18
Tel. 68-124
Obv. občini 4.11.82

Sporočilo ACEGA

Občinsko podjetje za vodo, elektriko in plin obvešča vse uporabnike, da bodo vsi računi prvega dvomesečja 1983 za elektriko, plin in vodo, ki ne bodo plačani v predpisanem roku, podvrženi zamudnim obrestim, ki se bodo zaračunale po začasni diskontni meri (tassi di sconto pro tempore) v veljavi povišani za tri in pol točke.

Podjetje zato svetuje — v izogib bremenom — da uporabniki porav- najo dolžni znesek v celoti do in ne preko 30. dne od datuma prejema računa pri pooblaščenih podružnicah Tržaške hranilnice, brez doplačila takš, ali pa s poštnim t/r oziroma pri drugih bankah z doplačilom takse.

V primeru, da ima uporabnik pripombe glede fakturiranega zneska ali količine, se bo moral obrniti na pristojne urade podjetja v roku 20 dni od datuma prejema fakture, da se tako zaustavijo zamudne obresti, v primeru, da so njegove pripombe upravičene.

il negoziello

nuova silan TREVIRA 2000

ENOBARVNI
JAQUARD
FANTAZIA
TISKANINE IZ:
TREVIRA 2000
VOLNE
BOMBAŽA
MEŠANIH PREDIV

MESEC PRODAJE OSTANKOV
Od 1. do 28. februarja

TRST - Drevored XX. septembra 16 - Telefon 730298

Občinsko dovoljenje št. 19. 1. 1983

Keramika Brunetta

TRŽIČ - Ulica C. A. Colombo 9
Telefon (0481) 72129

Termopalex
ogreva radiatorje vse hiše z ognjem kamina:
od 19.000 do 30.000 Kcal/h
Dobite ga lahko v verzijah:
76-96-A106.

Ventilpalex
Kamin s toplim ventiliranim zrakom z dejanskim donosom od: 500 do 900 m³/h
Dobite ga lahko v verzijah:
60-76-96.

VATOVEC

Trst - Ulica Machiavelli 28 - Tel. 69076

BELA TEHNIKA, NAPRAVE ZA OGREVANJE, SIVAL- NI STROJI, RADIO, TELEVIZORJI, MAGNETOFONI IN HI-FI NAPRAVE

- Ugodne cene, vpljudnost, domačnost
- Brezplačna dostava na dom ali na majl

Ignis	Bosch	Philips	Hoover
Candy	Blaupunkt	Sanyo	Braun
Rex	Grundig	Hitachi	Moulinex
San Giorgio	Telefunken	Inno-Hit	Girmi
Ariston	Metz	Krups	Singer